

Digitaliseret af | Digitised by

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Forfatter(e) Author(s):	Schiller, Friedrich.; oversatte af Johannes Magnussen ; med Indledninger af P. Hansen.
Titel Title:	<u>Schillers udvalgte Værker</u>
Bindbetegnelse Volume Statement:	Vol. 3
Udgivet år og sted Publication time and place:	Kjøbenhavn : Siegfried Michaelsens Forlag, 1896
Fysiske størrelse Physical extent:	8 bd.

DK

Værket kan være ophavsretligt beskyttet, og så må du kun bruge PDF-filen til personlig brug. Hvis ophavsmanden er død for mere end 70 år siden, er værket fri af ophavsret (public domain), og så kan du bruge værket frit. Hvis der er flere ophavsmænd, gælder den længstlevendes dødsår. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work may be copyrighted in which case the PDF file may only be used for personal use. If the author died more than 70 years ago, the work becomes public domain and can then be freely used. If there are several authors, the year of death of the longest living person applies. Always remember to credit the author

56.-89-8°

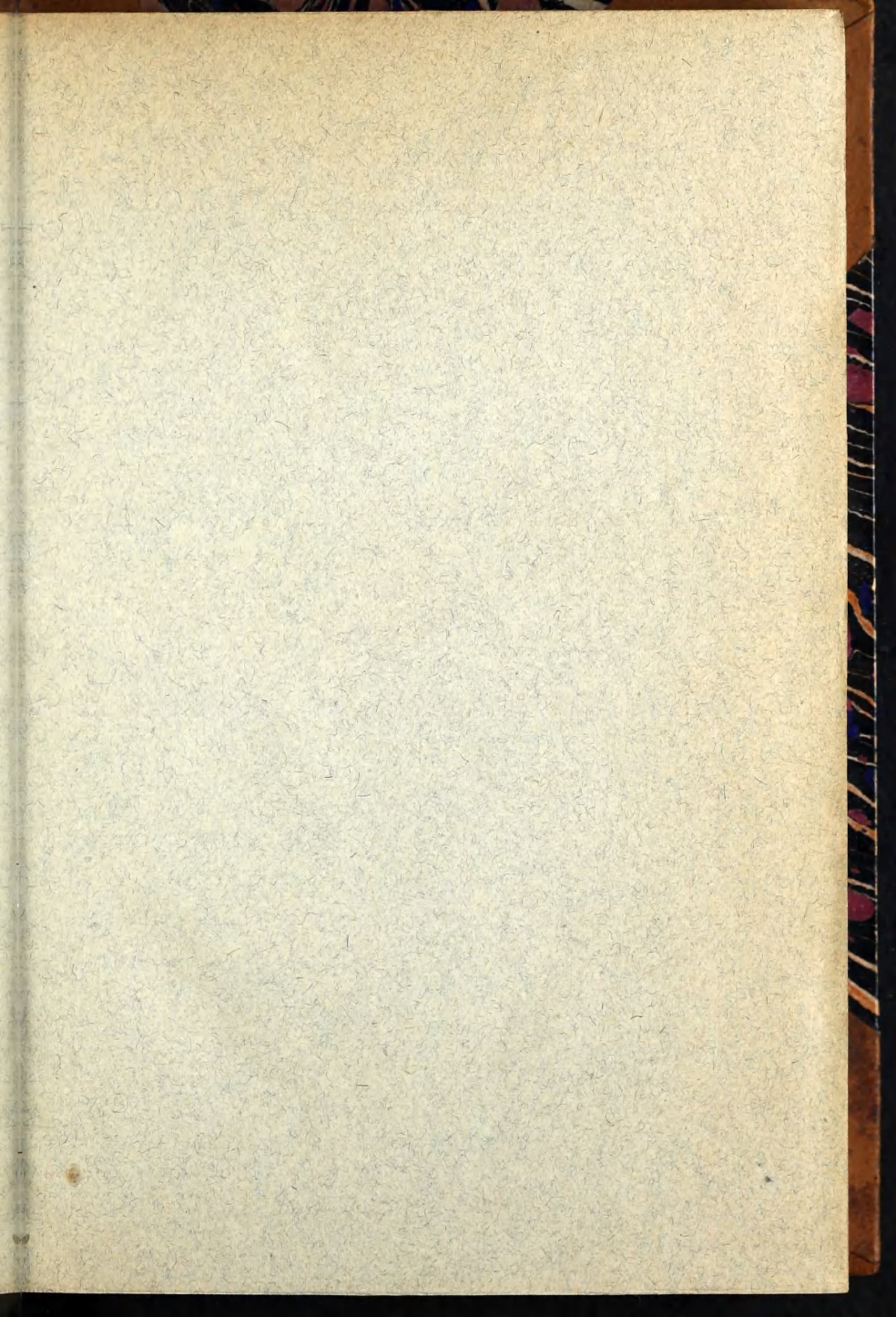
DET KONGELIGE BIBLIOTEK
DA 1.-2.S 56 8°

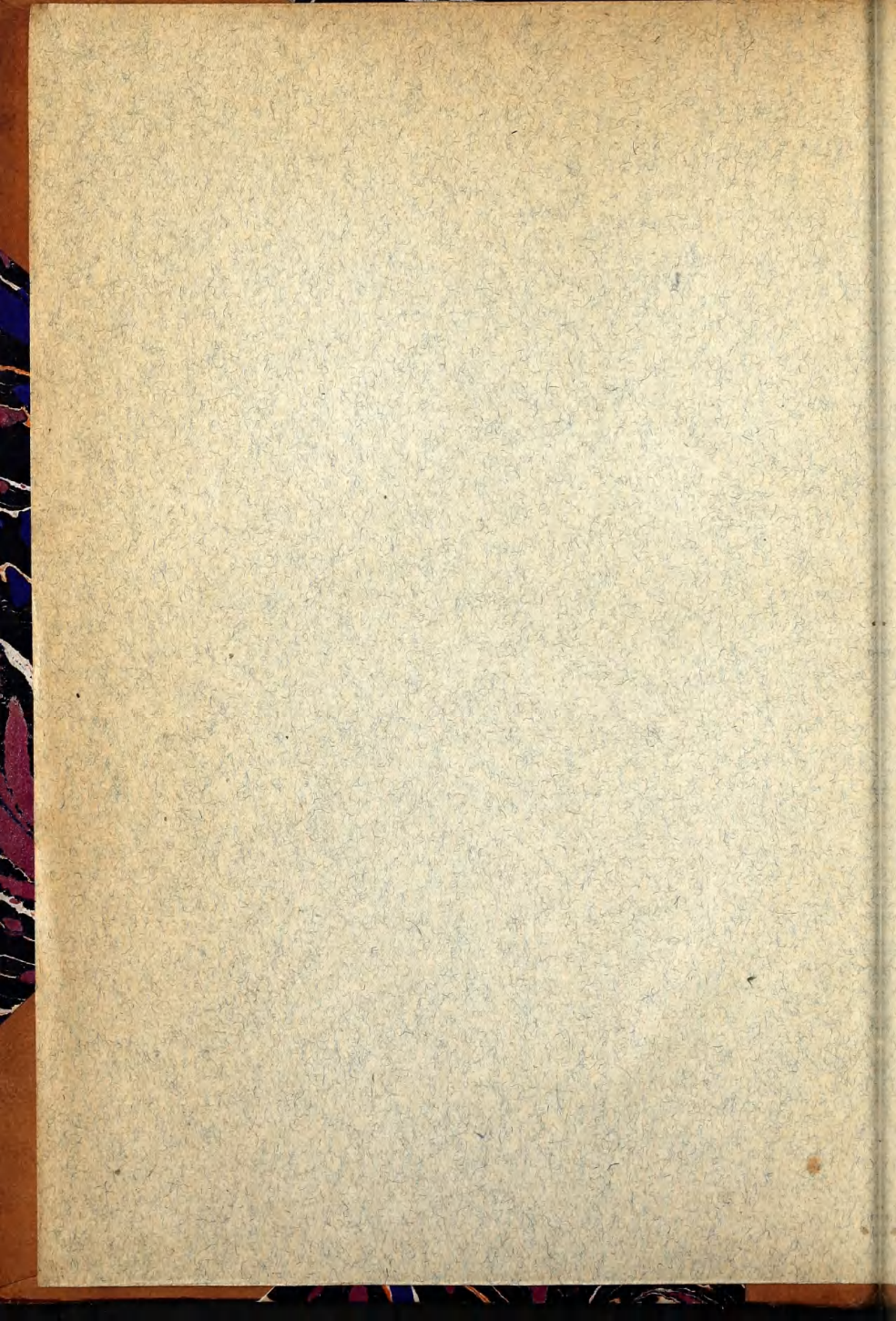

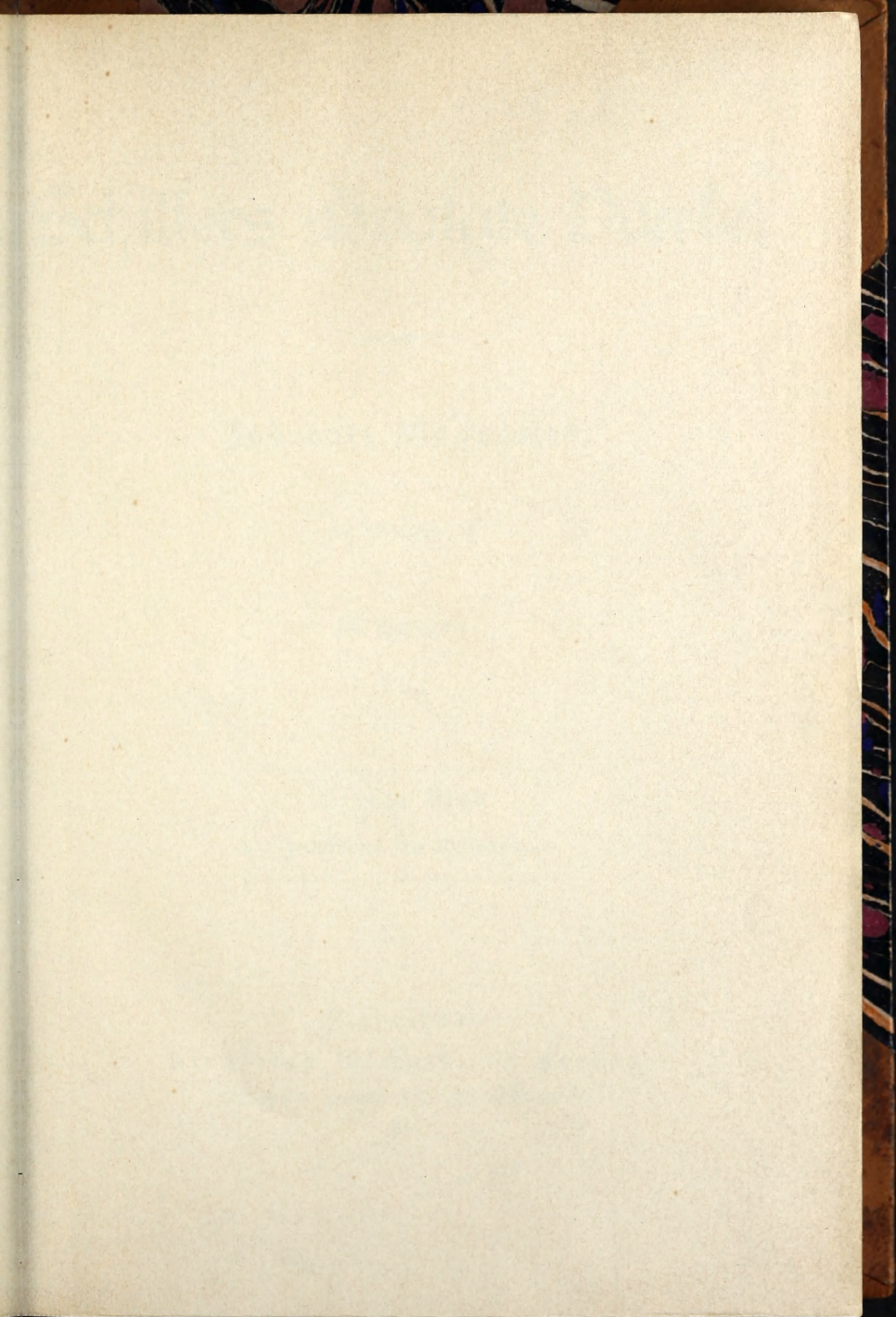
1 1 56 0 8 00625 0

+ REX

Schillers udvalgte Værker

oversatte af

Johannes Magnussen

med Indledninger af

P. Hansen

Tredje Bind

— Jomfruen fra Orleans —

Kjøbenhavn

Siegfried Michaelsens forlag

Trykt hos J. Jørgensen & Co. (M. A. Hannover)

1896

INDLEDNING

TIL

„JOMFRUEN FRA ORLEANS“.

Selv om Hertug Karl August ikke havde viist Schiller sin naadige Bevaagenhed under sit Besøg i Mannheim og givet ham Titel af »Raad«, vilde Weimar dog utvivlsomt tidlig eller sent have draget Digteren til sig. Thi Aar for Aar blev det mere og mere umiskjendeligt, at her ved Ilmflodens Vande fremblomstrede Planteskolen for Tydsklands litteraire Liv; her boede Goethe, Herder og Wieland, og her var selve Hoffet Midtpunktet for aarvaagne poetiske Interesser.

Schiller kom til Weimar den 21. Juli 1787, otteogtyve Aar gammel. Tidspunktet var uheldigt. Hertugen var paa Reiser i politiske Øiemed paa Fyrsteforbundets Vegne, ogsaa Hertuginde Luise var fraværende, Goethe opholdt sig i Italien, Herder var saagodtsom ubevandret i Schillers Digtning, og Wieland kunde ifølge sin Smag og Virksomhed ikke omfatte »Røvernes« Forfatter med nogen stærk Sympathi. Kun eet Hjerter bankede den nye Gæst forventningsfuldt imøde: hans Ungdomselskede Charlotte von Kalb

opholdt sig i Weimar, og ved hendes Hjælp naaede Schiller at komme i Forbindelse med Enkehertuginde Anna Amalia. »Don Karlos« blev forelæst ved Hoffet, men vandt ikke noget stærkt Bifald.

Der gik over et Aar, inden Schiller gjorde personligt Bekjendtskab med den ti Aar ældre Goethe. Om deres første Møde skriver han til sin Ven Körner: »Endelig kan jeg fortælle Dig om Goethe, hvad Du, som jeg veed, har ventet paa med Længsel. Jeg tilbragte næsten hele sidste Søndag i Selskab med ham. Vort Bekjendtskab blev hurtigt stiftet og uden mindste Tvang; ganske vist vare Alle altfor opsatte paa Omgangen med ham, til at jeg kunde være meget alene med ham eller faae talt om Andet end almindelige Ting. I det Hele taget er min virkelig store Forestilling om ham ikke bleven mindre efter dette personlige Bekjendtskab, men jeg tvivler om, at vi nogensinde ville rykke hinanden synderlig nær. Meget, som jeg endnu har at ønske og at haabe, har han allerede gennemlevet; han er saa langt forud for mig (mindre i Aar end i Livserfaring og Selvudvikling), at vi aldrig mere ville træffe sammen underveis, og hele hans Væsen er allerede i sin Opvinding anderledes anlagt end mit, hans Verden er ikke min, vore Forestillingsmaader synes væsenlig forskellige. Dog kan der ikke drages nogen sikker Slutning af en saadan Sammenkomst. Tiden vil vise, hvorledes det gaaer.«

Tiden viste, som bekjendt, at denne Forudsigelse ikke slog til. Men i Øieblikket var den forklarlig nok, og havde Schiller kunnet læse Goethes hemmelige Tanker, havde han sikkert udtalt den med endnu større Fynd. Goethe, som forlængst havde sin Stormtids Vildskaber bag sig, og hvis italienske Reise yderligere havde udviklet hans Sans for det Harmoniske i Kunst og Liv, saa ved sin Tilbagekomst med

Uvillie Tydskland optagen af revolutionaire Kampdigtninger som »Røverne« og »Fiesco«. Han har langt senere med fuldkommen objektiv Uforbeholdenhed udtalt sig om sine Følelser for Schiller paa hin Tid: »Han var mig forhadet, fordi hans kraftfulde, men umodne Talent i fulde Strømme havde gydt netop de ethiske og theatralske Paradoxer, som jeg havde stræbt at befri mig for, ud over Fædrelandet. Det Spektakel, som vakttes derved, det Bifald, som blev disse Udvæxter tildel, forskrækkede mig, thi jeg troede at se alle mine Anstrengelser spildte. Jeg havde gjerne opgivet al Udøvelse af Digtekunsten, thi hvor var der nogen Udsigt til at overbyde denne Produktion af genial Værdi og vild Form? Jeg undgik Schiller, som opholdt sig i Weimar og boede i mit Nabolag. Hans »Don Karlos« var ikke skikket til at nærme mig til ham; alle Forsøg af Folk, som stod i Berøring med os begge, afviste jeg, og saaledes levede vi en Tidlang Side om Side, og paa nogen Forbindelse var der ikke at tænke.«

I den næste Fase af Schillers Livsløb greb Goethe dog medbestemmende ind til Fordel for sin Antipode. Fru von Kalb og andre af den unge Digtters Velyndere interesserede sig for hans Ansættelse som Professor ved Jenas Universitet. Han havde skrevet den nederlandske Opstands Historie, og da en Lærestol i Faget kort efter blev ledig, maatte han betragtes som habiliteret. Goethe talte hans Sag hos Karl August og fremhævede i sin Anbefaling særligt, at Schiller »af Personer, som kjende ham, skildres paa en fordelagtig Maade ogsaa med Hensyn til Karakter og Levevis, hans Adfærd er alvorlig og tiltalende, og man har Grund til at vente, at han vil have en god Indflydelse paa unge Mennesker.« Udnævnelsen kom et Par Uger efter, og Tirsdag før Pintse 1789, den 26. Mai Kl. 6 om Eftermiddagen, holdt Schiller sin

første Forelæsning i Jena under en saa uhyre Tilstrømning af Studenter, at der i al Hast maatte gjøres Udveie for et større Auditorium end det oprindelig valgte. Dens Emne var: Hvad betyder Universalhistorie og i hvilken Hensigt studerer man den? Femhundrede entusiastiske Ynglinge modtog Forfatteren af Røversangen »Ein freies Leben führen wir« med Bifaldstrampen, da han traadte frem paa Kathedret, og senere paa Aftenen bragte de ham en Serenade udenfor hans Bolig.

Efter mange Zigzagbevægelser var Schiller saaledes løbet ind i Embedsstillingens trykke Havn. Snart skulde endnu et Anker stikkes ud for yderligere at holde Skuden fast. Han havde stiftet Bekjendtskab med Søstrene Lengefeld: Frøken Caroline, den aandrige, uroligt interesserede og talentfuldt diletterende Skjønaand, og Frøken Charlotte, den mere kvindeligt tilbageholdne, mere dybt og trofast følende Natur — unge adelige Damer, Døttre af en afdød høitstaaende Embedsmand og levende med deres *chère mère* et stille Liv i det stille Rudolstadt nærved Jena. Begge havde de indsuget Tidens sentimentale Aand gjennem dens Yndlingsdigtning og vare fuldt fortrolige med Ossian, med Siegwart og Richardsons Romaner. Omgangen mellem dem og Schiller samt Husets faa andre unge Bekjendtskaber havde hele den Stemning af Sværmeri, som var eiendommelig for Tidsalderen i Forholdet mellem de to Kjøn. Det varmeste Venskab, hvis Temperatur kom Tilbedelsens betænkelig nær, affødte fortrolige Bekjendelser mellem de skønne Sjæle indbyrdes, over alle Hjertets Rørelser aflagde man hinanden Regnskab i Samtaler, Breve og Dagbogsudgydelser, smeltede sammen i den salige Følelse af fuldkommen gjensidig Forstaaelse og delte Glæder og Taarer med hinanden. Schiller syntes lige betagen af begge Søstre, som de begge af ham, og det gik

INDLEDNING.

ikke af uden Anfægtelser baade hos Caroline og Lotte, da han omsider erklærede sig for denne Sidste. Ogsaa et tredie Sted var der Anfægtelser at beseire, lidenskabelige og dybt indgribende: Forholdet til Fru von Kalb maatte løses, og det skete ikke uden smertelig Misstemning, som først Tiden kunde dække over. Omsider førtes Alt dog til en lykkelig Udgang, og den 22. Februar 1790 holdt Schiller i al Stilhed Bryllup med sin Lotte.

Ikke et Aar efter begyndte der hos Schiller at vise sig ængstende Symptomer paa en Svaghedstilstand, der tvang ham til jevnlige Pauser i hans Forelæsningsvirksomhed, til længere Landophold og Bade-reiser, som gjorde følelige Indgreb i hans økonomiske Velvære. I Sommeren 1791 naaede Efterretningen om hans Død til Danmark, og hos Schimmelmanns i Hellebæk holdtes der under den følelsesfuldt begejstrede Baggesens Ledelse en stemningsrig Mindefest for den tilbedte Digter med Deklamation af Schillerske Vers og idylliske Danse af Hyrder og Hyrdinder, med Omfavnelser og Taarer. Stor var Glæden, da Dødsbudskabet ikke længe efter viste sig at være falskt, og den gav sig et stort og praktisk Udslag, idet Prinsen af Augustenborg og Grev Schimmellmann i et Brev til Schiller tilsagde ham den betydelige Gave af 1000 Thlr. aarlig i tre Aar. Herved vandt han en aldrig forhen kjendt finansiel Tryghed, som ikke undlod at øve sin heldbringende Virkning ogsaa paa hans Sundhedstilstand.

Den litteraire Hovedbegivenhed under Schillers Ophold i Jena var den voxende Tilmærmelse mellem ham og Goethe. Da Schiller mod Slutningen af 1794 stiftede Maanedsskriftet »Die Horen«, kunde han tælle Goethe blandt dets Medarbejdere, og da han udgav sin »Musen-Almanach« for 1797, stod de to Digtere Side om Side som Allierede i den Kamp

mod den slette Smag, som de aabnede med de berømte »Xenier«; disse vingede Pile smeddedes i Schillers lille Værelse i Jena, hvor Goethe gjæstede ham for Samarbeidets Skyld, og fra nu af blev Forbindelsen mellem dem til personligt Venskab, hvilende paa ensartede ideelle Interesser og gjensidig Anerkjendelse. Et nyt ydre Tegn paa Inderligheden af deres Pagt gav Schiller, da han i December 1799 forlod Jena efter et tiaarigt Ophold i Universitetsbyen og tog Bolig i Digterbyen Weimar, Goethes Residensstad.

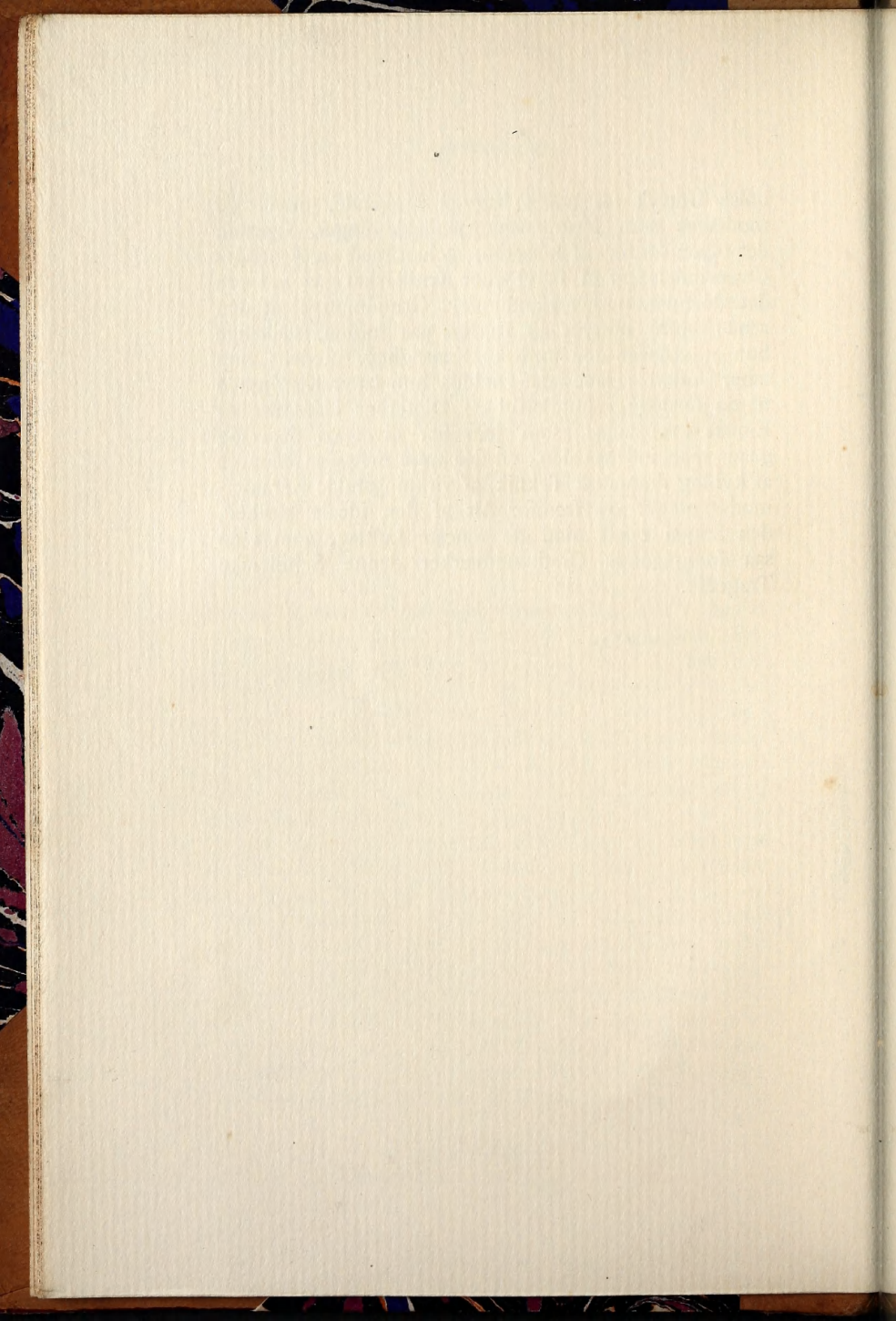
Her begyndte han den følgende Sommer paa Tragedien »Jomfruen fra Orleans« og fuldendte den i April 1801. Goethe fik den strax til Gjennemlæsning og udtalte om den: »Den er saa brav, god og skøn, at jeg ikke veed Noget, jeg kan sammenligne den med.« Tragediens Succes som Theaterstykke syntes at stadfæste denne Dom. Da den i Eftersommeren 1801 opførtes i Leipzig, blev den tilstedeværende Forfatter Gjenstand for en storartet Hyldest, og bestandig senere har »Jomfruen fra Orleans« viist sig i Besiddelse af mægtig scenisk Virkning: her er en stærkt bevæget Handling, Ridderpragt, Kamp og festligt Optog. En mere nøgtern kritisk Betragtning, der ikke blændes af de farverige Sandseindtryk, seer noget anderledes paa dette Digterværk. For den vil det ikke være skjult, at Skildringen af det Naive i Johannas Personlighed, dens egenlige og dybeste Grundtone, ikke er lykkedes Schiller, og at han af Mangel paa Evne til at finde de simpleste Midler har grebet til de mest bestikkende og udstyret hende med en pragtfuld Deklamation, hvis lyriske Karakter paa sine Steder nærmer sig til Musikdramaets Solonumre. Eiheller vil en moderne Bevidsthed have let ved at finde sig i, at det Mirakuleuse, der ledsager Johannas Fremtræden: hendes Indvielse, hendes Krigsbedrifter, hendes Befrielse fra Lænkerne, ikke er sym-

INDLEDNING.

bolsk Udtryk for noget bagved Liggende, men skal modtages som haandfaste Kjendsgjæringer, ligesom det ogsaa fordres af Læseren, at han med en Troendes Overvindelse af al Tvivl eller Kritik skal gaa ind paa det Postulat, der er Handlingens Grundmotiv: at den rene Jomfru udfører alt Herligt paa Jorden, saalænge hun modstaaer den jordiske Kjærlighed, medens hun taber Underets Gave i det Øieblik, hun fatter Kjærlighed til en Dødelig. Imidlertid — Digterens Udførelse af Emnet maa tages, som han har givet os den, og gaaer man ind paa den, vil der være meget at beundre af kyndig dramatisk Teknik, af virkningsfulde Karaktermodsatninger og fremfor Alt af den ideale Høihed, den Stigen opad mod de reneste Luftlag, som i en saa fremragende Grad udmærker denne Schillerske Tragedie.

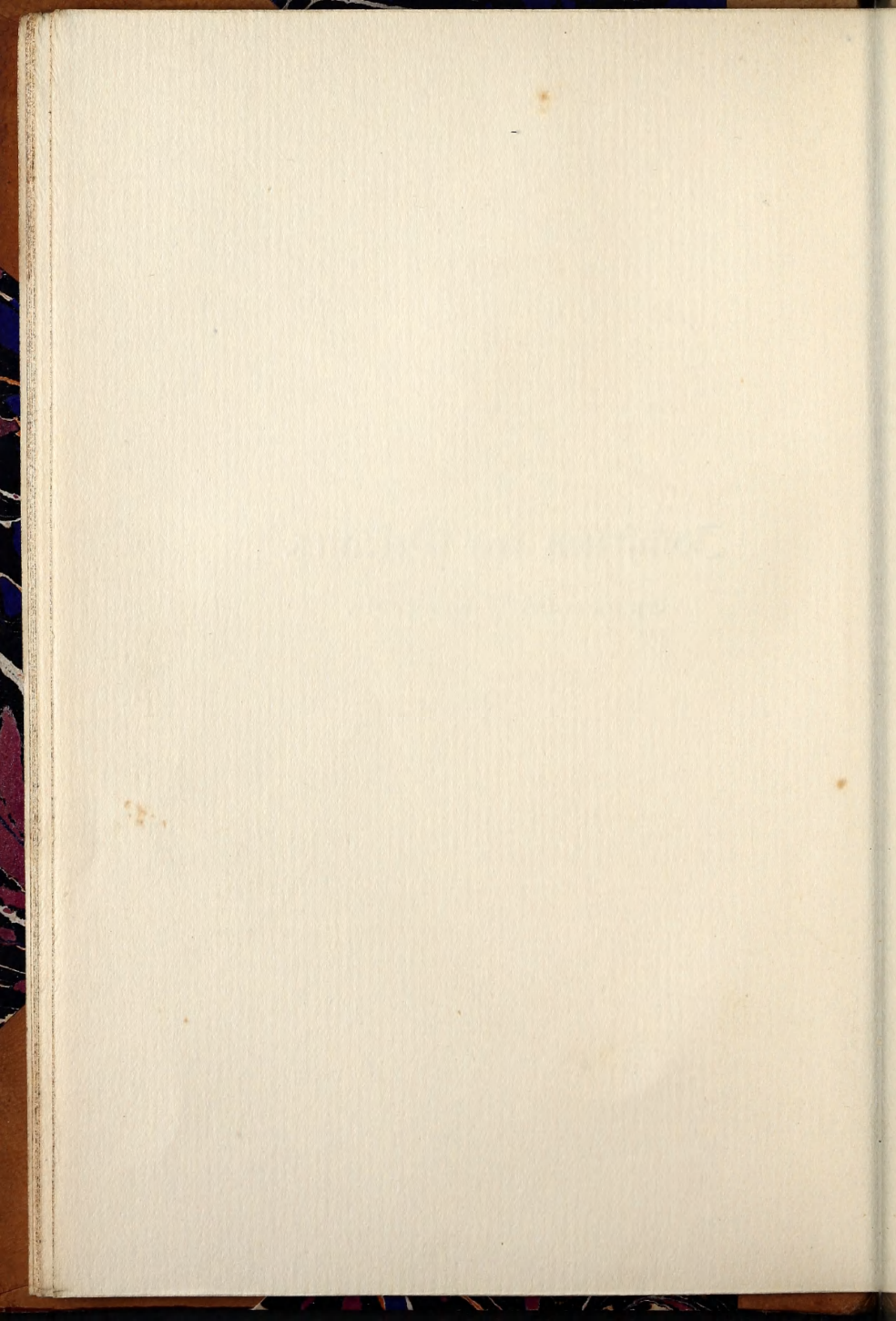
Februar 1894.

P. HANSEN.

Jomfruen fra Orleans.

En romantisk Tragedie.

Personer.

Karl den Syvende, Konge af Frankrig.

Dronning Isabeau, hans Moder.

Agnes Sorel, hans elskede.

Filip den gode, Hertug af Burgund.

Grev Dunois, Bastard af Orleans.

La Hire, } Kongelige Officerer.

Du Chatel, }

Erkebiskoppen af Reims.

Chatillon, en burgundisk Ridder.

Raoul, en Ridder fra Lothringen.

Talbot, Englændernes Feltherre.

Klonel, } engelske Anførere.

Gastolf, }

Montgomery, en Vallier.

Raadsherrer fra Orleans.

En engelsk Herold.

Thibaut d'Arc, en rig Landmand.

Margot, } hans Døtre.

Louison, }

Johanna, }

Etienne, } deres Bejlere.

Claude Marie, }

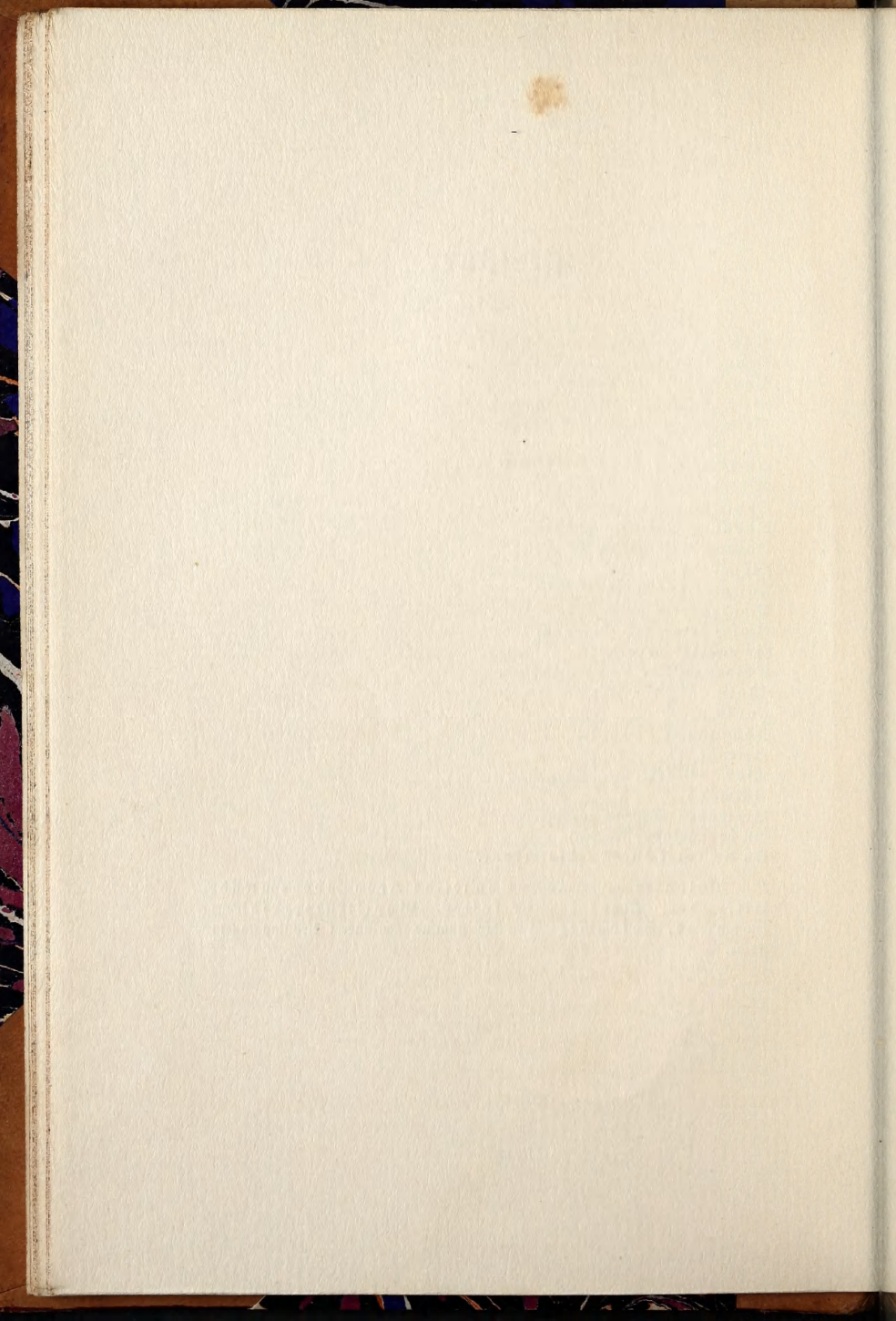
Raimond, }

Bertrand, en anden Landmand.

En sort Ridder (et Syn).

En Kulsvier og en Kulsvierfane.

Soldater og Almue. Kongelige Kronembedsmænd,
Biskopper, Munkes, Marskaller, Magistratspersoner.
Hofmænd, Hofdamer og andre stumme Personer i Kroningstogets
følge.

Prolog.

En landlig Egn. I Forgrunden til højre et Helgenbillede i et Kapel;
til venstre en høj Eg.

Første Scene.

Thibaut d'Arc. Hans tre Døtre. Tre Hyrder, deres Bejlere.

Thibaut.

Ja, kjære Venner! Endnu er vi franskmænd
og frie Borgere og Herrer over
den gamle Jord, som vore fædre pløjede;
men man kan ikke vide, om i Morgen
vi endnu raade selv; thi Engelfmanden
sit Banner lader sejrrigt vaje over
det hele Frankrig, mens hans Hingste trampe
paa vore Enge, vore gyldne Agre.
Paris har alt den stolte Voldsmand hyldet.
Med vore gamle Kongers Krone smykket
en fremmed Stammes Værling, mens vor sande,
vor egen Konge flakker arveløs
omkring i Frankrigs Land. Hans nære frænde

og første Pair i Sjendens Hære kæmper
imod ham, ja, hans Ravnemoder staar
endog i Spidsen for dem. Overalt
i Stad og Landsby ser man Branden rase.
Til disse stille Dale Mord og Rov
sig nærmer mer og mere. — Derfor, Venner,
har jeg beraadet mig med Gud og tænkt,
at, da i Dag endnu jeg evned dette,
saa vilde jeg forsørge mine Døtre.
Thi Kvinden trænger under Krigens Vaande
til Mandens faste Haand; og Kjærlighed
gjør alle Byrder let! —

(Til den første Hyrde.)

Kom, Etienne!

J bejler til Margot. J er min Nabo,
og vore Agre grænse til hinanden.
Af Hjærtet har J to hinanden kjær —
det fører til et heldigt Ægteskab.

(Til den anden.)

J tier, Claude Marie, og Louison
skaar Øjet ned! Men tror J, jeg vil stille
to Hjerter ad, som trofast Elskov binder,
fordi J ingen Skatte mig kan byde?
Al, hvem har Skatte nu? Nej, Hus og Lade
for Sjende eller Brand et Rov kan vorde. —
Den brave Mand med trofast Hjærte ene
er vejrfast Værn i disse slemme Tider.

Louison.

Min fader!

Jomfruen fra Orleans.

Claude Marie.
Louison!

Louison
(idet hun omfavner Johanna).

Min kjære Søster!

Thibaut.
J faar hver enkelt tredive Tønder Land,
en Hjord og Stald og Gaard — den gode Gud
velsigned mig, han signe ogsaa eder!

Margot
(idet hun omfavner Johanna).
Se dig i Spejl paa os og glæd vor fader,
saa denne Dag tre glade Par kan stue!

Thibaut.
Bered jer da til Bryllupsfest i Morgen;
vor hele Landsby stævner jeg til Gilde.
(De to Par gaa Arm i Arm.)

Anden Scene.

Thibaut. Raimond. Johanna.

Thibaut.
Johanna, dine Søstre holde Bryllup.
Jeg ser dem glade, og min Alder frydes;
den yngste kun mig volder Sorg og Smerte.

Raimond.

O til Hvi vil I eders Datter haane?

Thibaut.

Se denne vakre Ungling! Hvem kan maale
med ham sig her? Han er saa brav og god
Han nærer Kjærlighed til dig og bejler
alt nu paa tredje Aar med stille Ønster
og kjærlig Iver. — Kold og indesluttet
du støder ham tilbage. Heller ingen
af alle andre Hyrder her formaar
hos dig at loffe frem et venligt Smil.
— Jeg ser dig straale i din Ungdoms Fylde
din Vaar er kommet, det er Haabets Tid,
dit Eegems skønne Blomst er sprunget ud;
men stedse dog forgjæves har jeg ventet,
at Elstovs fine Blomst skal bryde Knoppen
og frejdigt modnes til den gyldne Frugt!
Og dette vil mig ingenlunde hue.
Det vidner om en fejl i din Natur.
Jeg ynder ej et Hjærte, som saa strængt
og koldt sig lukker inde paa en Tid,
da just det skulde føle.

Raimond.

Kjære Nabo,
hold indel Min Johannas Kjærlighed,
det er en fin og ædel Himmelfrugt,
og langsomt kun det kostelige modnes!

Endnu hun elsker sine høje Bjerge,
og fra den frie Hede frygter hun
at stige ned til andres lave Hytter,
hvor smaalig Nød og Omsorg er til Huse.
fra Dalen ofte jeg forbadset stuer,
naar med sin Hjord paa Skrænten højt hun staar
og knejser med sit ædle Legem. Dybt
hun sænker da det alvorfulde Blik
mod Jordens Lande, og det tykkes mig,
at noget højere hun er end vi,
ja tit, at til en anden Tid hun hører.

Thibaut.

Det er jo det, der ikke huer mig.
Hun undslyr sine Søstres glade Læg.
De øde Bjerge søger hun, forlader
sit Natteleje tit før Hanegal;
ved Midnatstid, naar alle andre grue
og gjerne slutte sig til deres fjære —
som Uglen, denne Eneboer, lister
hun da sig ud i Nattens Vanderige;
en Korsvej søger hun, og lønlig Tale
hun fører der med Bjergets Luft. Hvorfor
har hun just altid dette Sted sig udvalgt?
Hvorfor skal altid Hjorden færdes her?
Hun sidder grublende i hele Timer
ved foden af Druidetræet hist,
som alle andre dødelige fly;
thi her er ikke, som der skulde være;
et syndigt Væsen har fra hedens Tid

endnu sin Bolig under dette Træ,
 hvorum de ældste folk i Byen melde
 uhyggelige Sagn. Helt ofte høres
 en sælsom Klang af underfulde Røster,
 som toner oppe i de mørke Grene. —
 En Aftenstuud, da sent min Vej mig førte
 just her forbi, da saa jeg selv en Kvinde —
 en Aand hun ligned — sidde under Træet.
 Og fra den vide Kjortel strakte langsomt
 en visen Haand hun mig i Møde, ganste,
 som om hun vinked; men jeg ileb bort,
 og Gud befaled jeg min Sjæl i Vold.

Raimond

(peger paa Helgenbilledet i Kapellet)

Det fromme Billed hist, som Himlens Fred
 udbreder, og som signer os, jer Datter
 har ført herhid; det er ej Satans Værk.

Thibaut.

Al nej! Jeg længe alt har Drømme haft
 og ængstelige Syner. Trende Gange
 paa vore Kongers Trone hist i Reims
 jeg skued hende; paa sit Hoved bar hun
 et Diadem, med Stjærner syv det funkled,
 mens hun i Haanden holdt det gyldne Scepter,
 fra hvilket trende hvide Eiljer udsprang.
 Og hendes egen Fader, hendes Søstre
 og alle Fyrster, Grever, Erkebisper
 ja, Kongen selv for hende dybt sig bøjed.

Hvor kommer sli­­g en Glans vel til min Hytte?
Al, dette kan kun tyde paa et Fald!
I dette Varsel ser jeg kun et Billed
paa hendes Sjæls forføngelige Drifter.
Hun blues ved sin lave Stand — fordi
med Skjønhed Gud har prydet hendes Legem
og signed hende frem for alle Piger
i denne Dal med underfulde Gaver.
Hun nærer syndigt Hovmod i sit Hjærte.
Hovmod en Gang har Engles Fald forvoldt,
ved Hovmod Djævl­­en fanger dødelige.

Raimond.

Hvem har et Sind saa høvi­­st og saa dydigt
som eders fromme Datter? Tjener ej
med Glæde hun de tvende ældre Søstre?
Den evnerigeste hun er af alle,
og dog I ser, som ydmyg Tjenerinde
hun øver lydigt alle tunge Pligter;
mens under hendes Haand vidunderligt
der blomstrer Trivsel over Mark og Hjorder.
Fra alt, hvad hun berører, vælder ud
en ubegribelig og frodig Lykke.

Thibaut.

En ubegribelig — Ja vel! — Jeg gruer
jo netop for saa mærkelig en Lykke! —
Men tal ej mer om det! Jeg heller tier!
Stal jeg vel føre Klage mod mit eget,
mit kjære Barn? Jeg kan jo ikke andet

end vare hende, bede til Vorherre,
 at han beskjærmer hende. — Eyt dog til mig:
 fly dette Træ og dvæl ej her alene,
 søg ej Alruner her ved Midnatstide,
 og rids ej Tegn i Sandet! — Anders Rige
 er let at vække, under tynde Tæpper
 paa Eur de ligge, og ved mindste Lyd
 de storme frem. — Nej, dvæl ej her alene.
 Høst, selv til Himlens Herre Satansenglen
 sig nærmed, da han færdedes i Ørken.

Tredje Scene.

Bertrand kommer med en Hælm i Haanden. Chibaut. Raimond.
 Johanna.

Raimond.

Bertrand fra Staden kommer hist tilbage.
 Hvad har han der?

Bertrand.

J studser ved at se mig
 med denne underlige Tingest!

Chibaut.

Ja!

Hvad vil med Hælmen J? Hvi bringer J
 til denne fredens Egn sligt daarligt Varsel?

Jomfruen fra Orleans.

(Johanna, som under de to foregaaende Scener har staaet ganske stille af-
sides og ikke vist Interesse for noget, bliver opmærksom og nærmer sig.)

Bertrand.

Knap veed jeg selv, hvorledes jeg fik fat
i denne Tingest. Da jeg havde kjøbt
et Redskab af Metal i Vaucouleurs,
paa Torvet jeg i Trængsel kom; thi Golt
fra Orleans var netop dragne did
paa Flugt med onde Tidender om Krig.
Den hele Stad i Oprør stimled sammen,
og da jeg baned Vej mig gjennem Trængslen,
en brun Zigeunerste sig nærmed hurtigt
med denne Hjælm. Hun saa mig skarpt i Øjet
og sagde: „Ven, I søger vist en Hjælm?
Jeg veed, I gjør det. Her! Her har i een!
Jeg giver jer den for en ringe Pris.“
— „Gaa til en Lansknægt,” svared jeg; „thi jeg
er Landmand, trænger ej til eders Hjælm.“
Men hun blev ved. Hun sagde: „Ingen Mand
kan vide, naar han trænger til en Hjælm.
Et Staaltag over Hovedet er bedre
for Tiden end det bedste Hus af Sten.“
Hun fulgte mig igjennem alle Gader
og bønfuldt mig om dog at tage Hjælmen.
Da saa jeg paa den — den var blank og smuk
og værdig til en Riddersmand at pryde;
og mens i Tvivl jeg den i Haanden vejede
og grubled over hendes sære færd,
da var hun borte, folkestrømmen hurtigt
rev hende bort, og jeg stod der med Hjælmen.

Schiller.

Johanna

(griber raff og begjærligt efter den).

Giv mig den!

Bertrand.

Hvad skal I dog med en Hjælm?

Den er ej Pryd for eders Jomfruhoved.

Johanna

(river Hjælmen fra ham).

Den Hjælm er min, og mig den hører til.

Thibaut.

Hvad mener Pigen?

Raimond.

Gjør, hvad hun forlanger!

Den krigeriske Pryd vil flæde hende;
thi hendes Bryst et mandigt Hjærte gemmer.
Hust paa, hvorlunde Ulven hun betvang,
det vilde Dyr, som hærged vore Hjorder
og var en Skræk for alle vore Hyrder.
Og denne kjække Jomfru ganste ene
med Ulven kæmped, frarev den et Lam,
som bort den førte i sit røde Gab.
Ja, hvilket Hoved Hjælmen end har skjærmet,
et mere værdigt kan den ikke pryde!

Thibaut

(til Bertrand).

Hvad Vanhæld er der atter stet i Krigen?

Hvad meldte hine Flygtninge?

Bertrand.

Gud skjærme

vor Konge og til Landet se i Naade!
Di slagne blev i tvende store Slag;
og midt i Franfrig staar alt Sjenden, tabte
er alle Lande lige til Loiren —
sin hele Magt han nu har draget sammen,
med den han vil belejre Orleans.

Thibaut.

Gud skjærme Kongen!

Bertrand.

En utallig Mængde

af Skyts er ført dertil fra alle Egne,
og som naar Biers mørke Skare sværmer
en Sommerdag om Kuben, som naar Luften
Græshopperne i sorte flokke mørkne —
de styrter ned og dækker milevidt
hver Plet med deres Mylder — se, saalunde
en frigerst Sky af folkeseerd har udtømt
ved Orleans sig over alle Sletter.

I Lejren høres der en sælsom Blanding
af mange Sprog, en dump, forvirret Brusen;
thi og den store Hertug af Burgund,
hin Landetvinger, førte Kæmper hid.
fra Lüttich, Luxemburg, fra Hennegau
og fra Namur, det herlige Brabant,
de alle kommet er, med dem tillige
de rige Mænd fra Gent, som spanfulere

omkring i fløjl og Silke, folk fra Zeeland,
hvis Stæder stige renligt op af Havet,
Hollænderne, som malte deres Hjorder,
og folk fra Utrecht, ja, selv oppe fra
Vestfriesland, hvor mod Isens Pol de stue, —
Burgund, den store Herster, alle følge,
og de vil underkue Orleans.

Thibaut.

O den usalig ynkkelige Splid,
som vender Frankrigs Vaaben imod Frankrig!

Bertrand.

Den fordums bayerske Fyrstinde ser man,
hin stolte Isabeau, den gamle Dronning.
Hun rider, klædt i Staal, igjennem Sejren
og ægger alle folk med giftigt Ord
til Raseri imod sin egen Søn,
som en Gang i sit Moderskjød hun bar!

Thibaut.

forbandet være hun! Gud ramme hende,
som han hin stolte Jesabel har ramt!

Bertrand.

Den frygtelige Salisbury, hin Mur.
Omstyrter leder Orleans' Belejring.
Med ham er Livens Broder Lionel
og Talbot med sit morderiske Sværd,
der hugger Kæmper ned, som var det Halmstraa

De svoret har med fræk Dumdriftighed
til Skjændsel alle Jomfruer at vie,
den, der har Sværdet ført, skal dø for Sværdet.
Og fire Taarne har de rejst, som knejse
højt over Staden, og der oppe spejder
Grev Salsbury med mordbegærligt Blik
og tæller dem, som hist i Byen færdes.
Af centnertunge Kugler har man tusend
alt slynget ind i Byen, Kirker ligge
i Grus, det høje Taarn paa Notre Dame
sit kongelige Hoved alt har bøjet.
Og Minegange har de gravet. Staden
i Angst og Bæven hviler paa et Helved;
og sjælvende den venter hvert Minut
at gaa til Grunde med et Tordenbrag.

(Johanne lytter med spændt Opmærksomhed og sætter Hjelmen paa sit
Hoved.)

Thibaut.

Men hvor var vore tapre Helte henne,
Saintrailles, La Hire og Frankrigs bedste Værn,
den heltmodige Bastard, saa Fjenden
med sliig en Vælde kunde fremad trænge?
Og hvor er Kongen selv, kan han se ledig
paa Rigets Nød og sine Stæders fald?

Bertrand.

Han holder Hof for Tiden i Chinon;
han mangler folk, sin Magt han ej kan hævde.
Hvad gavner førermød og Heltearme,
naar Hære lammes af den blege frygt?

Schiller.

En Rædsel, som om Gud den havde sendt,
har selv de tapreste med Magt betaget.
forgjæves lyder fyrsters høje Bud.
De tapre Francker glemme deres Hæder,
de sloffes overalt i bange Klynger
som faar, naar Ulvens Hylen de fornemme.
De søge Ly bag Borges sikre Mure.
En Ridder kun, saa hørte jeg fortælle,
har samlet sig en lille flok og drgger
med serten Starer til vor høje Konge.

Johanna

(hurtigt).

Hvad hedder denne Ridder?

Bertrand.

Baudricour;

dog næppe vil han kunne undgaa Fjenden,
der følger efter ham med tvende Hære.

Johanna.

Hvor er han denne Ridder? Veed I det?

Bertrand.

Ej langt fra Vaucouleurs.

Thibaut

(til Johanna).

Men Pige dog,
spørg ej om Ting, som ej for dig sig sømme.

Bertrand.

Da Fjenden er saa mægtig, og man ikke
kan haabe mer af Kongen, man beslatted
i Vaucouleurs at underkaste sig
Burgund. — Saa bære vi ej fremmed Nag,
men blive hos vor gamle Kongestamme;
maaske — hvis Frankrig med Burgund forsones,
vor gamle Krone da vi atter vinde.

Johanna

(begeistret).

Tal ej om Underkastelse og Fred!
En frelser nærmer sig, til Kampen rustet!
Ved Orleans skal Fjendens Lykke strande!
Hans Maal er fuldt, han moden er til Høst!
En Jomfru kommer; med sin skarpe Segl,
hun mejer ned hans Stoltheds rige Grøde;
fra Himlen river hun hans Hæder ned,
om end den naaede til de høje Stjærner!
Vær ikke angst! Flygter ej! Naar Rugen
er gul, naar Maanens Skive straalere fuldt,
skal ingen engelsk Stridshingst mer besudle
den dejligt strømmende Loires Bølger.

Bertrand.

Alf, Underværker kan der ikke ske!

Johanna.

Endnu kan Underværker ske! — En Due
paa hvide Vinger skal med Ørnemod

fig styrte over disse frække Gribbe,
som grusomt slænge i vort Fædreland.
I Støvet kaster den Burgund, hin stolte
og frække Landsforræder, denne Talbot,
hin Himmelformer med de hundred Hænder,
og denne Salisbury, hin Tempelstjænder; —
og alle disse frække Ølandsfolk
af Sted den jager som en Gaareslof.
Og Herren, Kampens Gud, vil være med den.
Sit svage Redskab vil han vælge sig.
En Jomfru spæd skal tjene til hans Ære
og Glans; thi alt formaar han i sin Almagt!

Thibaut.

Hvad bringer Pigen til sliq sælsom Tale?

Raimond.

Det Hjælmen er, som vækker Krigens Land.
O se jer Datter! Hendes Øje lyner,
og hendes Kinder sende flammer ud!

Johanna.

Vort Rige skulde falde? Ærens Land,
det skønneste, som Solen paa sin Vandring
bestuer, dette Paradis blandt Lande,
Guds Øjsten! — Et fremmed folkesærd
i Tænker skulde lægge det? O nej! —
Her stranded Hedningernes Magt. Her blev
det første Kors, Guds Naadebilled, rejst;

St. Ludvig fandt i denne Jord sin Hvile,
og herfra blev Jerusalem erobret.

Bertrand

(forbavsset).

O hør! fra hvilken Kilde har hun øst
den høje Åabenbaring? — Fader d'Arc,
Gud skjænked jer en saare sølsom Datter!

Johanna.

Vi skulde ikke have egne Konger! —
Vor egen, fødte Herre — denne Konge,
som aldrig dør, han skulde brat forsvinde!
Vor stolte Plov han skjærmer, han beskytter
vor Eng og sørger for, at Jorden trives;
han skjænker usle Bønder deres Frihed,
mens Stadens Mænd sig frejdigt samler om ham;
han staar de svage bi, han skræmmer onde
og Nag ej kjender — thi han er den største;
han er vel dødelig, men dog en Engel
saa medynksfuld paa denne fjendske Jord! —
Vor Konges Trone, som af Guldstjær funkler,
er de forladtes Ly — Barmhjærtigheden
og Magten dvæle her — hvor Brøden skjælver,
imens den skyldfri kommer tillidsfuld
og skræmmes ej af Løverne ved Tronen!
En fremmed Konge fra et andet Land,
hvis Aner ej i denne Jordbund hvile,
som ej har været ung med vore unge,

hvis Hjærte ej vort Sprog faar til at banke,
 kan han vel Frankrig skjænke al sin Tanke?

Thibaut.

Gud skjærme Frankrig og vor Konge! Vi
 er fredelige Bønder. Vi forstaa
 jo ej at føre Sværdet og at tumle
 en vælig Stridshingst. — Lad i Lydighed
 os se, hvem Sejren giver os til Konge.
 Thi Krigens Udfald er Vorherres Dom,
 og den er Konge, som i Reims man salver,
 og som vor Krone sætter paa sit Hoved. —
 Til Arbejd nul Hver enkelt kun skal tænke
 paa, hvad der ligger nærmest for — sin Gjærning,
 og lad saa Jordens Stormænd fæste Tærning
 om Jorden, ej vi frygte deres Styrke,
 thi stormfast er den Jordbund, som vi dyrke.
 Lad vore Byer blive Jldens Bytte,
 lad fjendens Heste trampe Sæden ned,
 at Vaaren den forny'r, helt vel vi veed;
 og snart igjen vil rejse sig vor Hytte.

(Alle gaa undtagen Jomfruen.)

Fjerde Scene.

Johanna

(alene).

Farvel, I Bjærge, og I elskte Enge,
 farvel, I stille, fredelige Dale!

Johanna ej hos eder mer skal færdes,
for evigt siger hun jer nu farvel!
I Enge, som jeg vandet har, I Træer,
som jeg har plantet, I skal stadig grønnes!
farvel, I Grotter og I friske Kilder!
Du, Elko, skønne Røst i denne Dal,
som svared paa min Jubel og min Klage,
Johanna gaar og vender ej tilbage.

I Marker, som om stille Lykke frede,
I ser Johanna aldrig mer igjen!
Uf Sted, I Lam, ud paa den øde Hede!
I stakkels smaa, I svigtes af jer Ven;
en anden Hjord det er, jeg nu maa lede,
og blodig Marken er, hvor jeg skal hen.
Jeg vil for jordist Ultraa ej mig bøje,
jeg lyder nu kun Røsten fra det høje.

Thi han, hvis Røst, da Tornebusken brændte,
til Moses gjennem Bussens flamme lød,
som ham til Farao fra Horeb sendte,
som Heltetmod i Drengen David gød,
da Hyrden kjætt sig mod hans Fjender vendte,
og som sin Stridsmand ham at være bød,
han talte til mig hist fra Træets Krone:
„Lad højt din Røst for mig paa Jorden tone.

I Malm saa haardt dit Legem skal du snøre
med Staal du dække skal dit spæde Bryst,
ej Mandens Elskov maa du laane Øre,
du maa ej brænde af en jordist Lyst.

Til Alttret ingen Vejler skal dig føre,
 et Barn skal aldrig die ved dit Bryst;
 men Vren, som i Kamp for mig du vinder,
 skal dig forklare frem for Jordens Kvinder!

Thi naar de modigste i Slaget bæve,
 naar Frankrigs sidste Time nærmer sig,
 da skal min Orisflamme højt du hæve
 og knuse, hvad der rejser sig mod mig
 og Regnskab af den stolte Fjende kræve,
 hans Lykkes Hjul, det drejes da af dig;
 du Reims befrier, redder Frankrigs Lande
 og sætter Kronen om din Konges Pande!"

Et Tegn den høje Himmel end mig fylder —
 det Hjælmen er, som hid den komme lod,
 med Guddomskraft dens Malm mit Bryst alt fylder,
 Kerubers Vælde flammer i mit Blod;
 jeg føler draget mig til Krigens Mylder.
 og drevet ud med Stormens vilde Mod;
 et mægtigt Kampraad hører alt jeg gjalde,
 Stridshingste vrinske, og Trompeter kalde!

Første Akt.

(Kong Karls Hofsejr i Chinon.)

Første Scene.

Dunois og Du Chatel.

Dunois.

Nej, længer kan jeg ej det holde ud.
Jeg slipper denne Konge, som saa skamløst
sig svigter selv. Mit tapre Hjærte bløder
i Brystet; jeg gad græde hede Taarer,
fordi det kongelige Frankrig deles
med Vold af Røvere, de ædle Stæder,
hvis Alder maaler sig med Monarkiets,
til Fjenden deres Nøgler overgive,
imens vi dvæle her i daadløs Ro
og ødsle bort den knappe Redningstid.
— Jeg hører, at man truer Orleans,
jeg kommer ilende fra Normandiet
og tænker, jeg skal finde Kongen rustet
i frigerst Dragt, i Spidsen for sin Hær,
og træffer ham i Troubadourers Selstab;
med Gjøglerpæk han færdes, gætter Gaader
og holder skjønne Fester for Sorel,
som hviled Riget i den største Fred!
— Nu drager Connetablen bort, ej længer
han taaler denne stræffelige Tilstand.

Schiller.

Jeg bliver heller ej, jeg overlader
ham til hans Skæbne.

Du Chatel.

Stille! Kongen kommer!

Anden Scene.

Kong Karl. De forrige.

Karl.

Sit Sværd har Connetablen sendt tilbage
og mældt, han drager bort. — I Herrens Navn!
Saa slipper vi for denne vrante Mand,
hvis Hovmod var utaaleligt at bære.

Dunois.

En Mand er meget værd i disse Tider;
jeg slap ham ikke med saa let et Sind.

Karl.

Det siger du jo kun af Lyst til Riv;
imens han var her, var du ej hans Ven.

Dunois.

En Taabe var han, stolt og til Bepvær,
og aldrig blev han færdig — denne Gang
er dog han bleven det, og han drog bort
da ingen Værelse mere der var at vinde.

Kongen.

Du er jo rigtigt i dit gode Lune!
Jeg skal ej staa i Vejen. — Du Chatel,
den gamle Kong René har sendt Gesandter,
højt priste Mestere i Sangens Kunst
og vidt berømte. — Lad dem godt beværte
og giv til hver af dem en gylden Kjæde!
(Til Bastarden.)
Hvad ler du af?

Dunois.

Du udspyer gyldne Kjæder!

Du Chatel.

Vi har ej flere Penge, høje Konge.

Karl.

Saa staf mig flere — ingen ædel Sanger
maa drage ubelønnet fra mit Hof.
Han faar vort visne Scepter til at blomstre,
han sætter i den golde Krone Livets
udødelige grønne Gren. Han hersker
saa vel som nogen anden Konge, bygger
af lette Ønster kun sin skyldfri Trone,
hans Rige ligger ej i denne Zone.
Og Drot og Skjald skal ved himandens Side
fra Højden skue over Verden videl!

Du Chatel.

Min kongelige Herre, jeg har skaanet
dit Øre, mens der end var Raad og Hjælp;
men Nøden løser endelig min Tunge. —

Saa viid, du har ej mer at skjænke bort,
 af! ej en Gang saa meget, som i Morgen
 du nødig har til Livet. Rigdoms flod
 er strømmet bort, og nu kun Ebbe findes.
 Endnu har Tropperne ej faaet Sold.
 De true med at drage bort. Og næppe
 dit kongelige Hus jeg kan forsyne
 med, hvad den tarveligste Nødtørst kræver.

Karl.

Saa pantsæt mine kongelige Skatter,
 paa dem kan Lombardiets Kjøbmænd laane.

Du Chatel.

Min Konge, alle Kronindtægter, Skatter,
 for trende Nar man alt for længst har pantsat.

Dunois.

Imidlertid gaar Pant og Land til Grunde.

Karl.

End har vi mange rige, skjønne Lande.

Dunois.

Saa længe Gud og Talbots Sværd det vil!
 Naar Orleans er taget, kan du drage
 til Kong René*) og vogte faar med ham.

*) I første Udgave havde Schiller skrevet følgende Anmærkning, som han senere strøg: „René den gode, Greve af Provence, af Huset Anjou; hans Fader og Broder var Konger af Neapel, og han selv gjorde efter Broderens

Karl.

Du spotter stedse over Kong René;
men denne fyrste uden Land mig stjænked
helt kongeligt en Gave just i Dag.

Dunois.

forhaabentlig dog ej Neapels Krone!
for Guds Skyld dog ej den! Thi den er ledig
fra den Tid, han som Hyrde vogter faar.

Karl.

Det er en Spøg, en munter Leg, en fest,
som han sit Hjærte og sig selv forunder,
at stifte sig en ren og skyldfri Verden
paa denne barste, virkelige Jord.
Men stort og kongeligt hans Ønske synes:
at mane atter frem de gamle Tider,
da Kjærligheden hersked, da af Elskov
hver Ridders store Heltehjærte svulmed,
mens hulde Kvinder sad til Doms og jævned
med deres fine Sans al ædel Tvist.
Den muntre Olding ynder helst at færdes
i hine Tider; — som endnu de leve
i gamle Sange, som en himmelsk Stad
i gyldne Skyer skal de gjenoprettes.
Derfor han stiftet har et Elskovshof,

Død fordring paa dette Rige uden dog at have Held med sig. Han søgte at gjenoplive den gamle provençalske Poesi og Cours d'Amours og indsatte en Prince d'Amour som højeste Dommer i Sager, der vedrørte Galanteri og Kjærlighed. I samme romantiske Aand gjorde han sig og sin Gemalinde til Hyrder."

til hvilket ædle Riddere skal drage,
 hvor kyske Kvinder skulle herligt trone,
 og hvor den rene Kjærlighed skal blomstre,
 og mig har han til Elfskøvsfyrste valgt.

Dunois.

Saa meget slægter vel min Art jeg paa,
 at ej jeg haane kunde Elfskøvs Magt.
 Mit Navn jeg skylder den, jeg er dens Søn,
 og hvad jeg ejer, ligger i dens Rige.
 Min fader var en Prins af Orleans,
 som hvert et Kvindehjærte stolt besejred,
 men hvert et fjendtligt Slot han ogsaa vandt.
 Vil du i Sandhed Elfskøvs fyrste være,
 saa vær den tapreste af alle tapre! —
 Thi jeg har læst i hine gamle Bøger,
 at Elfskov stedse parret var med Daad,
 og Helte, har man lært mig, ikke Hyrder
 det var, som sad ved Karl den stores Bord.
 Den, som de skjønne ej kan tappert skjærme,
 fortjener ikke deres gyldne Pris. —
 Kæmp her for dine fædres gamle Krone!
 Forsvar dit Land og ædle Kvinders Ære
 med Riddersværdet, og naar fjendeblood
 i Strømme du har udgydt, naar du dristigt
 din Krone har erobret, da er kommet
 den Tid, da det dig fyrsteligt vil flæde
 at franse dig med Kjærlighedens Myrter.

Karl

(til en Page som træder ind).

Hvad nyt?

Pagen.

Det Raadet er fra Orleans,
som stedes vil for Kongen —

Karl.

før dem ind!

(Pagen gaar.)

Om Hjælp de bede vil; men hvad kan jeg
vel gjøre, jeg, som selv er hjælpeløs?

Tredje Scene.

Tre Raadsherrer. De forrige.

Karl.

Velkommen, gode Mænd fra Orleans!
Hvorledes staar det til med eders Stad?
Og trodser end den med sit vante Mod
den stærke Fjende, som den haardt betrænger?

En Raadsherre.

Vor Nød er stor, min Konge, med hver Time
vor Stad sig nærmer til sin Undergang.
De ydre Værker ere tagne, Fjenden
hver Dag os kommer mere ind paa Livet.
Vi mangle folk til Kamp paa vore Mure,
thi vore folk maa stadig rykke ud,
mens saare faa til Staden vende hjem;
desuden trues vi af Hungersnød.

Schiller.

I denne Kvide vor Befalingsmand,
den ædle Grev Rochepierre har sig forliget
med Fjenden om, at Staden overgives
den tolvte Dag, i følge gammel Skik,
saafremt der inden da ej nogen Hær
sig viser, talrig nok til Stadens Redning.

(Dunois gjør en heftig, forbitret Bevægelse.)

Karl.

For fort en Frist!

Raadsherren.

Og nu vi komme hid
med fjendtligt Lejde for at bede dig,
vor høje Konge: Tænk dog paa vor By
og send os Hjælp forinden denne Frist!
Hvis ej vi overgive os den tolvte Dag.

Dunois.

Til sligt forsmædeligt forlig Saintrailles
sin Stemme givet har?

Raadsherren.

Nej, høje Herre!

Imens hin tapre leved, voved ingen
om Fred og Underkastelse at tale!

Dunois.

Saa er han død?

Jomfruen fra Orleans.

Raadsherren.

Ved vore Mure faldt
den ædle Helt i Kamp for Kongens Sag.

Karl.

Saintrailles er død! Af, denne ene Mand
var mere end en Hær!

(En Ridder kommer og hvisker nogle Ord til Bastarden, som farer bestyrtet
sammen.)

Dunois.

Hvad? Ogsaa dette!

Karl.

Hvad er der dog?

Dunois.

Grev Douglas sender Bud,
de skotske folk gjør Oprør, drage bort,
hvis ej i Dag man deres Sold betaler.

Karl.

Hør, Du Chatel —

Du Chatel

(træffer paa Skuldren).

Jeg veed ej Raad, min Konge.

Karl.

Saa lov, og pantsæt alt — mit halve Rige —

Schiller.

Du Chatel.

Det hjælper ej! Man har for ofte lovet!

Karl.

Det er de bedste Tropper i min Hær!
De maa ej nu forlade mig, ej nu!

Raadsherren

(Snælende).

O Konge, hjælp og tænk paa al vor Nød!

Karl

(fortvivlet).

Kan jeg da stampe Hære op af Jorden?
Og kan der i min Haand en Kornmark gro?
Riv mig i Stykker, riv mit Hjærte ud
og præg Dukater af det! Tag mit Blod;
men jeg har hverken Penge eller Stridsmænd!
(Han ser Agnes Sorel træde ind og iler hende i Møde med aabne Arme.)

fjerde Scene.

Agnes Sorel (med et Skrin i Haanden). De forrige.

Karl.

Min Agnes, af, mit elskte Liv, du kommer
og frier mig ud af al min store Nød.
Jeg har jo dig; jeg flygter til dit Bryst,
der er jo intet tabt; thi du er min!

Jomfruen fra Orleans.

Sorel.

Min elskte Konge!

(Ser sig om med et ængsteligt Blik.)

Dunois, o siig,
af, Du Chatel, siig, er det sandt?

Du Chatel.

Des værre!

Sorel.

Er Nøden stor? faar Tropperne ej Sold?
Og vil de drage bort?

Du Chatel.

Åf ja, des værre!

Sorel

(paangøder ham Skrinet).

Se, her er Guld! Her er Juveler! — Smelt
mit Sølv, og sælg og pantsæt mine Slotte! —
Tag Laan paa mine Godser i Provence! —
Gjør alt til Penge, giv dem deres Sold!
Åf Sted! Og spild ej Tiden!

(Skynder paa ham.)

Karl.

Dunois

og Du Chatel, hvad siger I? Kan jeg
vel fattig kaldes, jeg, som ejer Kronen
blandt alle Kvinder? — Se, af ædel Byrd
hun er som jeg, det kongelige Blod

er ikke renere; hun var en Pryd
 for Verdens første Trone, men forsmaar den,
 min elste vil hun være, intet andet!
 En Blomst ved Vintertid, en sjælden frugt
 jeg stundum hende stænkede, aldrig mere;
 thi ej hun modtog Ting af større Værd!
 Jeg maa ej noget Offer bringe, hun
 mig bringer alle, og sin hele Rigdom
 den ædle knytter til min tunge Skæbne.

Dunois.

Hun er saa lidet klog som du, sit Eje
 hun kaster i et Hus, der staar i Brand;
 hun øser kun i Danaiders Kar.
 Dig kan hun ikke redde, nej, sig selv
 med dig kun ødelægge —

Sorel.

Tro ham ikke!
 for dig kan ofte vovet har sit Liv
 og vredes nu, fordi mit Guld jeg vover.
 Har jeg da ikke frejdigt ofret alt,
 hvad højere end Guld og Perler agtes?
 Kom, lad os kaste alt, hvad overflødigt
 til Pryd for Livet er, langt fra os. Jeg
 vil gaa i Spidsen med at give Afkald.
 Din Hofstat du forvandler til Soldater,
 dit Guld til Jærn! Sæt alt, ja alt, du ejer,
 kun ind paa at bevare dig din Krone!
 O kom! Vi Savnet dele vil og faren!

Den frigeriske Ganger skal os bære,
det fine Legem give vi til Pris
for Solens hede Pil, lad Stenen være
vor Hovedpude, Skyen hist vort Tæppe!
Den jævne Kriger vil taalmodigt bære
sin egen Nød, naar han sin Konge ser,
der fattig som han selv vil holde ud
og uden Klage taale alle Savn.

Karl

(smilende).

Et gammelt Spaadomsord jeg stuer opfyldt.
Der var en Nonne med profetisk Aand,
som fordum mig erklæred i Clermont,
at jeg en Gang en Kvinde skulde skyldes,
at alle mine Fjender jeg besejred
og atter gjenvandt mine Fædres Krone.
Jeg søgte hende fjærnt i Fjendens Lejr,
min Moders Hjærte haabed jeg at vinde;
her staar Heltinden, som til Reims mig fører,
ved Agnes' Kjærlighed jeg Sejren fanger.

Sorel.

Nej, kun ved dine Venners tapre Sværd.

Karl.

Al Fjendens Splid jeg ogsaa venter meget;
thi jeg har faaet sikkert Budskab om,
at ej min Fætter fra Burgund forliges
saa godt som før med disse stolte Lørdere

Schiller.

fra England. — Derfor har jeg sendt Ea Hire
med Budskab til Burgund. Maaske det lykkes,
maaske den vrede Pair tilbagevender
til fordums Pligt og Trost. Og Ea Hire
jeg vente kan endnu i Dag.

Du Chatel

(ved Vinduet).

Ea Hire

just sprænger ind i Gaarden.

Karl.

Vær velkommen,
mit Sendebud! Ret snart vi faar at vide,
om vi skal Sejer vinde eller vige.

Femte Scene.

Ea Hire. De forrige.

Karl

(gaar ham i Møde).

Ea Hire! Siig, er det Haab, som du os bringer?
sat dig i Korthed! Siig, hvad kan vi vente?

Ea Hire.

Kun hvad dit Sværd dig bringer, kan du vente.

Karl.

Kan da den stolte Hertug ej forsones?
O tal, hvorledes optog han mit Budskab?

Ea Hire.

Min Konge, først, og førend han kan laane
dig Øre, fordrer han, at Du Chatel
du udleverer til ham; thi han kalder
sin faders Morder ham.

Karl.

Og hvis vi ikke
gaar ind paa saa forsmædeligt et Vilkaar?

Ea Hire.

Saa sprænges eders forbund, før det sluttes.

Karl.

Og æstet du, som jeg befalede dig,
ham da til Kamp med mig i Montereau
paa Broen, hvor hans fader faldt.

Ea Hire.

Jeg kasted

din Handske for hans fod og meldte ham,
at du gav Afkald paa din Kongestolthed,
som Ridder vilde kæmpe for dit Rige.
Da svarede han: Han havde ikke nødig
at vinde, hvad han ejede alt, i Kamp.
Men hvis du dog saa gjerne vilde kæmpe,

du kunde træffe ham ved Orleans;
i Morgen agted han at drage did;
med Latter vendte han mig derpaa Ryggen.

Karl.

Men kom Retfærdighedens rene Stemme
da ej til Orde i mit Parlament?

La Hire.

Den er forstummet for Partiers Rasen.
En Parlamentsbeslutning har erklæret,
at al din Ret til Kronen er forspildt
for dig og for din Slægt.

Dunois.

Ha, denne frække,
dumstolte Borger, som er bleven Herre!

Karl.

Og var du hos min Moder?

La Hire.

Hos din Moder?

Karl.

Ja vist! Hvorledes var da hendes Stemning?

La Hire

(efter at have betænkt sig et Øjeblik).

Det var paa Kongekroningsfestens Dag,

Jomfruen fra Orleans.

at jeg drog ind i Saint Denis. Paris
var smykket som til en Triumf. I hver
en Gade rejste der sig Rerporte,
igjennem hvilke Englands Konge drog.
Man strøede Blomster paa hans Vej; med Jubel,
som havde Frankrig vundet store Seje,
omkring hans Vogn Pariserpøblen dansed.

Sorel.

De jubled — jubled højt, fordi de knuste
den fjærlige og blide Konges Hjærte!

La Hire.

Jeg saa den unge Harry af Lancaster,
en Dreng paa Hellig Ludvigs Kongestol;
og ved hans Side stod hans stolte Ønkler,
Bedford og Gloster; Hertug Filip knæled
ved Tronen, mens han svor ham Trostabseden.

Karl.

Troløse fætter! Rreløse Pair!

La Hire.

Den lille Dreng var bange, og han snubled,
imens han Tronens høje Trin besteg.
Det var et daarligt Varsel, mumled folket,
og rundt omkring man hørte Lattersalver.
Men Dronning Isabeau, din Moder, traadte
derhen og — ja, jeg væmmes ved at tale!

Schiller.

Karl.

Hvad gjorde hun?

Ea Hire.

Paa Armen tog hun Drengen
og satte selv ham paa din faders Stol.

Karl.

O Moder!

Ea Hire.

Jal Selv Hoben fra Burgund,
hvor rasende, hvor mordvant end den er,
den rødmed dybt af Skam ved dette Skue.
Hun saa det, og hun vendte sig mod folket
og raabte højt: „I stylder Tak mig, franskmænd,
fordi den syge Stamme jeg forædler
med denne rene Gren og stjermer eder
imod den hjærnebløde faders Søn,
vantreven som han er!“

(Kongen stjuler sit Ansigt, Agnes iler hen til ham og omfavner ham, alle tilstedeværende udtrykke deres Afsky og forfærdelse.)

Dunois.

En ond Megære,
der fryser vildt af Hævn, en sand Ulvinde!

Karl

(efter en Pause til Raadsherrerne).

J har nu hørt, hvorledes Sagen staar.
Men dvæl nu ikke længer! Vend tilbage
til Orleans og meld min gode Stad,

at jeg vil løse den fra Trofsbæden,
til Held maatte; den kan nu slutte sig
til Hertug Filip af Burgund. Han kaldes
den gode og vil sikkert vise Naade.

Dunois.

Min Konge, vil du svigte Orleans?

Raadsherr

(tæler).

Min kongelige Herre, drag dog ikke
din Haand fra os. Vor Stad var altid tro!
Giv ej den under Englands haarde Nag.
Den er et ædelt Smykke i din Krone,
og ingen har vel større Trofskab vist
mod dine høje Fædre, Frankrigs Konger!

Dunois.

Er vi da slagne? Kan vi rømme Marken,
stjont knapt for Orleans vi Sværdet drog?
End flød ej Blod, men med et flygtigt Ord,
et Mundsvejr, agter du at rive bort
den bedste Stad fra Fædrelandets Hjærte!

Karl.

Forgjæves flød vort Blod i Strømmevis! .
Jeg føler tynget mig af Himlens Haand:
min Hær i alle Kampe bukker under;
mit Parlament forlader mig; Paris,
mit Folk med Jubel hilser mine Fjender,

og de, som staa mig nærmest, har mig svigtet,
forraadt mig — ja, min egen Moder nærer
en fremmed fyrsteyngel ved sit Bryst.
— Lad til den anden Side af Loiren
os drage, bøj os for Himlens Haand,
der knuger os og støtter Engelfmanden.

Sorel.

Nej, Gud forbyde os sliq haabløs færd,
at vi fortvivlet vende Riget Ryggen!
Nej, dette Ord kom ikke fra dit Hjærte.
Din Moders unaturlig frække Daad
har knust din tapre kongelige Sjæl!
Men mandigt vil du fatte dig igjen,
med ædelt Mod den haarde Skæbne møde,
som truer dig.

Karl

(mørkt grublende).

Men er det ikke sandt?

En frygtelig, en dunkel Skæbne raader
i Huset Valois; det er forkastet
af Gud; min Moders Skjændselsfærd har kaldet
de vrede furier herind; min fader
i haabløst Vanvid laa i tyve Aar;
tre ældre Brødre mejed Døden bort;
det tykkes mig, at det er Himlens Vilje,
at Karl den sjettes Slægt skal gaa til Grunde.

Sorel.

Med dig forynget atter den sig rejser!
Ø tro dog paa dig selv! — Ja, ej forgjæves

en naadig Skæbne dig alene staaend,
af dine Brødre ene dig, den yngste,
som saa uventet Frankrigs Krone vandt.
Og i din blide Sjæl har Himlen stabt
en Lægedom for alle haarde Saar,
som Landets egne Sønner grumt det slog.
Thi du vil slukke Borgerkrigens flammer;
mit Hjærte siger mig, at fred du bringer
og bliver Frankerrigets nye Stifter.

Karl.

Alt nej! Den barste, vilde Tid forlanger
en mere kraftig Styrmand. Lykkelig
maaske et folk i fred jeg havde gjort,
et folk i Oprør kan jeg ikke tæmme;
med Sværdet kan jeg ikke aabne Hjærter,
som svigted mig og luffed sig i Had.

Sorel.

Det er et Blændværk, som dit folk bedøver;
men denne Rus vil spinde. Kjærlighed
til Landets ægtebaarne Drot er plantet
i hver en frankers Bryst, og snart den vaagner;
det gamle Had og Nid, som evigt skiller
de tvende folk, vil ogsaa flamme op;
for egen Lykke vil din Fjende falde.
Forlad ej overilet denne Valplads;
om hver en fodsbred Jord du kæmpe maa,
og slaa for Orleans som for dit Liv.
Men heller alle Baade bor i Sænt,

Iad Ilden ødelægge alle Broer,
som over dette Riges Skillevej,
Lojresfloden, denne Styr, dig føre.

Karl.

Hvad jeg formaaede, har jeg gjort. Som Ridder
i Tvekamp jeg mig stilled for min Krone.
Man afflog denne Kamp. Forgjæves ødsler
med folkets Liv jeg, mine Stæder synke
i Grus. Skal jeg som Moderen i Skriften
saa unaturligt taale, at mit Barn,
mit eget Barn med Sværdet sønderlemmes?
Nej, nej, dets Liv jeg frelse vil, og derfor
jeg giver Afkald paa det.

Dunois.

Jeg forbauses!

Er det en Konges Sprog? Og giver Afkald
saa let man paa en Krone? Hele Folket,
ja, selv den ringeste, han vover alt,
sit Liv og Blod, sit Had, sin Kjærlighed.
Partimand er enhver, naar Borgerkrigen
sit grumme Mærke lader blodigt vaje.
Sin Plov forlader Bonden, Kvinden spigter
sin Røf, de gamle, alle Børn sig væbne;
en Borger lader glad sin By gaa op
i Luer og en Landmand sine Marker;
det ster, for dig at gavne eller skade
og for sin egen Vilje frit at hævde.
Man skaaner intet, venter ingen Skaansel,

naar Vren falder, naar for sine Guder,
naar for sin Afgud man i Kampen drager.
Bort derfor, bort med al blødagtig Medynk,
som ej sig sømmer for en Kongebarm! —
Lad Krigen rase ud, som den begyndte,
du har letfindigt ej dens flamme tændt!
for Kongen maa et folk sig ofre villigt,
det er jo Lov og Skæbne her i Verden,
en franker veed ej andet, vil ej andet.
Det er et usfelt folk, som ikke frejdigt
vil vove alt til forsvar for sin Vre.

Karl

(til Raadsherrerne).

Vent intet andet Svar! Gud skjærme eder!
Jeg kan ej mere.

Dunois.

Gid da Sejrens Gud

for evigt vende Ryggen dig, som du
har Ryggen vendt dit Fædreland! forladt
har du dig selv, og jeg forlader dig.
Ej engelsk og burgundisk Magt i fællig,
din egen fejghed jager dig fra Tronen.
De franske Konger ere fødte Helte,
men du er avlet uden Heltetod.

(Til Raadsherrerne.)

Han svigter eder. Men i Orleans,
i mine fædres Stad jeg ind mig kaster,
og i dens Grus jeg finde vil min Grav.

(Han vil gaa. Agnes Sorel holder ham tilbage.)

Schiller.

Sorel

(til Kongen).

O lad ham ej i Vrede drage bort!
Han taler barste Ord, men, af, hans Hjærte
er tro som Guld; han er den samme dog,
han elsker dig og blødt ofte for dig.
Kom, Dunois, og sig, at eders Vrede,
en ædel Vrede førte jer for vidt.
Og tilgiv du din Ven hans iltre Tale!
Af, kom nu begge, lad mig eders Hjærter
forene, før den raske Vrede slaar
i flammer ud, som aldrig slukkes kan!

(Dunois ser paa Kongen og synes at vente et Svar.)

Karl

(til Du Chatel).

Lad mine Sager bringe nu om Bord,
saa til den anden Side af Loiren,
som jeg har sagt, vi drage kan.

Dunois

(hurtigt til Sorel).

Lev vel!

(Vender sig hurtigt bort og gaar, Raadsherrerne følge ham.)

Sorel

(vrider fortvivlet sine Hænder).

Af, gaar han ogsaa, er vi helt forladte!
Ea Hire, af, stynd jer! Hold ham dog tilbage!
(Ea Hire gaar.)

Jomfruen fra Orleans.

Sjette Scene.

Karl. Sorel. Du Chatel.

Karl.

Er Kronen da saa kosteligt et Eje?
Er det saa bittert tungt at miste den?
Jeg veed dog, hvad der volder værre Pine.
At lade sig af disse stive Sind
beherste og at skulle bøje sig
for egenfindige Vasallers Naade,
se, det er bittert for et ædelt Hjærte
og værre end at bøje sig for Skæbnen!
(Til Du Chatel, der nylær.)
Du hørte, hvad jeg sagde!

Du Chatel

(Kaster sig for hans fod).

Alf, min Konge!

Karl.

Det er besluttet. Spar kun dine Ord!

Du Chatel.

Slut med Burgund forlig, thi ellers øjner
jeg ingen frelse.

Karl.

Du, du raader mig
til dette, og du veed, det er dit Blod,
hvormed en saadan fred jeg maa besegle?

Skiller.

Du Chatel.

Her er mit Hoved. Ofte har jeg vovet
i ædel Kamp det for min Konge; nu
med Glæde jeg det paa Skafottet lægger,
hvis jeg kan gaa. Udlever mig dog,
lad Hertug Filip kun sin Vrede svale,
og lad mit Blod det gamle Had forsones!

Karl

(ser en Tid lang i Tavshed paa ham).

Er det da sandt? Er det saa daarligt fat,
at mine Venner, som mig gjennemskue,
mig ene Skjændslens Vej som Redning vise?
Ja, nu erkjender jeg mit dybe fald;
thi paa min Vre tror man ikke længer.

Du Chatel.

Betænk —

Karl.

Nej, intet Ord! Du gjør mig vred!
Og skulde jeg ti Riger Ryggen vende,
min Ven jeg ofred ikke for min Redning.
— Gaa saa og gjør, som jeg befaled dig.
Bring alt om Bord!

Du Chatel.

Ja, det er hurtigt gjort.

(Rejser sig og gaar, Agnes Sorel græder heftigt.)

Jomfruen fra Orleans.

Syvende Scene.

Karl. Agnes Sorel.

Karl

(tager hendes Haand).

Min elste Agnes, vær dog ej sørgmodig!
Hvor vi gaar hen, der findes Frankrig ogsaa.
Hist paa den anden Side af Loiren
der er en mild og altid skyfri Himmel,
der vifter Lusten let, og blide Sæder
vi finde der; thi der har Sangen hjemme,
der blomstrer ret først Liv og Kjærlighed.

Sorel.

Al, skal jeg stue denne Sorgens Dag,
at Frankrigs Konge gaar i Landsforvisning,
at Sønnen vandrer fra sin Faders Hus
og vender Ryggen til sin Barndoms Vugge!
O skønne Land, som nu vi skal forlade,
med Fryd vi aldrig mere skal dig se.

Ottende Scene.

La Hire kommer tilbage. Karl og Agnes Sorel.

Sorel.

J er alene? Ham J bringer ej?

(Ser nøjere paa ham.)

La Hire? Hvad nyt? Hvad siger eders Blik?
Hvad Uheld er der sket?

Schiller.

La Hire.

Uheldets Stund
er nu forbi, og Solen skinner atter!

Sorel.

O tal! Hvad er det?

La Hire

(til Kongen).

Hine Sendebud
fra Orleans, kald dem kun trygt tilbage!

Kongen.

Hvorfor? Hvad er der da?

La Hire.

Kald dem tilbage.

Chi Lykken har sig vendt. Der stod en Træfning,
og du har sejret.

Sorel.

Sejret? Dette Ord
har himmelsk Klang!

Karl.

La Hire, du tager fejl!
Jeg kan ej mere tro paa nogen Sejer.

La Hire.

Da vil dog snart du tro paa større Undre.
— Der kommer Erkebispens, og han bringer
Bastarden med.

Jonfruen fra Orleans.

Sorel.

O Sejrens skønne Blomst,
som bærer strax de ædle Himmelfrugter,
forsoning, Fred!

Tiende Scene.

Erkebiskoppen af Rheims. Dunois. Du Chatel med
Raoul, en harnisslædt Ridder. De forrige.

Erkebiskoppen

(fører Bastarden hen til Kongen og lægger deres Hænder i hinanden).

J fyrster, favn hinanden!

Nu maa J lade Had og Nag forsvinde,
da Himlen selv erklæred sig for os.

(Dunois omfavner Kongen.)

Karl.

Riv mig dog ud af al min Tvivl og Undren!
Hvad melder denne højtidsfulde Alvor?
Og dette bratte Skifte, siig mig —

Erkebiskoppen

(fører Ridderen frem og stiller ham foran Kongen).

Tal!

Raoul.

Vi havde samlet serten Kompagnier
og vilde støde til din Hær. Vor fører
var Ridder Baudricour fra Vaucouleurs.
Da vi nu nærmed os til Vermanton

og vilde stige ned i Nonnedalen,
 da traf vi Sjenden paa den store Slette,
 og Vaaben lyned, da vi saa tilbage.
 Vi var omringet slug af begge Hære,
 der var ej Haab om Sejer eller Flugt.
 Da misted selv de tapre Modet. — Alle
 i dyb Fortvivelse vil strække Vaaben.
 Og mens vi søge Raad og intet finde,
 da sker der pludselig et sælsomt Under
 for vore Øjne; thi fra Skovens Dyb
 en Jomfru træder frem med Hjælm paa Isen,
 en Krigsgudinde, stjern og stolt at stue,
 med Haaret bølgende i sorte Loffer
 om Næffen; og en Glans fra Himlen syntes
 at lyse om den høje, da hun hæved
 sin Røst og talte saa: „I tapre Franker,
 hvi nøle I? Af Sted! Træng ind paa Sjenden,
 og var der fler af ham end Sand i Havet!
 Gud og hans høje Moder fører eder!“
 Og hurtigt rev hun fanen fra en Kriger,
 mens mægtigt frem hun stred med dristig Anstand;
 og vi halvt ubevidste og i Tavshed
 med Studsen strax i hendes fodspor fulgte,
 da højt hun fanen svang; og løs vi stormed
 paa Sjenden, som bestyrtet, uden fatning
 med stive Blikke saa paa dette Under,
 som pludselig sig for hans Øjne viste. —
 Men hurtigt, som om Gud ham havde slaaet
 med Rædsel, vender han sig om til Flugt;
 og hele Hæren kaster Værn og Vaaben

og spredter sine Skarer over Marken.
Der hjælper intet Magtord, ingen fører;
af Strækken lammet ser de ej tilbage,
men styrter, Mand og Hest, i broget Blanding
sig ud i flodens Leje; uden Modstand
de bukker under, ja, de hugges ned,
et Blodbad maa det kaldes, ej et Slag!
To tusend Fjender slagne laa paa Valen
foruden dem, som flodens Bølger slugte,
og ikke een af vore savned man.

Karl.

Hvor sælsomt, ja, vidunderligt, ved Gud!

Sorel.

Og har en Jomfru dette Under virket?
Hvor kom hun fra? Hvem er hun?

Raoul.

Hvem hun er,

det vil hun kun for Kongen aabenbare.
Hun kalder sig en Seerske, en gud-
benaadet Profetinde, og hun lover
at redde Orleans, før Maanen stifter.
Og kampbegjærligt folket tror paa hende.
Hun følger Hæren, strax hun er her selv.

(Man hører Klokkeslang og Vaabenklirren.)

Hør Klokkeslang! Hør Mængden! Det er hende!
Hør folket hilser den af Herren sendte!

Schiller.

Karl

(til Du Chatel).

Før hende ind —

(Til Erkebiskoppen.)

Hvad skal jeg tænke om det?

En Pige bringer Sejr, og netop nu,
da kun en Gud kan frelse mig! Men dette
er ej Naturens Gang! Siig, er det muligt,
siig, Biskop, kan jeg tro paa et Mirakel?

Mange Stemmer

(bag Scenen).

Hil Jomfruen! Hil! Hil vor frelserinde!

Karl.

Hun kommer!

(Til Dunois.)

Dunois, indtag min Plads!

Vi vil den underfulde Pige prøve.

Er hun af Uanden fyldt og sendt af Gud,

da vil hun sikkert kunne finde Kongen.

(Dunois sætter sig, Kongen staar til højre for ham, ved Siden af ham Agnes
Sorel, lige overfor Erkebiskoppen og de andre, saa at der er en tom Plads
i Midten.)

Tiende Scene.

De forrige. Johanna, ledsaget af Raadsherrerne og mange
Riddere, som fylde Scenens Baggrund; hun træder frem med ædel Un-
fland og iagttager de omkringstaaende den ene efter den anden.

Dunois

(efter en dyb, højtidelig Tavsshed).

Du underfulde Pige, er det dig —

Johanna

(afbrøder ham, idet hun ser paa ham med Klarhed og Højhed).

Bastard af Orleans! Du frister Gud!
Staa op fra denne Plads, som ej er din!
Til en, som større er end du, jeg sendes.

(Hun gaar med bestemte Skridt hen imod Kongen, bøjer Knæ for ham, rejser sig strag op igjen og træder tilbage. Alle tilstedeværende udtrykke deres forbavselse. Dunois rejser sig, og der bliver Plads foran Kongen.)

Karl.

Mit Afsyn ser du nu for første Gang;
hvor kan du vide da, at jeg er Kongen?

Johanna.

Jeg saa dig, da du ene var med Gud.

(Hun nærmer sig til Kongen og taler hemmelighedsfuldt.)

Siig, huffer du, i den forgangne Nat,
da alt omkring dig hviled dybt i Slummer,
da stod du fra dit Leje op og bad
en ildfuld Bøn til Gud. Lad disse gaa,
og jeg vil sige, hvad du bad ham om.

Karl.

Hvad jeg betroede Himlen, det behøver
jeg ej for noget Menneſte at skjule.
Siig, hvad min Bøn gif ud paa; da ej mere
jeg tvivler om, at Gud dig selv har sendt.

Johanna.

Tre Bønner var det, som du bad, Dauphin;
læg Mærke til, om rigtigt jeg dem nævner!

Schiller.

Først bad du Himlen om, at, hvis der flæbed,
ved denne Krone uretfærdigt Gods,
hvis nogen anden Skyld, endnu ej sonet,
fra dine Fædres Tider havde fremfaldt
den taarefyldte Krig, at du alene
et Offer maatte worde for dit folk,
at Himlen da sin Vredes hele Skaal
alene paa dit Hoved vilde tømme.

Karl

(træder forstræffet tilbage).

Hvem er du, mægtige? Hvor er du fra?

(Alle vise deres forbauselse.)

Johanna.

Du bad til Himlen denne anden Bøn:
at, hvis det var dens høje Raad og Vilje
at rive Kongesceptret fra din Stamme
og tage alt fra dig, hvad dine Fædre
som Konger her i Riget havde ejet,
du bønfuldt Himlen da, den vilde skjænke,
at du bevare kunde trende Goder:
Tilfredshed i din Sjæl og Vennens Hjærte
og endelig din Agnes' Kjærlighed.

(Kongen skjuler, heftigt grædende, sit Ansigt; stor forbauselse blandt de tilstedeværende.)

Skal jeg den tredje Bøn nu ogsaa nævne?

Karl.

Nej, det er nok! Jeg tror dig! Thi saa meget
kan ingen dødelig formaa. Jeg tror,
at Himlens store Gud har sendt dig hid.

Erkebiskoppen.

Hvem er du, høje, underfulde Pige?
O hvilket Land har fostret dig, og hvem
har Gud den Naade skjænket dig at føde?

Johanna.

Johanna kaldes jeg, min fromme Fader.
Og jeg er kun en simpel Hyrdes Datter
fra Kongens flække Dom Remi, som ligger
i Sognet Toul; der har fra Barn jeg vogtet
min faders faar. — Jeg ofte hørte Tale
om, hvordan Folket fra en fremmed Ø
var draget over Havet for at gjøre
til Trælle os, og for at give os
en fremmed Herre, som ej elster Folket;
og at den store Stad Paris var taget,
ja, hele Riget var i deres Haand.
Da bad og bønfuldt jeg Guds høje Moder
at fjerne Trællelæntens Skjændsel fra os
og at bevare os vor egen Konge.
Og ved den Landsby, hvor jeg fødtes, findes
et meget gammelt Billed af Guds Moder,
til hvilket fromme Pilegrimme drage;
ved Siden af der staar en hellig Eg,
velsignet for sin underfulde Kraft.
I Egens Skygge dvæled jeg saa gjerne,
mens Hjorden græssed. Hjærtet drog mig did.
Og misted jeg et Lam i Bjærgets Udørk,
da saa jeg det i Drømme, naar jeg hviled
i Skyggen af det høje Egetræ.

— Og een Gang, da en Nat jeg havde siddet
i fromme Tanker under dette Træ
og kæmpet imod Sønnen, traadte hun,
den hellige Maria selv derhen.
Hun bar en Fane og et Sværd, men ellers
hun var som jeg i en Hyrdindes Dragt.
Hun sagde til mig: „Det er mig, Johanna!
Staa op! forlad din Hjord! Thi Herren kaared
dig til sit Rødstab. Tag mod denne Fane
og omgjord dig med dette Sværd. Med det
du skal tilintetgjøre folkets Fjender,
din Herres Søn du føre skal til Reims
og sætte Kongekronen paa hans Hoved!“
Da sagde jeg: „Hvor kan jeg foretage
en saadan Gjerning, jeg, den svage Pige,
som fjender ej til Krigens vilde Kampe?“
Da svared hun: „Alt herligt her paa Jorden
fuldbyrdes kan af en uskyldig Jomfru,
naar jordist Kjærlighed hun byder Trods.
O se paa mig, saa kyss som du jeg fødte
Guds Søn, og ved hans Side har jeg Sæde!“
Hun rørte ved mit Øje, og jeg stirred,
mod Himlen, som var fuld af Engle smaa;
de bare hvide Lillier i Haanden,
og søde Toner døde hen i Luften.
— Saalunde viste hun sig trende Nætter
og sagde hver Gang: „Rejs dig, min Johanna
thi Herren kalder dig til andre Hverv.“
Og da hun i den tredje Nat sig viste,
da var hun vred og skjændte, og hun sagde:

„At vise Lydighed er Kvindens Pligt,
at lide taalsomt hendes tunge Lod;
hun lutres maa ved strænge Hverv hernede;
er Træl hun her, hun bliver stor hist oppe!“
Da lod Hyrdinde-Kjortelen hun falde,
som Himlens høje Dronning saa jeg hende,
mens herlig der hun stod i Solens Skær;
paa gyldne Skyer blev hun baaret opad
til Salighedens Land i Engles Hær.
(Alle er rørte, Agnes Sorel, der græder heftigt, skjuler sit Hoved ved Kongens
Bryst.)

Ærkebiskoppen

(efter lang Tids Tavshed).

for slig en Aabenbaring fra det Høje
maa hver en jordist, fløgtig Tviol forstumme.
At sandt hun taler, vidner hendes Daad.
Alene Gud kan virke sligt et Under.

Dunois.

Jeg tror paa Andre ej; men vel jeg tror
paa hendes Øje, hendes Aasyns Ustyld.

Karl.

Og er jeg Synder slig en Naade værd?
O du, som skuer alt og ej kan daares,
du læser i min Sjæl, at jeg er ydmyg!

Johanna.

Hist straaler du, naar du dig her har bøjet!
Det gjorde du, og Gud har dig ophøjet.

Schiller.

Karl.

Og kan jeg mine Fjender hyde Trods?

Johanna.

Snart skal det hele Frankrig dig kun lyde.

Karl.

Og Orleans vil ikke svigte os?

Johanna.

Før ser Loiren du tilbageslyde.

Karl.

Og drager jeg til Reims som Sejervinder?

Johanna.

Jeg fører dig igjennem tusend Fjender!

(Alle de tilstedeværende Riddere larme med deres Lanser og Skjolde og vise Tegn paa Kamplyst.)

Dunois.

Lad denne Jomfru foran Hæren drage!
Vi følge blindt, hvor end den herlige
os fører med sit klare Seerøje,
og dette tapre Sværd skal skjærme hende.

La Hire.

Den hele Verdens Vaaben ej vi frygte,
naar hun blandt vore Skarer drager frem.
Ved hendes Side vandrer Sejrens Gud;
med os hun, som vor fører, drage ud!

(Stærkt Vaabengny blandt Ridderne; de træde frem.)

Karl.

Ja, høje Pige, du skal føre Hæren,
og alle Hovedsmænd skal lyde dig.
Se dette Sværd, som Connetablen sendte
i Vrede os tilbage, Tegnet paa
den største Myndighed i vore Hære,
en mere værdig skal det bære nu!
Tag du imod det, høje Profetinde,
og vær —

Johanna.

Nej, ædle Herre, nej, Dauphin!
Ej dette Tegn paa jordist Magt skal stjænke
min Herre Sejren. Nej, et andet Sværd
jeg veed, som Sejr mig bringer. Jeg skal sige,
hvad Uanden mig forkyndte. Send da Bud
og lad det hente.

Karl.

Siig kun frem, Johanna!

Johanna.

Send Bud da til den gamle Stad fierboys.
Paa St. Katrinas Kirkegaard der findes
en Hvælving, hvori gamle Daaben gjemmes,
som efterhaanden Bytte blev i Krigen.
Imellem dem der findes og et Sværd,
som jeg skal bære; man kan kjende det
paa trende gyldne Liljer i dets Klinge.
Lad Sværdet hente; thi ved det du sejrer!

Schiller.

Karl.

Man sende Bud og gjøre, som hun siger!

Johanna.

Og lad en Fane hvid mig ogsaa bære
med Purpursømme. Himlens høje Dronning
skal svæve med det skønne Jesusbarn
højt over Jorden i den hvide Dug;
saalunde har Guds Moder den betegnet.

Karl.

Det være, som du vil.

Johanna

(til Erkebiskoppen).

Min fromme Herre,
jeg beder jer som Præst velsigne mig,
jeg knæler her, læg Haanden paa mit Hoved!
(Hun knæler.)

Erkebiskoppen.

Et Rødstab er du til at signe os!
Gud signe dig og stærke dig, min Datter!
Men jeg er kun en Synder for Vorherre.
(Hun rejser sig.)

En Page.

Jeg melder en Herold fra Englands Lejr.

Johanna.

Lad ham kun træde ind; thi Gud ham sender!
(Kongen giver et Tegn til Pagen; denne gaar.)

Jomfruen fra Orleans.

Ellevte Scene.

Herolden. De forrige.

Karl.

Hvad nyt Herold? Lad os dit Budskab høre!

Herolden.

Jeg sendes hid til Karl af Valois,
som ogsaa kaldes Greve af Ponthieu.

Dunois.

Du frække Usling, stammelige Knægt,
formaster du dig til, de Franskes Konge
at haane paa hans egen Grund og Jord?
Din Daabensjortel stjærmer dig; thi ellers —

Herolden.

Kun een som Konge anerkjendes her
i Frankrig, — ham du ser i Englands Lejr.

Karl.

Vær rolig, fætter! Meld dit Bud, Herold!

Herolden.

Vor ædle fører er af Medyns grebet
for alt det Blod, der flød og end skal flyde;
thi holder han sit Krigersværd tilbage,
og førend Orleans i Stormen falder,
han byder dig et fredeligt forlig.

Schiller.

Karl.

Lad hørel

Johanna.

(træder frem).

Høje Herre, lad mig tale
i dit Sted med Herolden!

Karl.

Gjør det, Pige!
Bestem, om Krigen eller Fred skal raade!

Johanna

(til Herolden).

Hvem sender dig? Hvem taler gennem dig?

Herolden.

Grev Salisbury, som fører Englands Hær.

Johanna.

Herold, du lyver! Det er ikke Greven.
Kun levende kan tale, ej de døde.

Herolden.

J Sundheds fylde, i sin rige Kraft
vor fører lever eder til fordærv.

Johanna.

Han leved, da du gif; men denne Morgen
et Skud fra Orleans har fældet ham,
da ud han fra Tournelle-Taarnet saa. —

— Du ler, fordi jeg melder fjærne Ting!
Men tvivl kun! Tro dog dine egne Øjne!
Naar dine Fødder bære dig tilbage,
da vil du møde Toget med hans Eig.
Saa tal, Herold, og siig, hvad Bud du bringer!

Herolden.

Hvis du forstaar at granske skjulte Ting,
saa veed du, hvad det er, før jeg har talt.

Johanna.

Ja, jeg behøver ej dit Bud; men du,
hør du nu mit, og mine Ord forkynd
til hine Fyrster, som har sendt dig hid!
— Du, Englands Drot, og Hertug Bedford, du,
og Hertug Gloster, I, som styre Riget!
I skal for Himlens Konge Regnskab gjøre
for alt det Blod, I udgød, udlevere
hver Nøgle, som I tog fra hver en Stad,
som uden Ret fra Gud I frækt betvang.
Fra Himlens Konge kommer der en Jomfru,
som byder Fred jer eller blodig Krig.
Men vælg! Og læg vel Mærke til mit Ord:
Marias Søn forunder eder ikke
det skjønne Frankrig — det tilhører Karl,
min Herre og Dauphin, hvem Gud det gav.
Som Konge skal han drage til Paris
i følgeskab med alle Rigets Stormænd!
Gaa saa, Herold, men rap du være maa;
thi endnu før du vender hjem til Lejren,

Schiller.

Skal Jomfruen ved eders Telte staa,
og Orleans gjenlyde højt af Sejren!

(Hun gaar, alle sætte sig i Bevægelse; Tæppet falder.)

Anden Akt.

(En Egn, begrænset af Klipper.)

Første Scene.

Talbot og Lionel, engelske Hærførere. Filip, Hertug af Burgund.
Ridder Fastolf og Chatillon med Soldater og Faner.

Talbot.

Lad her os standse under disse Klipper
og slaa vor faste Lejr; maaske det lykkes
igjen at samle vore Folk, som flygted
til alle Sider i den første Skræk.

Stil gode Vagter ud paa alle Høje!
Vel kan man ej forfølge os om Natten,
og Overfald jeg frygter ej. — Men dog
forsigtighed er nødvendig; thi vor Sjende
er fjæf, og vi er slagne.

(Ridder Fastolf gaar med Soldaterne.)

Lionel.

Slagne? Talbot,
o nævn ej dette Ord! Jeg kan ej fatte,

at Fjenden vi i Dag har Ryggen vendt.
— Al, Orleans, som blev vor Hæders Grav!
Paa disse Marker ligger Englands Vrel!
forjmædelige, usle Nederlag!
Hvem vil vel nogen Sinde tro det muligt,
at de, der sejred ved Poitiers, Crecy
og Azincourt, blev slagne af en Kvinde?

Burgund.

Vor Trøst er den, at ingen Mand os slog,
men at af Djævlens vi blev overvundne.

Talbot.

Ja af vor Dumheds Djævell — Nej, Burgund,
Et Pøbelgjensfærd kan ej fyrster stræmme!
Nej, Overtro er kun et daarligt Paastud
for sejghed. — Eders folk, de flygtes først.

Burgund.

Men hvem holdt Stand, mon alle da ej flygtes?

Talbot.

Nej, Herre! Flugten kom fra eders fløj.
I styrtes til vor Lejr og raabte: „Helved
er løs; thi Satan kæmper nu for Frankrig!“
Og dette strax forvirred vore folk.

Lionel.

I kan ej nægte, det var eders fløj,
som flygtes først.

Schiller.

Burgund.
Thi den man angreb først.

Talbot.
Ja, Pigen vidste, hvor vor Svaghed laa,
hvor frygten fandtes.

Burgund.
Skal Burgund alene
da have Skyld for dette Nederlag?

Lionel.
Hvis Briten havde kæmpet ganske ene,
ved Gud, vi havde Orleans ej mistet.

Burgund.
Thi aldrig Orleans J havde set!
Hvem baned Vej jer ind i dette Rige
og rakte eder trofast Dennehaand,
da her paa denne fjendste Kyst J landede?
Hvem kroned eders Henrik i Paris
og vandt den unge Konge Frankrigs Hjerter?
Ved Gud! Hvis ej min stærke Arm sin Bistand
jer havde ydet, ej J havde set
en Røgsky hæve sig fra franske Tage!

Lionel.
Hvis store Ord var nok, min ædle Hertug,
da havde ene J erobret Frankrig.

Burgund.

Alt Orleans I misted, gjør jer vred,
og eders forbundsfælle maa nu bøde!
Men hvorfor vandt vi ikke Orleans?
I det var eders Havesyge Skyld.
Thi Staden vilde alt sig overgive,
og eders Rid alene hindred dette.

Talbot.

for eders Skyld belejred vi den ikke!

Burgund.

Men I, hvad var da I foruden mig?

Lionel.

Vel fuldt saa stærke som ved Azincourt,
hvor I og hele Frankrig blev besejret.

Burgund.

Og dog mit Venstæb var jer meget vigtigt;
det kjøbtes dyrt af eders Rigsforstander.

Talbot.

Ja, alt for dyrt, i Sandhed; thi i Dag
ved Orleans det kosted os vor Ære.

Burgund.

Hold inde, Lord, I kunde angre dette!
Jeg svigted ej min rette Herres fane
og lod forrædernavnet paa mig tynge

Schiller.

for slige Ord at taale af en fremmed!
Hvad skal jeg her? Hvi kæmper jeg mod Frankrig?
Hvis jeg skal tjene Folk, som ej mig takker,
da vælger helst jeg Landets fødte Konge.

Talbot.

J staar i Underhandling med Dauphinen;
vi veed det; Midler dog vi nok skal finde
imod forræderi.

Burgund.

Hal Død og Helved!
Mig tør man byde dette! — Chatillon!
Min Hær skal strax til Opbrud være rede!
Vi drage hjem!

(Chatillon gaar.)

Lionel.

Nu vel da, Held paa Rejsen!
Saa stor en Hæder Briten aldrig høstet,
som naar han stoled paa sit eget Sværd
og kæmped uden nogen andens Bistand.
Lad hver sin egen Kamp kun kæmpe ud;
thi evigt sandt det er: det franske Blod
kan ej med Britens slutte Broderstab.

Anden Scene.

Dronning Isabeau, ledsaget af en Page. De forrige.

Isabeau.

Hvad hører jeg, I Hovedsmænd? Hold inde!
Hvad for en Stjerne har med Vanvidsmagt
forvirret eders ellers sunde Sanser?
Kun Enighed kan redde eder nu;
med Had I dog vil skilles; I bekæmper
hinanden, ænser ej jer Undergang!
— Min Hertug, tag dog eders Ord tilbage,
og, Talbot, I, som kronet er med Hæder,
I maa formilde eders vrede Ven!
Kom, Lionel, og hjælp mig at forsone
de stolte Sjæle, saa de slutte Fred.

Lionel.

Nej, Dronning! Alt mig kommer ud paa eet.
Naar folk ej passe sammen er det bedst,
at strax de skilles.

Isabeau.

Men hvor er det muligt?

Skal Helveds Kogleri, som staded os
i Kampen, stadig vore Sanser daare?
Hvem volded denne Strid?

(Til Talbot.)

Min ædle Lord,
har I jer egen fordel ganske glemt,
saa I jer gode forbundsfælle frænkede?

Hvad kan I gjøre uden denne Arm?
 Burgund en Trone rejste for jer Konge;
 men hvis han vil, da kan han styrte ham.
 Hans Hær og mer endnu hans Navn jer styrker.
 Hvis hele England alle sine Mænd
 mod vore Kyster sendte, ej det ævned,
 at tue Riget, naar det blot var enigt.
 Af Frankrig kun kan Frankrig overvindes.

Talbot.

Vi veed helt vel en trofast Ven at statte,
 for falske er det Pligt at vogte sig.

Burgund.

Vil troløs man tilbørlig Tak ej yde,
 man mangler ej en Løgners frække Pande.

Isabeau.

Min ædle Hertug, glemmer I al Blussel
 og eders Fyrsteære? Vil I give
 jer Haand til ham, som eders Fader myrded?
 I var affindig jo, i fald I troede
 paa redelig forsoning med Dauphinen,
 hvem selv I styrted i en Afgrund ned
 Og I vil frelse ham? — Det var jo Vanvid,
 hvis selv I ødelagde eders Værf!
 Nej, her er eders Venner. Eders Held
 paa Englands faste Støtte ene hviler.

Burgund.

Jeg ønsker ej forsoning med Dauphinen;
men taale vil jeg ikke Englands stolte
foragt og Overmod.

Isabeau.

Betænk jer vel;
et ubesindigt Ord I bør ej ænse.
Af store Sorger tynnes Hærens fører,
og Uheld, veed I nok, gjør uretsfærdig.
Omfavn hinanden og lad dette Brud
mig læge hurtigt, før det bliver evigt.

Talbot.

Hvad mener I, Burgund? Et ædelt Hjærte
sig gjerne bøjer for Fornuftens Røst.
Den høje frue talte floge Ord.
Lad dette Haandtryk læge da et Saar,
som overilet jeg med Munden slog.

Burgund.

Tilvisse var det et fornuftigt Ord,
min Drede viger for Nødvendigheden.

Isabeau.

Nu vel! Besegl da med et Broderkys
det nye forbund, og gid Lustens Vinde
maa vejre bort hvert ubesindigt Ord!

(Burgund og Talbot omfavne hinanden.)

Schiller

Lionel

(betragter Gruppen, affides).

O skønne Fred, en Furie den stifter!

Isabeau.

Et Slag vi tabte, mine ædle Herrer;
thi Lykken var imod os. Men I maa
jert Mod ej miste derfor. Se, Dauphinen
ej venter mere Himlens Hjælp. Han kalder
til Bistand Satans Kunster. Lad forgjæves
ham have overgivet sig til Helved,
saa Satan selv ham ikke redde kan. —
En sejrrig Pige fører Sjendens Hær,
lad mig da føre eders, jeg skal være
hvad denne Profetinde er for dem.

Lionel.

Min frue, drag tilbage til Paris,
med Daaben vil vi sejre, ej med Kvinder.

Talbot.

Ja, gaa! fra den Tid, I til Sejren kom,
forfølger Uheld os og vore Daaben.

Burgund.

I skaber intet godt, naar her I bliver;
thi Krigeren forarges ved at se jer.

Isabeau

(ser forundret fra den ene til den anden).

Det siger I, Burgund? Og I er enig
med disse utafnemmelige Lorder?

Burgund.

Ja, gaa kun! Thi sit Mod Soldaten mister,
naar det er eders Sag, han kæmper for.

Isabeau.

Jeg næppe Fred har stiftet mellem eder,
saa slutter I et forbund imod mig!

Talbot.

Gaa I med Gud, min frue! Ingen Djævel
vi frygte længer, naar først I er borte.

Isabeau.

Er jeg da ej en trofast forbundsfælle?
Og kæmpe vi ej for den samme Sag?

Talbot.

Nej, eders Sag er ikke vor. Thi vi,
vi kæmpe i en god og ærlig Strid.

Burgund.

Jeg har et blodigt fadermord at hævne,
og Sønnens fromme Pligt mit Værge signer.

Talbot.

Men ærlig talt, hvad I gjør mod Dauphinen,
kan ej for Gud og Mennesker forsvares.

Isabeau.

Gid Gud forbande ham og al hans Æt;
thi han har syndet mod sin Moders Hoved.

Schiller.

Burgund.

En fader og en Ægtemand han hævned.

Isabeau.

Han voved at fordømme mine Sæder!

Lionel.

Det var jo uærbødigt af en Søn!

Isabeau.

Sin Moder har han sendt i Landsforvisning.

Talbot.

Hvad folket ønsted, han fuldbyrded kun.

Isabeau.

Hvis det jeg glemte, var jeg selv fordømt!
Og før han hersker i sin faders Rige —

Talbot.

J heller ofre vil hans Moders Ære!

Isabeau.

Nej, J kan ikke fatte, svage Sjæle,
hvad et fornærmet Moderhjærte evner.
Jeg elsker den, der gavner mig, og hader
enhver, der frænker mig, og naar min Søn
mig frænker, er han dobbelt mig forhadet.
Jeg stjælned Livet ham og tager det,
naar han med ryggesløs, hovmodig frækhed

det Skød kan saare, som en Gang ham bar.
Men I, som fører Krig imod min Søn,
I har ej Ret og Grund til eders Plyndring.
Hvad Brøde har han gjort sig skyldig i,
og hvilke Pligter har han brudt mod eder?
I drives af Uergjerrighed og Nid;
men jeg tør hade ham; thi jeg har født ham.

Talbot.

Ja, Hadet viser ham, I er hans Moder!

Isabeau.

føl min foragt, I usle Hyflere,
som lyve for jer selv saa vel som Verden.
I Engelsemænd, I strækker Røverhænder
mod Frankrig ud, skjønt I har ingen Ret,
ej gyldig fordring paa saa megen Jord,
som dækkes af en Hestehov. — Og han,
den ædle Hertug, som „den gode“ skjældes,
han sælger sine Fædres gamle Land
til Rigets Fjender og en fremmed Herster.
Retfærdighed er dog hvert andet Ord,
man hører fra jer Mund. — Nej, Hyfleri
foragter jeg. Saaledes som jeg er,
Skal Verdens Øje se mig.

Burgund.

Det er sandt!

Sligt Ry I hævder med en kraftig Aand.

Isabeau.

Mit Blod er varmt, og jeg har Eidenstaber
 som andre Kvinder. Da jeg kom som Dronning
 til dette Land, da var det for at leve
 og ikke for at blive til en Skygge.
 Og skulde jeg paa Glæden give Afkald,
 fordi den onde Skæbne knyttet mig,
 den unge, glade Pige, til en Mand,
 som Danvid sløved? Nej, min Frihed elsker
 jeg mer end Livet, og hvis nogen krænker —
 Dog hvorfor skulde jeg med eder fives
 om det, der er min Ret? Det tykke Blod
 i eders Arer flyder saare tungt;
 I kjender ikke Lyst, kun Raseri!
 Og denne Hertug, som i al sin Tid,
 har vaklet mellem godt og ondt, kan ikke
 af Hjærtet elske og af Hjærtet hade.
 — Jeg drager til Melun. Giv denne Mand

(Hun peger paa Lionel.)

mig med til Tidsfordriv. Han huer mig.
 Og gjør saa, hvad I vil! Hvad skulde jeg
 vel bryde mig om England og Burgund?

(Hun vinker ad en Page og vil gaa.)

Lionel.

Vær rolig! Alle smukke Franke drenge,
 som fanges, kan vi sende til Melun.

Isabeau

(idet hun kommer tilbage).

Maaſte i Kampen alle for jer vige;
 men smukke Ord kan kun en Franke ſige.

(Hun gaar.)

Jonisfruen fra Orleans.

Tredje Scene.

Talbot. Burgund. Lionel.

Talbot.

O hvilken Kvinde!

Lionel.

Siig jer Mening nu!

Skal end vi flygte eller vende om
og sone ved en rast og dristig Kamp
den Skjændsel, som os denne Dag har bragt?

Burgund.

Vi er for svage, vore folk er spredte,
vor Hær har ej forvundet end sin Rædsel.

Talbot.

En panisk Skræk kun har besejret os,
det raske Indtryk af et Øjeblik!
Men dette Fantasiens Skræmmebillede,
vil svinde, naar vi gaa det ind paa Livet.
Jeg mener derfor, at, naar Dagen gryer,
da bør vi gaa tilbage over floden
og møde Fjenden —

Burgund
Overvej —

Lionel.

Nej, nej dog,
at overveje, det er ej nødvendigt.

Det tabte maa vi hurtigt vinde ind,
hvis ej for evigt Skjændslen skal os stemple.

Calbot.

Saa staar det fast. I Morgen slaar vi løs.
Og for at styrte dette Skræmmebilled,
som røver vore Stridsmænd Manddomskraften,
vi vil os maale i personlig Kamp
med denne Jomfru-Djævel. Hvis hun vover
at stille sig imod vort tapre Sværd,
nu vel, saa kan hun os ej længer stæde;
men møder hun os ej — og I kan tro,
hun undgaar sikkert en alvorlig Kamp! —
ja, saa er Hæren løst fra denne Trolddom.

Lionel.

Jeg beder eder, overlad til mig
saa let en Kampleg, Blod den ej kan koste!
Jeg fange skal i Live dette Gjenfærd,
og for Bastardens, hendes Bolders Øjne,
til Hærens fryd, paa mine Arme bærer
jeg hende over da i Briterlejren.

Burgund.

Lov ej for meget!

Calbot.

Hvis jeg fanger hende,
mit Favntag bliver ikke slet saa blidt.
Men kom nu; thi sin Ret Naturen kræver,

Jomfruen fra Orleans.

vi maa i Søvnens blide Arm os kvæge.
Vi bryder op igjen med Morgenrøden.

(De gaa.)

Fjerde Scene.

Johanna med fanen og Hjelmen og isørt Brystharnisk, men ellers i Kvindeklæder. Dunois, La Hire, Riddere og Soldater vise sig oppe paa Klippefien, drage stille forbi og optræde snart efter paa Scenen.

Johanna

(til de Riddere, der omgive hende, medens Toget foroven endnu stadig vedvarer).

Besteget Volden er, vi staar i Sejren!
Velan, lad Nattens tavse Dække falde,
som hidtil skjulte eders stille Tog,
og Fjenden meld, hvad Rædsel nu ham truer,
ved eders Raab: — „Med Gud og med hans Jomfru!“

Alle

(raabe højt med vild Vaabenlarm).

Med Gud og med hans Jomfru!

(Trommer og Trompeter.)

En Skildvagt

(bag Scenen).

Fjender! Fjender!

Johanna.

Bring falker hid! Kast Ild i deres Teltel!
Lad flammens Raseri forøge Skrækken
og Dødens favn dem true overalt!

(Soldater ile af Sted; hun vil følge dem.)

45*

Schiller.

Dunois

(holder hende tilbage).

Johanna, nej! Nu har du gjort din Pligt!
Til Sejren har du ført os, overgivet
vor Fjende til os. Træk dig nu tilbage
og overlad al blodig Kamp til os!

La Hire.

Ja, Sejrens Vej skal du for os betegne
og bære fanen i din rene Haand;
men grib ej Sværdet selv, som bringer Død,
og frist ej Slagets falske Gud; thi blindt
og uden Skaansel raader han tilvisse!

Johanna.

Hvem vover mig at standse, hvem at raade
den Aand, der fører mig? En Pil maa flyve,
hvor Skyttens rappe Haand den sendte hen!
Hvor faren er, der maa Johanna være!
Jeg falder ikke her og ej i Dag;
jeg Kronen stue maa paa Kongens Hoved.
Jeg finder ej for nogens Haand min Død,
før jeg har fuldendt, hvad Vorherre bød!

(Hun gaar.)

La Hire.

Kom Dunois, lad os Heltinden følge,
vort tapre Bryst skal være hendes Skjold!

(De gaa.)

Jomfruen fra Orleans.

Femte Scene.

Engelske Soldater flygte over Scenen. Derpaa Talbot.

Den første.

Pigen! Pigen er midt i Lejren!

Den anden.

Det er ikke muligt! Hvorledes er hun kommet ind i Lejren?

Den tredje.

Gjennem Luften! Djæveln hjælper hende!

Fjerde og femte.

Fly! Fly! Vi er alle Dødsens!

(De gaa.)

Talbot

(kommer).

De hører ikke. — Ej mit Bud de ænse,
Og slappet er hvert Lydighedens Baand.
Har Helved udspøjet sine Legioner
fordømte Vander? Thi saalunde bliver
den tapre og den fejge hjærneløs
og rives med i en affindig Rus!
Jeg mægter ej den mindste flok at samle
mod Fjendens Hav, hvis Bølger stadig voge
og snart har overstyldt hele Lejren!
— Er jeg alene ædru? Raser alle,
ja, alle andre vildt i feberhede?
Skal vi da flygte for de spage Franker,

som dog i tyve Slag vi overvandt?
Hvem er da hun, den Mø, som ej kan fues,
den skrækindjagende, som Slagets Lyffe
paa en Gang vender og en frygtsom Hær
af fejge Hinde skaber om til Løber? —
En Gjøglerke, der spiller kun en Rolle,
Heltindens Rolle, skulde skræmme Helte?
En Kvinde mig berøve al min Hæder?

En Soldat

(kommer flyttende ind).

Hun er der! Pigen! Flygt, min høje fører!

Talbot

(Røder ham ned.)

Flygt du til Helved! Dette gode Sværd
skal ramme hver en feig og usel flygtning!
(Han gaar.)

Sjette Scene.

Baggrunden aabner sig. Man ser den engelske Lejr staa i lyse Luer. Tromme-
hvirvler, Flugt og forfølgelse. Efter en Pause kommer Montgomery.

Montgomery

(alene).

Hvor flygter hen jeg? Døden lurar overalt!
Mens her med draget Sværd den bistre fører staar
og hindrer flugten, truer alle Mænd med Død,
den frygtelige hist forjætter Undergang,

som Jlden raser hun. — Og ingen Bust jeg ser,
hvor Skjul jeg finder, ingen Hules sikre Dyb!
O gid jeg aldrig over Hav var draget hid!
Usalig var den Stund, da jeg mig daare lod;
i Frankers Land jeg vilde vinde Æren let;
men nu en grusom Skæbne har til blodig Kamp
og Mord mig ført. — Al var jeg dog blot langt
herfra!

Gid jeg dog hjemme var ved Severns stjerne Bred,
i mine Fædres sikre Hus, hvor nu i Sorg
min Moder og min søde elskte ene bo.

(Johanna viser sig i Afstand.)

Al ve mig! Hift hun er, den stræffelige Mø!
Eg taaget Lys hun træder frem fra Brandens
Glød,

som tren en Nattens Aand af Helvedssvælget ud!
Hvor skal jeg flygte hen? Hun alt betager mig
med sine flammesøjne, fra det fjærne alt
hun kaster Blikkets Snarer, altid fange de,
min fod af deres Trolddom hildes mer og mer,
saa fast den groer og ej paa Flugten bærer mig.
Og kæmper end mit Hjærte nok saa haardt imod,
jeg maa dog paa den grumme se, som bringer Død!

(Johanna gjør nogle Skridt henimod ham og bliver staaende.)

Hun kommer! Ej jeg venter, til den haarde Mø
til Kamp mig tvinger! Hendes Knæ jeg favne vil
og trygle om mit Liv; en Kvinde er hun dog;
maaste ved mine Taarer hun formildes kan!

(Det han vil gaa hen til hende, træder hun ham rask i Møde.)

Syvende Scene.

Johanna. Montgomery.

Johanna.

Du Dødsens er! En britisk Moder fostred dig!

Montgomery

(Knæler for hende).

Hold inde, grummel Ej den forsvarsløse Mand
du dræbe maa! Jeg har jo kastet Sværd og Skjold;
for dine Fødder ligger jeg med ydmyg Bøn.
Tag Løsepenge, røv mig ikke Livets Lys!
Thi rig paa Guds og Guld min Fader hjemme bor,
hvor Severn snor sig i det stjerne Wallisland
saa lys som Sølv imellem grønne Marker hen;
som Herre raader over mange Byer han.
Og for sin elste Søn han ofrer gjerne Guld,
naar han erfarer, jeg er frelst i Frankers Lejr.

Johanna.

Bedragne Daare! Du fortabtel Jomfruen
dig holder i sin skæbnesvangre Haand. Og Haab
om frelse eller Redning findes ikke mer.
Hvis en usalig Skæbne havde givet dig
i Krokodillens Magt, den lumste Tigers Klo;
hvis du en Løvemoders unge Hugel stjal,
du kunde Medynk finde og Barmhjærtighed
men Jomfruen at møde, det er Undergang;
thi Uanderiget, som er strængt, ufrænkelt,
mig ubarmhjærtigt ved et Løfte bundet har,

at jeg med Sværdet dræbe skal hver dødelig,
som Kampens Gud mig lader møde paa min Vej.

Montgomery.

Din Tale klinger haardt, og dog dit Blik er blidt;
du er ej rædselsfuld, naar nær jeg stuer dig,
mit Hjærte drager mig til dig, du skønne Mø.
O, ved den Mildhed, som er egen for dit Kjøen,
jeg beder dig, hav Medynk! Se, jeg er saa ung.

Johanna.

Nej, kald mig ikke Kvinde! Anraab ej mit Kjøen!
Som Vænder uden Lægem, der ej bejle kan
paa jordist Vis, jeg hører ej til noget Kjøen
paa Jord, og her bag Brynjen intet Hjærte slaar.

Montgomery.

Ved Kjærlighedens høje, evigt store Lov,
som alle Hjerter hylde, jeg besværges dig!
I Hjemmet hist jeg efterlod min unge Brud,
hun blomstrer fager som du selv i Ungdoms Kraft,
sin elste venter hun med Længsel og med Graad.
O hvis du haaber selv at føle Elskovs Magt,
at vinde salig Elskov, stil da grusomt ej
to Hjerter, som et helligt Elskovsbaand omsnor!

Johanna.

Du kalder til din Bistand lutter jordist Magt!
for mig er den ej hellig, ej jeg agter den.
Om Kjærlighedens sømme Baand jeg intet veed,

og aldrig vil jeg kjende Elstovs Gjøglespil.
Men kæmp nu for dit Liv; thi Døden kalder dig.

Montgomery.

Åh, i mit Hjem der sidder tvende gamle Folf
og græmme sig! Hav Medynk! Sikkert du
forældre har forladt, som ængstes nu for dig!

Johanna.

Usalige! Hvi vover du at minde om,
at mange Mødre græde over deres Børn
i dette Land, at mange spæde Børn ved jer
blev faderløse og til Enke mangel Brud?
Lad ogsaa Englands Mødre kjende denne Sorg,
lad dem kun kjende denne trøstesløse Graad,
som Frankrigs slaffels Kvinder græd ved eders Skyld.

Montgomery.

Åh, tung er Døden ubegrædt i fremmed Land!

Johanna.

Hvem bød jer komme hid og øde, hvad vor Glid
paa Agren avled, bort fra Hjemmets Urne os
at jage og at fæste Krigens grumme Brand
i vore Stæders fredelige Helligdom?
J drømte vel med eders Hjærter tomme Pral
at bringe Trældom over Frankers frie Folf
og fæste dette Land, som om det var en Baad,
til eders store Skib, som pløjer Bølgen stolt!
J Daarer! Frankrigs Kongevaaben hænger fast

ved Herrens Trone! Før fra Himlens høje Vogn
en Stjerne stilles end en By fra dette Land,
som evigt er udeleligt! — Men Hævnens Dag
er kommet, og i Eire skal I aldrig mer
tilbage vende over Havets grønne Dyb,
som Gud har lagt som Grænse mellem jer og os,
og som saa frækt, formasteligt I overstred!

Montgomery

(Slipper hendes Haand).

Alt jeg maa dø! Med Gru jeg føler Døden alt!

Johanna.

Ja, dø, min Ven! Hvi bæver du for Døden da,
den Lod, som ingen undsyr? — Se, o se paa mig!
Jeg er en Jomfru kun og til Hyrdinde født;
den uskyldsfromme Hyrdestav har denne Haand
kun hidtil ført, til Sværdet er den ikke vant;
men jeg blev revet bort fra Hjemmets Blomstereng
og fra min Faders Arm, fra Søstres elste favn,
og nu, nu maa jeg — Guddomsrøsten driver mig
og ikke egen Lyst — til eders bitre Sorg
og ej til Glæde for mig selv, som Rædselsaand
maa Skræk og Død jeg sprede og maa falde selv
tilsidst som Offer; thi jeg aldrig skue skal
den glade Hjemkomsts Dag! Og mange af jert folk
skal end jeg bringe Død, forøge Enfers Tal;
og med mit eget fald min Lod fuldbyrdes da.

Schiller.

Montgomery

(rejser sig).

Hvis du er dødelig, og Vaaben saarer dig,
det er maaste min Arm forundt at sende dig
til Helveds Dyb og derved ende Englands Nød.
I Herrens milde Haand min Skæbne lægger jeg.
Fordømte, man du dine Helvedsaander frem
til Bistand! Hæv dit Væрге og forsvar dit Liv!

(Han griber Sværd og Skjold og trænger ind paa hende; der lyder krigerst
Musik i det fjærne; efter en kort Kamp falder Montgomery.)

Ottende Scene.

Johanna

(alene).

Din fod til Døden førte dig. — far hen!

(Hun fjærner sig fra ham og bliver takkefuld staaende.)

O høje Jomfru, vældig er din Guddoms Magt!
Den spæde Pigearm du giver krigerst Kraft,
mit Hjærte væbner du med Ubønhørighed!
I Medynt smelter Sjælen, Haanden ræddes ved
at saare Fjendens skjønne, ungdomsfriske Blomst,
som var det Indbrud i et helligt Tempels Hal;
jeg gyser, naar jeg Værgets blanke Klinge ser;
men naar det gøres nødig, finder strax jeg Kraft,
og selv om Haanden bæver, Sværdet fører den
saa sikkert, som om selv det havde Liv og Sjæl.

Jomfruen fra Orleans.

Tiende Scene.

En Ridder (med luffet Vifir). Johanna.

Ridderen

Fordømte! Nu din Time kommet er!
Paa Valen har jeg overalt dig søgt,
du falste Blændværk! Far til Helved ned,
som hid dig sendte til os.

Johanna.

Hvem er du?

Din onde Engel sendte dig til mig.
Din Anstand er en fyrstes, og du tykkes
mig heller ej en Brite; thi du bærer
et Bind, som viser, at Burgund du tjener,
og derfor sænker Sværdet jeg for dig.

Ridderen.

Fortabte, du er ikke værdig til
at falde for en fyrstes ædle Haand.
Nej, Bødlen skulde dit fordømte Hoved
fra Kroppen stille; det er ikke værdigt
den kongelige Hertug af Burgund.

Johanna.

Du selv er altsaa denne ædle Hertug?

Ridderen

(aabner sit Vifir).

Det er jeg! Skjælv, elendige, fortviol!

Thi Satans Kunster skjærme dig ej mer.
Kun Trælle var det, som du hidtil kued;
her staar en Mand.

Tiende Scene.

Dunois. La Hire. De forrige.

Dunois.

Nej, vend dig hid, Burgund!
Og kæmp med Mænd og ikke med en Pige!

La Hire.

Vi skjærme Profetindens høje Hoved;
først maa du gjennembore dette Bryst —

Burgund.

Jeg frygter ikke denne Bolerkvinde
og ikke jer, som hun til Skændslen vied.
Bastard, forgaa af Skam, og du, La Hire;
thi prøvet Tapperhed I har fornedret
til Helvedskunster; I er usle Trælle
for denne Tøs, som sendtes hid fra Helved.
Jeg kæmper mod jer begge! Den, der flygter
til Djævelen, finder ikke Værn hos Gud.

(De berede sig til Kamp; Johanna træder i Vejen for dem.)

Johanna.

Nej, stands!

Jomfruen fra Orleans.

Burgund.

Maaske du stjælever for din Boler?
For dine Øjne skal han —

(Trænger ind paa Dunois.)

Johanna.

Stand's dog! Stand's!

Til Hjælp, La Hire! — Ej Frankers Blod maa flyde!
Og Sværdet skal ej stille denne Trætte.
Hist oppe har en anden Plan man fattet.
Gaa fra hinanden, siger jeg! — Og hør
den Aand, som griber mig, hvis Tolk jeg er!

Dunois.

Hvi standser du min Arm, som alt var hævet,
og hæmmer Sværdets blodigt skarpe Dom?
Mit Staal er rede, nu skal Slaget falde,
som skaffer Frankrig Hævn og Sonebod.

Johanna

(Stiller sig i Midten og stiller Parterne ad ved et langt Mellemrum; til
Bastarden).

Bliv staaende!

(Til La Hire.)

Nej! Rør dig ej af Pletten!
Jeg har et Ord at sige til Burgund!

(Efter at de alle er rolige.)

Hvad ønsker du, Burgund? Og hvor er Fjenden,
som dine Bliffe mordbegjærligt søge?
Se, Prinsen her er Frankrigs Søn som du,
og denne tapre Krieger er din Landsmand,
jeg selv en Datter af dit Fædreland.

Vi alle, som du gjerne ødelagde,
 er Børn af samme Stamme — vore Arme
 er aabne for dig, og vort Knæ er rede
 til underdanig Hyldest — vore Sværd
 har ingen Brod mod dig. Dit Alsyn byder
 os Vrefrygt, selv under Fjendens Hjælm;
 thi dine Træk os om vor Konge minde.

Burgund.

Med søde Smigerord du lokke vil,
 Sirene, dine Ofre i dit Garn.
 Du lumske daarer ikke mig. Mit Øre
 er hærdet mod din Tales sledste Snarer,
 og mod mit gode Harniss presser af
 dit Øjes Ildpil! Frem til Kamp, Dunois!
 Og lad med Hug os stride, ej med Ord!

Dunois.

Først Ord og derpaa Hug! Kan Ord dig skræmme?
 En Art af Fejghed er det kun og røber,
 at du forsvare maa en daarlig Sag.

Johanna.

Vi drives ikke af den haarde Nød,
 og ej med ydmyg Bøn vi komme hid
 at knæle for din fod. — Nej, se dig om!
 En Grushob kun er hele Englands Lejr,
 og Valen dækket er med eders døde.
 Du hører franske Krigstrompeter drøne;
 Vorherre dømte, vi har Sejren vundet.

Den skønne Laurbærs nylig brudte Kvist
vi gjerne dog vil dele med vor Ven.
— Saa kom dog til os! Vædle flygtning, kom!
Kom hid; thi her er Retten, her er Sejren!
Jeg selv, som Herren sendte, rækker dig
min Søsterhaand. Jeg frelser dig, jeg drager
dig over til os, til den skyldfri Side! —
For Frankrig kæmper Himlen — ja, dens Engle,
skjønt ej du ser dem, kæmpe for vor Konge;
med hvide Liljer er de alle prydet.
Vor Sag er lys og hvid som denne fane;
den rene Jomfru er dens kyske Billed.

Burgund.

Besnærende er Løgnens falske Stemme;
men hendes Tale lyder som et Barns.
Hvis onde Vænder laane hende Ord,
saa hykle godt de Ustylds fagre Røst.
Ej mer jeg høre vil. Nej, op til Kamp!
Mit Øre er saa stærkt ej som min Arm.

Johanna.

Du kalder mig en Her, og Helvedskunster
du giver Skyld mig for! — Mon Helved ynder,
at Fred man stifter, soner Had og Nag?
Mon Enighed i Satans Pøl har hjemme?
Nej, helligt, godt, ustyldigt maa det være
at kæmpe tappert for sit Fædreland!
Kan da Naturen saa splidagtig være,
at Himlen spigter en retfærdig Sag

og overlader den til Djævlens Støtte?
 Men er min Tale god, hvor kunde da
 jeg andet Steds den hente end i Himlen?
 Hvem skulde have taget sig af mig,
 den simple Hyrdepige, have vist mig,
 hvordan jeg færdes skulde mellem Fyrster?
 I sligt et Selskab har jeg aldrig været,
 min Tunge kjender ej til Talens Kunst.
 Nu har jeg Indsigt, højt jeg op mig svinger;
 thi jeg maa røre dig i denne Stund.
 Hvad der bestiffes Lande, Konger høje,
 alt ligger solklart for mit Barneøje,
 og Eynildsstraaler flamme fra min Mund.

Burgund

(i heftig Sindsbevægelse, ser paa hende rørt og forbauset).

Jeg fatter ej mig selv! Er det en Gud,
 som Hjærtet i mit Bryst saa brat forvandler?
 En Dævel har ej sligt paa Læben lagt;
 jeg røres, og hvis Trolddoms Magt mig blænder,
 saa kan det være kun en himmelsk Magt!
 Jeg føler dybt, Vorherre hende sender!

Johanna.

Jeg bønfuldt ej forgjæves! Han er rørt,
 og Vredens Tordensky fra Panden svinder,
 fra Øjet flyder milde Taarers Regn,
 af Fred det straaler, Kjærlighedens Sol
 med al sin gyldne Pragt nu bryder frem!

— Hvad vil med Vaaben I? — Nej favn hinanden!
Han græder, han er vundet, han er vor!

(Hun lader Sværdet og Fanen falde, iler henimod ham med udbredte Arme
og omfavner ham med lidenskabelig Hefstighed. La Hire og Dunois lade deres
Sværd falde og ile hen for at omfavne ham.)

Tredje Akt.

(Kongens Lejr i Chalons ved Marnefloden.)

Første Scene.

Dunois. La Hire.

Dunois.

Vi vare Hjertensvenner, Vaabenbrødre,
og Armen hæved vi for fælles Sag,
mens fast vi sammen holdt i Nød og Død.
Lad Kvindeelskov splitte ej et Vaand,
som modigt trodsset har hvert Skæbneffiste!

La Hire.

Min Prins!

Dunois.

J elsker denne høje Pige,
og hvad J pønser paa, helt vel jeg veed.
Til Kongen agter J nu strax jer hen,
og J vil fordre denne Jomfru af ham;

han kan ej sige Nej; thi slig en Pris
fortjener ærligt eders Tapperhed! —
I skal dog vide, før jeg skuer hende
i nogen andens Arm —

La Hire.

Saa hør mig, Prins!

Dunois.

Ej Øjets flygtig raske Lyst mig drager;
mit ubetvungne Sind en Kvinde aldrig
har rørt, før jeg den underfulde saa.
En Gud har hende valgt til Frelserinde
for dette Rige og til Dø for mig.
Da dette klart jeg indsaa, loved jeg
med hellig Ed, at min hun skulde worde.
Den stærke Mand kan kun en Mage statte,
som selv er stærk, og dette varme Hjærte,
det længes efter ved et Bryst at hvile,
som fatter helt dets Kraft og taaler den.

La Hire.

Jeg vover ej, min Prins, min svage Evne
med eders stolte Helterry at maale!
Naar Dunois sig skjæft i Skranken stiller,
maa hver en anden Bejler ydmygt vige.
Men en Hyrdinde ej som værdig Hustru
ved eders Side vandre kan. Jert Blod,
det kongelige Blod i eders Arer
vil sikkert taale ej saa lav en Blanding.

Dunois.

Som jeg hun fødtes som Naturens Barn,
og hendes Byrd er fuldt saa god som min.
Vanære bringer hun den fyrste ej,
som ægter hende, denne Englebrud;
et Guddomsffjær om hendes Hoved straalér
med større Glans end alle Jordens Kroner.
Det største, højeste, som Jorden ejer,
det synes kun som Støv ved hendes fod!
Thi stilles alle fyrstetroner op,
den ene paa den anden, helt til Himlen,
den Højde, hvor hun dvæler, naar de ej,
de naar ej hendes Engle-Majestæt!

La Hire.

Lad Kongen dømme!

Dunois.

Nej, hun selv skal dømme!

Hun gjorde Frankrig frit, og frit hun selv
skal sige, hvem hun skjænke vil sit Hjærte.

La Hire.

Der kommer Kongen selv!

Schiller.

Anden Scene.

Karl. Agnes Sorel. Du Chatel, Erkebiskopen og Chatillon
komme. De forrige.

Karl

(til Chatillon).

Han møder her?

Vil anerkjende mig og hylde mig?

Chatillon.

Ja, i din kongelige Stad Chalons
min Hertug og min Herre vil dig hylde
og knæle for din fod. — Han har befalet,
at jeg som Konge skulde hilse dig;
du ser ham strax, han følger hurtigt efter.

Sorel.

Han kommer! O du skjønne Solstinsdag,
som bringer fred, forsoning, idel Glæde!

Chatillon.

Med tvende hundred Riddersmænd han kommer,
og han vil ydmygt knæle for din fod;
dog venter han, du hindrer ham i dette,
og at du venligt favner ham som fætter.

Karl.

Mit Hjærte brænder efter dette favntag.

Chatillon.

Han beder om, at ved det første Gjensyn
der døøles ikke ved den gamle Strid.

Jomfruen fra Orleans.

Karl.

Den fordums Tvedragt vil jeg sænke dybt
i Læthe ned. Fra nu af vil vi kun
paa lyse fremtidsdage se.

Chatillon.

Og de,
der kæmped for Burgund, skal alle finde
kun Naade og forsoning.

Karl.

Saa fordobles
mit Rige jol

Chatillon.

Og Dronning Isabeau
skal ogsaa finde fred, hvis fred hun ønsker.

Karl.

Mig er det ej, som ønsker Krig med hende.
Vor Strid er ude, naar hun selv den ender.

Chatillon.

Tolv Riddersmænd skal borge for dit Ord.

Karl.

Mit Ord er helligt.

Chatillon.

Erkebispens skal
en Hostie dele mellem ham og dig
som Pant og Segl paa redelig forsoning.

Schiller.

Karl.

Saa sandt jeg haaber paa et evigt Liv,
mit Hjærte og mit Haandslag stemmer sammen!
Hvad andet Pant forlanges af Burgund?

Chatillon

(med et Blik paa Du Chatel).

Jeg ser en Mand som let forgifte kunde
den første Hilsen.

(Du Chatel gaar i Tavshed.)

Karl.

Gaa, min kjære Ven
og hold dig borte, til den ædle Hertug
har vænt sig til at se dig.

(Han følger ham med Øjnene, saa iler han efter ham og omfavner ham.)

Brave Ven!

Langt større Ofre bragte du med Glæde
for Ro at staffe mig.

(Du Chatel gaar.)

Chatillon.

De andre Punkter
er nævnet her i dette Dokument.

Karl

(til Werkebiisloppen).

Sørg J for dettel! Vi gaar ind paa alt;
en Ven for dyrt man aldrig kjøbe kan!
Min kjære Dunois, Burgund i Møde
du drage skal med hundred Riddersmænd!

Jomfruen fra Orleans.

Lad alle Tropper sig med Grene franse;
thi Brødre mødes skal i festligt Stævne;
lad Staden straale stolt i Højtidsstrud
og alle Kirkelloffer glad forkynde,
at franfrig med Burgund paany forenes.
(En Riddersvend træder ind. Man hører Trompetstød.)
Hvad melder os Trompetens høje Klang?

Riddersvenden.

Den ædle Hertug af Burgund sig nærmer.
(Gaar.)

Dunois

(gaar med La Hire og Chatillon).

Uf Sted! Lad skyndsomst os gaa ham i Møde!

Karl

(til Sorel).

Du græder, Agnes? Styrke næsten selv
jeg fattes til at taale dette Optrin.
Hvor mange Ofre har ej Døden krævet,
før fredeligt vi atter kunde mødes!
Men alle Storme holder op at rase;
hvor mørk end Natten er, en Dag der kommer;
i Tidens fylde modnes hver en frugt!

Erkebiskoppen

(ved Vinduet).

Burgund kan næppe komme gennem Trængslen.
De løfte ham af Hesten, og de kysse
hans Kjortel og hans Sporer.

Schiller.

Karl.

Dette folk

er godt, det blusser hurtigt op i Vrede
som og i Kjærlighed! — Har det saa hurtigt
da glemt, at netop denne samme Hertug
dets Fædre og dets Sønner ofte slog?
I Øjeblikket rummes hele Livet!
— Min Agnes, fat dig! Thi Triumfens Glæde
en Brod jo kunde være i hans Sjæl;
og Grund maa ej til Sorg og Skam han finde.

Tredje Scene.

Hertugen af Burgund. Dunois. La Hire. Chatillon og to andre
Riddere af Hertugens følge. Hertugen bliver staaende ved Indgangen;
Kongen gjør et Skridt henimod ham; strax nærmer Burgund sig, og i det
Øjeblik, da han vil bøje det ene Knæ, omfavner Kongen ham.

Karl.

I overraster os — vi vilde drage
i Møde jer; — men I har raske Heste.

Burgund.

De bar mig til min Pligt.

(Han omfavner Agnes Sorel og kysser hende paa Panden.)

Tillad, min Frænte!

Thi saa er Herreretten i Arras.

Og alle fagre Kvinder maa sig bøje
for denne Skit.

Karl.

Man siger, eders Hof
er Elstovs Sæde, at det er et Torv,
hvor alle skønne maa til Mønstring møde.

Burgund.

Vi er et folk af Kjøbmænd, høje Konge.
Hver ædel Vægt fra alle Himmelstrøg
vi stille paa vort Torv i Brügge ud,
til Skue og til Lyst; men Kvindeskønhed,
den regne ypperst vi af alle Goder.

Sorel.

End mere højt maa Kvindetrostak gjælde,
dog ej paa Torvet stilles den til Skue.

Karl.

Et hæsligt Rygte, kjære Fætter, melder,
I lader haant om Kvindens største Dyd.

Burgund.

Imod sig selv er Kætteriet værst.
Til eders Held har Hjærtet tidligt lært jer,
hvad sent jeg lærte af mit vilde Liv!

(Han lægger Mærke til Verkebisfoppen og giver ham Haanden.)

Velsign mig, fromme Fader! Eder træffer
man altid paa den rette Plads. Thi godt
man handle maa, hvis eder man vil tæffes.

Schiller.

Erkebiskoppen.

Lad Herren kalde mig, saa snart han vil.
Af Glæden er jeg mæt, jeg frejdigt dør,
da mine Øjne skued denne Dag!

Burgund

(til Sorel).

Man siger, I har ofret eders Smykker,
I vilde smede Vaaben imod mig!
Er I saa frigerst? Vilde I saa gjerne
tilintetgjøre mig? Men nu er Striden
jo endt, og hvad der tabtes, samles atter.
Blandt andet har man eders Smykker fundet;
de skulde bruges i en Krig mod mig,
men tag som Fredens Tegn dem nu tilbage.
Han tager Juvelskrinet fra en af sine Ledsagere og giver hende det aabent.
Agnes Sorel ser forlegen paa Kongen.)

Karl.

Tag Gaven kun! Det dobbelt kjære Pant
paa herlig Elskov og paa mild Forsoning!

Burgund

(idet han sætter en Rose af Brillanter i hendes Haar).

Men hvorfor er det ikke Frankrigs Krone?
Jeg fæstede den med samme Lyst og Glæde
paa dette skønne Hoved.

(Idet han betydningsfuldt griber hendes Haand.)

Stol paa mig,

hvis I en Gang til Vennestøtte trænger!

(Agnes Sorel brister i Taarer og træder til Side; ogsaa Kongen bekæmper
en heftig Bevægelse; alle de andre betragte røgte de to fyrster.)

Jomfruen fra Orleans.

Burgund

efter at han har set paa dem alle, den ene efter den anden omfavner Kongen.)

Min Konge!

(I samme Øjeblik ile de tre burgundiske Riddere hen til Dunois, La Hire og
Arkebiskoppen og omfavne dem. De to fyrster favne hinanden en Stund i
maalløs Tavshed.)

Al, hvi har jeg hadet eder?

Hvi har jeg svigtet eder?

Karl.

Stille! Stille!

Nej, siig ej mere!

Burgund.

Denne Engelskmand,

ham kroned jeg! En fremmed svor jeg Trostid!

Min Konge vilde jeg tilintetgjøre!

Karl.

Jeg glemmer alt! Gjør I det samme! Alt

er slettet ud ved dette Øjeblik!

Det var en Skjæbne, en usalig Stjerne!

Burgund

(tager hans Haand).

Jeg soner det! Det skal jeg, ved min Ære.

Hvad I har lidt, det skal der bødes for.

Det hele Rige skal I faa tilbage —

ja, selv den mindste Landsby skal ej mangle!

Karl.

Er du min Ven, jeg frygter ingen Fjende.

Burgund.

Med Glæde har jeg ikke Vaaben mod jer.
 Al, vidste I — Men hvorfor kunde ikke
 I hende sende til mig?

(Idet han peger paa Sorel.)

Hendes Taarer

mig havde overvundet. — Men fra nu
 skal ingen Helvedsmagt os mere stille;
 thi vi har hvilet i hinandens favn.
 Ved dette Hjerte er min rette Plads,
 og aldrig mere skal jeg fare vild.

Erkebiskoppen

(træder hen imellem dem).

I er forligte, Fyrster; Frankrig stiger
 en nyfødt Sønig lig af Aften op
 og lys og Skjøn vor Fremtid smiler til os.
 Hvad Landet led, vil snart det overvinde,
 og Borge, Stæder ville stolt sig rejse
 af deres Grus med endnu større Pragt,
 mens Mark og Eng vil atter frodigt trives.
 Men de, der faldt som Ofre for jer Strid,
 de døde, staar ej op, og alle Taarer,
 som eders Tvist har fremfaldt, ere grædte!
 Den næste Slægt vil blomstre! Men den spundne,
 den var elendig kun! Og Sønners Lykke
 kan ikke vække Fædre fra de døde!
 Se, det er Frugten af jer Broderkrig!
 Betragt det som en Lære! I skal skjælv
 for Sværdets Guddom, før I drager Sværdet.

Den vældige kan slippe Krigen løs;
men denne vilde Gud, han lyder ikke,
naar dødelige kalde, flyver ej
som Falken atter til sin Herres Haand.
Ej tvende Gange kommer som i Dag
i rette Øjeblik en Redningsmand
og bringer Hjælp fra Himlen.

Burgund.

Høje Konge,
en Engel dvæler jo ved eders Side.
Hvor er hun? Hvorfor ser jeg hende ikke?

Karl.

Hvor er Johanna? Hvorfor savnes hun
i dette festligt stjerne Øjeblik,
som hun har stænket os?

Erkebiskoppen.

Den høje Pige,
hun ynder ej et Hoslivs tomme Ro,
naar Himlen ikke byder hende træde
for Lyset frem, saa undgaar hun bestedent
at vise sig for nyhedslystne Øjne!
Hvis ej hun Frankrigs Velfærd overvejer,
hun dvæler sikkert hos sin Gud i Bøn,
og hvert et Skridt, hun gjør, han signe vil.

Fjerde Scene.

Johanna. De forrige.

(Hun er i Harnisk, men uden Hjelms og bærer en Krans i Haaret.)

Karl.

Du kommer som Præstinde smykket, Johanna,
at vie dette Baand, som du har knyttet!

Burgund.

Hun vakte Gru i Slagets vilde Tummel,
af Nnde straalere hun i Fredens Stund!
— Johanna, har jeg ikke holdt mit Ord?
Er du tilfreds? Fortjener jeg dit Bisfald?

Johanna.

Dig selv den største Gunst du dog har vist.
Det Lys, du straalere af, det varsler Lykke,
mens før med blodrødt, uheldsvangert Skjær
en dunkel Maane lig du stod paa Himlen.

(Hun ser sig om.)

Jeg ser saa mange ædle Riddersmænd,
og alle Øjne straalere lyst af Glæde
Kun een sørgmodig Mand jeg stødte paa,
han stjuler sig, mens alle andre jubler.

Burgund.

Og hvem er sig bevidst saa svær en Skyld,
at han kan tvivle om vor Gunst og Naade?

Johanna.

O, maa han nærme sig? Siig, at han maa!
fuldbyrd dit gode Værk; thi en forsoning
fuldendes først, naar Hjærtet helt er frit.
En Draabe Had, i Glædens Bæger levnet,
den skønne Drik kan gjøre til en Gift.
— Hvor blodig end en Brøde er, Burgund
paa denne Højtidsdag maa alt tilgive!

Burgund.

Au fatter jeg dig!

Johanna.

Og du viser Naade?

Du gjør det, Hertug? — Du Chatel, kom ind!

(Hun aabner Døren og fører Du Chatel ind; han bliver staaende i nogen
Afstand.)

Burgund har sluttet Fred med alle Fjender.

Med dig han gjør det samme.

(Du Chatel træder nogle Skridt nærmere; han søger at læse i Hertugens
Øjne.)

Burgund.

Af, Johanna,

hvad fordrer du? Siig, veed du, hvad du kræver?

Johanna.

En venlig Herre aabner sine Døre
for alle Gjæster, lukker ingen ude!

Som Himlen hvælver frit sig over Verden,
maa Naaden favne baade Ven og Fjende.

Se, Solen sender sine Straaler ens
til alle Steder paa den vide Jord,
og Himlen gyder ud i lige Maal
sin Dugg til hver en Plante, som forsmægter.
Det gode, som af Himlen os forundes,
forundes alle uden forbehold.
Kun hvor man Kynder finder, er der Skygge!

Burgund.

Al, hun kan gjøre med mig, hvad hun vil;
mit Hjærte er som Døg i hendes Haand.
— Omfavn mig, Du Chatel! Jeg glemmer alt! —
O vredes ej, min Faders Aand; jeg griber
med Venstreb denne Haand, som dræbte dig!
Jeg svor en blodig Ed! I, Dødens Guder,
læg mig det ej til Last, jeg bryder den!
Hos jer hist nede er der evig Nat,
og intet Hjærte slaar, uroffeligt
og fast er alt; men her i Solens Lys,
maa Mand og Kvinde, naar de mægtigt føle,
for Øjeblikkets Vælde tidt sig bøje.

Karl

(til Johanna).

Jeg skylder megen Tak dig, høje Jomfru!
Hvor skjønt har ikke du dit Løste løst!
Hvor hurtigt blev min Skæbne ej forvandlet!
Du vandt mig mine Venner, styrte fjenden
i Støvet og befriede mine Stæder

fra Fremmedaag. — Du gjorde alt alene.
Men siig, hvorledes skal jeg lønne dig!

Johanna.

Naar Lykken smiler, vær den samme da,
som du i Uheld var! Paa Højheds Tinde
glem aldrig, hvad en Ven i Nøden vejer!
Det har du lært, da selv du var i Nød.
Og nægt ej nogen, selv den usle, ringe,
Retfærdighed og Naade; huff, fra Hjorden
har Gud din Frelserinde kaldt. — Og viid:
Dit Scepter samle skal det hele Frankrig,
du bliver store Fyrsters Stammefader,
og mange af din Æt med større Glans
vil straaie end de fordums franske Konger!
Din Stamme blomstrer, naar med trofast Hjærte
dit Folk kun kjærligt skuer til den op;
kun Hoimod kan den fælde, og i Hytten,
som nu har Frelserinden sendt, der lurar
med løndomsfvanger Trusel Brødens Straf,
som en Gang rammer Fyrster af din Æt.

Burgund.

Du Pige, som en himmelsk Aand besjæler,
fald du kan den fjærne Fremtid skue,
saa meld mig, om min Stamme vil saa herligt
sig brede, som den herligt er begyndt.

Johanna.

Burgund! Til Troners Højde har du hævet
din Stol; dit stolte Hjærte stræber stadig

dog opad, vil den kjække Bygning rejse,
 saa den til Himlen naar. — En Haand fra oven
 med I dens Vægt en Gang at standse byder.
 Men frygt dog ikke, at dit Hus skal falde!
 En Jomfru*) bringer det fornyet Glans.
 Fra hendes Skjød skal udgaa folkehyrder,
 som tvende store Troner skal beherske
 og give Love til den kjendte Verden
 og til en ny, som Herrens Haand endnu
 for vore Øjne skjuler bag et Hav,
 som ingen dristig Sømand end har pløjed.

Karl.

Saafermt din høje Aand det aabenbarer,
 saa siig, om dette forbund, vi har stiftet,
 i sene Tider ogsaa vil forene
 vor Et.

Johanna

(efter nogen Tids Tapshed).

I høje Herstere og Konger!
 Vogt jer for Tvedragt! O lad Striden sove
 dybt i sin Hule; thi naar først den vaagner,
 det varer længe, inden den kan tæmmes!
 En jærnhård Slægt det er, som Striden avler,
 fra Branden breder Brand sig hurtigt ud!
 — Men spørg ej mere! Glæd ved Nuet jer,
 og lad mig skjule, hvad i fremtids Skjød
 der bor.

*) Maria af Burgund, der ved sit Ægteskab med Maximilian I. grundlagde det østerrigsk-spanske Verdensherredømme.

Sorel.

Mit Hjærte kan du granske, Pige;
du veed, om Storhed er dets tomme Attraa;
giv ogsaa mig et godt Orakelsvar!

Johanna.

Min Aand kun skuer store Verdensskæbner,
din Skæbne hviler i dit eget Bryst!

Dunois.

Men hvilken Skæbne vil din egen worde,
du høje Pige, du, hvem Himlen elsker?
For dig den største Lykke her paa Jorden
vil sikkert blomstre som din Fromheds Løn.

Johanna.

Hos Gud hist oppe findes ene Lykken.

Karl.

Lad Frankrigs Konge sørge for din Lykke
fra nu af; her i Frankers Land dit Navn
skal holdes højt i Ære, sene Slægter
dig salig stulle prise. — Knæl, Johanna!

(Han drager Sværdet og berører hende med det.)

Og rejs dig adlet! Jeg, din Konge, hæver
dig op af Støvet, adler dine fædre
i deres Grav. Og Liljen skal du bære
som Vaaben, du skal høre til de bedste
i Frankrig, kun det kongelige Blod
skal regnes højere end dit. Den største

Schiller.

af mine Stormænd hædres ved din Haand.
Jeg selv vil skaffe dig en ædel Husbond.

Dunois

(træder frem).

Da lav hun var, mit Hjærte hende faared;
nu straalér Højheds Glans om hendes Hoved,
min Elskov er, som hendes Værd, den samme.
Min Konge og min fromme Biskop, I
skal være Vidne til, at her jeg bejler
og vælger hende til min Gemalinde,
saafremt jeg ellers værdig hende tyffes.

Karl.

Du dynger Underværker paa hinanden,
du stolte Pige, hvem kan modstaa dig?
Nej, intet, tror jeg, er umuligt for dig.
Du har betvunget dette kjække Hjærte,
som hidtil haaned Kjærlighedens Almagt.

La Hire

(træder frem).

Det tyffes mig, Johannas største Pryd
er et beskedent Hjærte. Hun fortjener
den bedste Hyldest; dog ej ubesindigt
hun slig en jordiff Højhed attraa vil.
Hun nøjes med en trofast Kjærlighed
og med den stille tarvelige Lød,
som her med denne Haand jeg byder hende.

Karl.

To stolte Bejlere, hinanden lig
i Heltedyd som og i Krigerhæder! —
Dil du, som har forsonet mine Fjender
og samlet Riget, mine bedste Venner
nu stille ad i Ufred? Thi kun een
kan eje hende. Og i lige Grad
fortjene begge Prisen. Nu, saa tal!
Dit Hjærte er det, som maa fælde Dommen.

Sorel

(træder nærmere).

Jeg ser den ædle Jomfru overrasket,
og tugtig Blusel farver hendes Kind.
I maa dog give hende Tid at spørge
sit Hjærte, søge Raad hos sin Veninde
og løse Seglet fra sit lufte Bryst.
Nu er det Øjeblikket, da som Søster
jeg kan mig nærme til den strænge Jomfru
og byde hende ret et trofast Hjærte.
Lad Kvinder Kvindesager overveje,
og vent, til vi har fattet en Beslutning.

Karl

(i færd med at gaa).

Det være saa!

Johanna.

Nej, høje Konge, nej!
Ej daarlig Blusel farved mine Kinder;
til denne ædle frue har jeg intet

at sige, som ej Mænd maa høre paa.
 Jeg æres højt ved disse Herrer's Valg.
 Men jeg har ej forladt min Saarehjord,
 fordi jeg vilde opnaa jordist Højhed,
 og ikke iført mig det kolde Harnisk
 for Brudekransen i mit Haar at flette.
 Det er et andet Værk, jeg kaldtes til,
 som kun den rene Jomfru kan fuldende.
 Til Krig har Himlens høje Gud mig stævnet,
 og jeg kan ikke være nogens Hustru.

Erkebiskoppen.

Til Mandens elskende Eedsagerinde
 er Kvinden født, — og lyder hun Naturen,
 hun tjener værdigst Himlen! Naar en Gang
 du opfyldt har din høje Herres Bud,
 der kaldte dig til Eeding, da vil strax
 du kaste Sværdet, vende glad tilbage
 til hvad der sømmer sig dit blide Køn,
 som du fornægter, og som ej er kaldet
 til blodig Daabenleg.

Johanna.

Min fromme Fader,
 hvad Anden mig vil byde, veed jeg ikke;
 dens Røst vil tale dog i Tidens fylde,
 og jeg skal lyde den. Men nu den byder,
 at jeg mit Værk fuldbyrder. Og min Herre
 endnu ej kronet er, med hellig Olje

Jomfruen fra Orleans.

man endnu ikke har hans Isse salvet,
og end min Herre kan ej kaldes Konge.

Karl.

Vi er jo dog paa Vejen nu til Reims.

Johanna.

Men lad os ej staa stille; vore Sjender
vil søge overalt at spærre Vejen;
jeg fører dig dog gennem alle Farer!

Dunois.

Men naar da alt er fuldendt, fromme Pige,
og vi er draget sejrrigt ind i Reims,
forunder du mig da —

Johanna.

Hvis Himlen ønster,
at sejerfronet jeg tilbagevender
fra denne Kamp paa Liv og Død, til Ende
er da mit Værk — og da har Hyrdepigen
ej længer noget Hvert i Kongens Hus.

Karl

(idet han tager hendes Haand).

Du drives kun af Aandens Røst, og Elskov
nu tier i dit gudopfyldte Hjærte;
den vil ej altid tie, tro du mig!
Naar Værget hviler, og naar Sejren kommer

med Freden ved sin Haand, da vender Glæden
 tilbage til hvert Bryst, og milde Længsler
 i alle Hjærter vaagne da; hos dig
 vil ogsaa denne Længselsfylde vaagne,
 dit Øje fylder den med Taarer milde,
 som aldrig før du græd — og dette Hjærte,
 som nu kun Himlen fylder, da vil vende
 sig til en jordist Ven i Kjærlighed;
 nu juble mange Tusend dig i Møde;
 da vil al Livets Lyf du stænke een.

Johanna.

Har Herrens Aabenbaring alt dig trættet,
 saa du tilintetgjøre vil dens Redskab
 og drage ned i Jordens usle Støv
 den rene Jomfru, som blev sendt af Gud?
 I blinde Hjærter! O, hvor lidet tro I!
 Se, Himlens Herlighed omstraaler jer,
 et Under viser sig for eders Øjne,
 og dog i mig en Kvinde kun I ser.
 Kan Kvinden sig med krigerst Malm omgjorde
 og tage Del i Mandens vilde Kamp?
 De mig, hvis Herrens Hævnersværd jeg førte
 i Haanden, og mit Hjærte var saa svagt
 at bære Elfov til en jordist Mand!
 Langt bedre var det, jeg var aldrig født!
 Ej slige Ord igjen, i fald I ikke
 forbitre vil den Mand, som kaared mig!
 Et Blik alene, som begjærer mig,
 er mig en Helligbrøde og en Gru.

Jomfruen fra Orleans.

Karl.

Alt nok! I ser, hun er ej til at rokke.

Johanna.

Befal, at Krigstrompeterne skal lyde,
jeg ængstes her i denne Vaabenhvile;
den slappe Ro kun tynger paa mit Bryst;
for Skæbnen at fuldbyrde maa jeg ile,
saa lyder Aandens alvorsfulde Røst.

Femte Scene.

En Ridder (hurtigt).

Karl.

Hvad nyt?

Ridderen.

Alt fjenden drager over Marnen
og ordner sine Skarer.

Johanna

(begeistret).

Slag og Kamp!

Nu sprænger Sjælen alle sine Baand!
Brevæbner jer, imens jeg ordner Hæren.

(Hun iler ud.)

Karl.

La Hire, gaa med! — Endnu ved selve Reims
de vil, at jeg skal kæmpe for min Krone!

Schiller.

Dunois.

De drives ikke af det sande Mod,
men af en magtesløs, fortvivlet Raseri.

Karl.

Behøver jeg at ægge jer, Burgund?
I Dag kan mange onde DageJones.

Burgund.

Jeg gjør min Pligt.

Karl.

Jeg selv vil gaa i Spidsen
paa Verdens Vej og kæmpe for min Krone
ved Kroningsstadens Port. — Min elskte Agnes,
din Ridder byder dig farvel!

Agnes.

Min Konge,
jeg græder ikke, bærer ikke for dig.
Jeg stoler tillidsfuldt paa Himlens Hjælp!
Den havde ikke været os saa naadig,
hvis alt med Sorg at ende var dens Vilje!
Mit Hjærte siger mig, at jeg skal fjerne
min Herre i det overvundne Reims.

(Kraftige Trompetstød, der, medens Scenen forvandles, gaa over til vild
Krigslarm; Orkestret spiller op for aaben Scene og ledsages af frigeriske
Instrumenter bag Scenen.)

Jomfruen fra Orleans.

Sjette Scene.

Skuepladsen forvandles til en aaben Egn, som er begrænset af Træer. Medens Musikken spiller, ser man Soldater drage hurtigt bort i Baggrunden.

Talbot, der støtter sig til Fastolf og er ledsaget af Soldater. Strag derefter Lionel.

Talbot.

Lad under disse Træer mig kun hvile,
mens J til Kampen atter drager ud;
jeg trænger ej til Bistand for at dø.

Fastolf.

O ulyksalig stæbnespangre Dag!

(Lionel kommer.)

Åh, hvilket Skue, kjære Lionel!
Vor store Fører drages alt med Døden.

Lionel.

Nej, Gud forbyde det! Min ædle Herre,
staa op; nu maa J ikke falde sammen!
Dig ej for Døden, men befal Naturen
med eders stærke Vilje, den skal leve!

Talbot.

Forgjæves! Thi den Time kommet er,
der skal vor Trone her i Frankrig styrte.
Jeg voved alt i en fortviolet Kamp
for end at standse den; det var forgjæves.
Et Eyn mig ramte, se, jeg ligger her
tilintetgjort for stedse. — Reims er tabt,
saa iler da, at J Paris kan redde!

Schiller.

Lionel.

Paris har sluttet forbund med Dauphinen.
Et Ilbud har os denne Nyhed bragt.

Talbot

(river sin forbindelse af).

Saa strøm da ud, I Blodets mørke Bække;
thi denne Sol jeg nu kun væmmes ved.

Lionel.

Jeg kan ej blive. — Fastolf, bring vor Fører
i god forvaring til et sikkert Sted;
thi længe kan vi denne Post ej holde.
Til alle Sider flygte vore Stridsmænd,
og hver en Modstand knuser denne Pige.

Talbot.

Du sejrer, Vanvid! Jeg maa gaa til Grunde!
Mod Dumhed kæmpe Guder selv forgjæves.
Fornuft, du høje, solskinsklare Datter
af Gudens Hoved, vise Stifterinde
af Verdens Bygning, Stjærners førerinde,
hvem er da du? Jeg stuer bunden dig
til Vanvids vilde Hest, og magtesløst
du raaber; thi du maa med aabent Øje
den tankvilde følge ned i Svælget!
Forbandet den, der sætter ind sit Liv
paa, hvad ham tykkes stort, og lægger Planer
med Kløgt og Eftertanke! Narrefongen
kun raader over Verden —

Lionel.

Ædle Herre!

Et ringe Spand af Tid er eder levet. —
O tænk paa Gud!

Talbot.

Hvis vi som tapre Mænd
for andre tapre Mænd var bukket under,
vi kunde trøste os med Skæbnens Leg,
der drejer Lykkehjulet op og ned.
Men bukke under for sligt Gjøglespil! —
Var da vort strænge, alvorsfulde Liv
ej værdigt til en mere ædel Slutning?

Lionel

(giver ham Haanden).

Farvel, min Lord! Naar Slaget er forbi,
da holder jeg min Graad ej mer tilbage,
i fald jeg lever. Men nu kaldes jeg
af Skæbnen bort; den sidder end til Doms
paa Valen, kaster Tærning om vort Liv.
Paa Gjensyn i et andet Liv end dette! —
Saa langt et Venskab og saa kort en Afsked!

(Gaar.)

Talbot.

Nu er det snart forbi. Jeg giver Jorden
og Solen de Atomer snart tilbage,
som samled sig i mig til Kval og Lyst.
Af Talbot, der med mægtig Krigerhæder
har Verden opfyldt, er da kun tilbage

en Haandfuld Støv. — Saalunde ender vi. —
Og hvad er da vor Høst i Livets Kamp?
Kun dette: at vi se dets hule Intet
og inderligt foragte alt, hvad fordum
en Gang os tyktes højt og attraaværdigt.

Syvende Scene.

Karl. Burgund. Dunois. Du Chatel og Soldater.

Burgund.

Vi stormed Skansen.

Dunois.

Vi har vundet Sejr.

Karl

(der opdager Talbot).

Hvem er den Mand, som hift med Solens Lys
den ufrivillig tunge Afsted tager?
Hans Rustning viser, at han ej er ringe.
Nu slug til Hjælp, hvis Hjælp endnu kan gavnel
(Nogle Soldater af Kongens følge træde nærmere.)

Fastolf.

Af Sted! Tilbage! Agt en Mand i Døden,
som, da han leved, stræmmed eder bort!

Burgund.

Hvad ser jeg? Talbot svømmer i sit Blod!

(Han gaar hen til ham. Talbot ser stift paa ham og dør.)

Jomfruen fra Orleans.

Fastolf.

Uf Sted, Burgund! Lad Heltens sidste Blijf
ej saares ved at møde en forræder!

Dunois.

forfærdelige Talbot! Ubetvungne!
Maa nu du nøjes med saa ringe Rum,
endstjønt din Kæmpeaand ej kunde nøjes
med Frankrigs vide Jord. — Min høje Herre,
først nu jeg kan som Konge hilse dig,
thi Kronen maatte bæve paa dit Hoved,
imens en Aand i dette Legem dvæled.

Karl

(efter at han i Tavshed har betragtet den døde).

En højere, ej vi besejred ham!
Paa Frankrigs Jord han hviler lig en Helt
paa Skjoldet, som han ikke vilde slippe!
Bring Liget bort!

(Nogle Soldater tage Liget op og bære det nd.)

Fred være med hans Støv!

Et Hædersminde vil jeg rejse ham,
og midt i Frankrig, hvor som Helt han døde,
vi jorde vil hans Støv. Saa langt som han
er endnu intet fjendtligt Sværd trængt frem.
Hans Gravstift er det Sted, hvor man ham finder.

Fastolf

(afleverer sit Sværd).

Jeg er din fange, Herre.

Schiller.

Karl

(giver ham Sværdet tilbage).

Nej, min Ven!

Den barske Krig den fromme Pligt bør ære!
Jer Herre følger I som fri til Graven.
Men il nu, Du Chatel! — Thi Agnes bærer.
Befri for Angsten hende og forkynd,
at vi har sejret, og at i Triumf
min elskte I skal føre nu til Reims!

(Du Chatel gaar.)

Ottende Scene.

La Hire. De forrige.

Dunois.

La Hire, har I den høje Jomfru set?

La Hire.

Hvorledes? Ej jeg fatter eders Spørgsmaal!
Ved eders Side saa jeg hende kæmpe.

Dunois.

Jeg troede, eders Arm bestjærmed hende,
da jeg til Bistand Kongen maatte ile,

Burgund.

Hvor Fjenden myldred tættest, saa jeg nys
endnu den hvide fane vaje.

Jomfruen fra Orleans.

Dunois.

De os!

Jeg aner noget ondt! Hvor kan hun være?
Af Sted til hendes Redning! Thi jeg frygter,
det kjække Mod har hende ført for vidt,
saa helt alene hun mod Fjenden kæmper
og maa for Overmagten bukke under.

Karl.

Af Sted!

La Hire.

Jeg følger med!

Burgund.

Det gjør vi alle!

(De ile af Sted.)

Tiende Scene.

En anden, øde Egn paa Valpladsen. Man ser i det fjerne Taarnene
i Reims, belyste af Solen.

En Ridder i fulsort Rustning, med luffet Visir. Johanna forfølger ham
til hen i Scenens forgrund, hvor han staar stille og venter paa hende.

Johanna.

Du lumste! Nu først fatter jeg din List!
Du flygted kun paa Skrømt og loffed mig
fra Valen for at fjerne Død og Slæbne
fra mange Briter. Men du iler selv
din Undergang i Møde.

Den sorte Ridder.

Hvi forfølger

du mig med slikt et Raseri og jager
mig over Valen? Ej min Lod det er
at falde for din Haand.

Johanna.

Jeg hader dig

som Natten selv, hvis Farve du har valgt.
En mægtig Trang mig driver til at jage
dig bort fra Dagens Skjønne, klare Eys.
Hvem er du? Slaa Visiret op! — Hvis ej
jeg havde set den tapre Talbot falde,
jeg vilde sige da, at du var Talbot.

Den sorte Ridder.

Og Røsten i dit Indre, tier den?

Johanna.

Nej, i mit Hjærte den forfynder højt,
at Vanheld dvæler ved min Side nu.

Den sorte Ridder.

Johanna d'Arc, paa Sejrens Vinger stolt
du trængte frem til Reims. Slaa dig til Taals
med denne Hæder, og giv Slip paa Lykken,
der tjente dig som Slave, før den selv
i Vrede gør sig fri. Den hader Trostfab,
og ingen er den bleven ved at tjene.

Johanna.

Hvi hyder du mig standse midt i Løbet
og svigte fejgt det Hverv, som blev mig paalagt?
Jeg gør det ej, jeg holde vil mit Løfte.

Den sorte Ridder.

for dig, du mægtige, maa alle vige,
du sejrer altid. — Lyt dog til mit Raad
og drag ej mere ud i nogen Kamp!

Johanna.

Jeg vil ej stille mig ved dette Sværd,
for Englands Stolthed helt er underkøjet.

Den sorte Ridder.

Se did! Der ligger Reims med sine Taarne,
dit endelige Maal! Se Kirkens Kuppel,
den straaler hist! Og der du i Triumf
vil drage ind dit Løfte at fuldbyrde
og sætte Kronen paa din Konges Hoved. —
Drag ej der ind! Vend om! Agt paa mit Raad!

Johanna.

Du falske, som med tvende Tunger taler,
hvem er du? Du vil stræmme og forvirre.
Hvor tør du vove at forkynde mig
et falsk Orakelord?

(Den sorte Ridder vil gaa; hun træder i Vejen for ham.)

Nej, staa til Ansvar!

Hvis ej, saa her du bløder for min Haand.

(Hun gjør et Udfald imod ham.)

Schiller.

Den sorte Ridder

(berører hende med sin Haand; hun bliver staaende ubevægelig).

De dødelige kun du dræbe kan!

(Mørke, Lynild og Torden. Ridderen synker i Jorden.)

Johanna

(Staar i Begyndelsen forbavsset, men fatter sig snart igen).

Han var ej dødelig. — Et Gjøglebilled
fra Helved var det, en opsætsig Aand,
som kom fra Flammepølen, for at skræmme
mit ædle Hjærte. Men hvem frygter jeg,
naar jeg min Herres Sværd i Haanden fører?
Min Bane vil med Sejr jeg fuldende.
Og maa jeg kæmpe selv med Helveds Rige,
jeg vakler ej, mit Mod skal ikke vige!

(Hun vil gaa.)

Tiende Scene.

Lionel. Johanna.

Lionel.

Fordømte, op til Kamp; — thi een af os
maa blegne her. De bedste af mit folk
er faldne for din Haand. Ved dette Bryst
har Talbot aandet ud sin Heltesjæl.
Jeg hævner ham, i fald jeg ikke dør.
Min Sejr, mit fald dig volder lige Hæder;
thi viid, i mig du ser den sidste Fyrste

Jomfruen fra Orleans.

i Englands Hær; jeg hedder Lionel,
og denne Arm var hidtil ubetrungen.

(Han trænger ind paa hende; efter en kort Kamp slaar hun Sværdet ud af
hans Haand.)

Troløse Lykke!

(Han brydes med hende.)

Johanna

(griber bagfra fat i hans Hjelmbust og river Hjelmen af ham, saa at hans
Ansigt blottes, samtidig hæver hun sit Sværd med den højre Haand.)

Eid da, hvad du søgte.

Kun Redskab er jeg i Guds Moders Haand!

(I dette Øjeblik ser hun ham ind i Ansigtet; hun betages ved dette Syn,
bliver ubevægelig staaende og lader saa langsomt sin Arm synke.)

Lionel.

Hvi tøver du? Jeg venter Banesaaret.

Min Hæder røved du, saa tag mit Liv!

Du har betrunget mig, jeg vil ej staaes.

(Hun giver ham Tegn til, at han skal fjerne sig.)

Jeg skulde flygte? Skyldte dig mit Liv? —

Nej heller dø!

Johanna

(med bortvendt Ansigt).

Af Sted! Bort! Frels dig! Flygt!

Jeg ønsker ej at vide, at dit Liv

var givet i min Haand.

Lionel.

Jeg hader dig

og hader denne Gave — vil ej staaes.

Saa dræb din Fjende da, som affryer dig

og vilde dræbe dig.

Schiller.

Johanna.

Nej, dræb du mig

og fly!

Lionel.

Hvad mener du?

Johanna

(stjuler sit Ansyn).

O ve mig! Ve mig!

Lionel

(træder nærmere hen til hende).

Du plejer jo at dræbe alle Briter,
som du i Kamp betvang. Hvorfor da staaene
alene mig?

Johanna

(hæver med en raff Bevægelse Sværdet imod ham; men da hun ser paa
ham, lader hun det igjen hurtigt synke).

O hellige Guds Moder!

Lionel.

Du vover frækt at nævne dette Navn!
Guds Moder ej bekymrer sig om dig!
I dig har Himlen ingen Del!

Johanna

(med den heftigste Vengstelse).

O Gud!

Hvad har jeg gjort? Mit Løfte har jeg brudt!

(Hun vrider fortvovlet sine Hænder.)

Jomfruen fra Orleans.

Lionel

(betragter hende med Deltagelse og træder nærmere hen til hende).

Du stakkels Pige! Jeg beklager dig.
Du rører mig. Højmodig har du været
mod mig alene. Alt mit Had forsvinder.
Hvem er du? Hvorfra kommer du?

Johanna.

O fly!

Lionel.

Jeg ynkes ved din Ungdom, ved din Skønhed!
Mit Hjerte bæver, naar jeg skuer dig.
Jeg vilde gjerne frelse dig! Men siig,
hvorledes kan jeg gjøre det? O kom!
Giv Afkald paa din rædselsfulde Pagt!
Og kast dem fra dig, disse Helveds Daaben!

Johanna.

Uværdig er jeg til at føre dem!

Lionel.

Saa kast dem da og følg mig!

Johanna

(forfærdet).

Følg dig!

Lionel.

Ja, følg mig! Du kan endnu blive reddet.
Og jeg skal redde dig; men tøv kun ikke.

Schiller.

Jeg kunde græde Blod af Angst for dig,
en navnløs Trang mig driver til at frelse —

Johanna.

Bastarden nærmer sig! Man søger mig!
J fald de finder dig —

Lionel.

Jeg er dit Værn!

Johanna.

Jeg dør, hvis du for deres Haand maa falde!

Lionel.

Er jeg dig kjær?

Johanna.

O store Gud i Himlen!

Lionel.

Og ser jeg dig igjen?

Johanna.

Nej aldrig! Aldrig!

Lionel.

Som Pant paa Gjensyn tager jeg dit Sværd!

(Han river hendes Sværd fra hende).

Jomfruen fra Orleans.

Johanna.

Nej, nej, affindige! Hvad vover du?

Lionel.

For Magten viger jeg! Vi ses igjen!

(Han gaar).

Ellevte Scene.

Dunois og La Hire. Johanna.

La Hire.

Hun lever! Det er hende!

Dunois.

Vær ej bange,

Johanna, dine Venner stjærme dig.

La Hire.

Hist flygter Lionel!

Dunois.

Lad ham kun flygte!

Johanna, se, Retfærdigheden sejrer;
thi sine Porte aabner Reims, og folket
sin Konge strømmer jublende i Møde —

La Hire.

Hvad fejler hun? Hun blegner! Se, hun vaffer!

(Det spinler for Johanna, hun er lige ved at falde.)

Schiller.

Dunois.

Riv Brynjen op! Hun er vel saaret! — Ja —
se her paa Armen — men det er kun let —

La Hire.

Hun bløder!

Johanna.

Lad mit Liv med Blodet flyde!
(Hun hviler afmægtig i La Hires Arm.)

Fjerde Akt.

En festlig smykket Sal, Søjlerne er omsnoede med Guitlander; bag
Scenen høres fløjter og Oboer.

Første Scene.

Johanna.

Nu hviler Værget, Krigens Storme tier,
paa vilde Kampe følger Sang og Dans;
mod Himlen stiger lyse Melodier,
og Løvet smykker alt i festlig Glans.
Til Glæden Kirkens Alter nu man vier,
om Søjlen snor sig Blomsters fine Krans.
Det store Reims knapt rummer sine Gæster,
som vælger hid til folkets glade fester.

Om alle Glæden sine Kranse vinder,
en fælles Tanke fylder alles Bryst,
som Dugg for Sol alt blodigt Had forsvinder,
og alle enes i den fælles Lyst.
Hvert Hjærte soulmer ved de stolte Minder,
og kjæft det lytter kun til Herens Røst.
Den gamle Krones Glans hver franker fylder,
og jublende sin Kongesøn han hylder.

Men jeg, som blev et Redskab fra det høje
til dette at fuldbyrde, røres ej;
mit Hjærte maa i Synd sig ydmygt bøje,
for mig er festlig Glæde Tant og Læg;
mod Sjendens Lejr jeg retter kun mit Øje,
til Britens Hær mit Hjærte viser Vej,
og Glædens muntre Røst jeg ej kan følge,
jeg maa min Brøde dybt i Barmen dølge.

Jeg skulde daares af min Sans,
en Ungling bære i min Tanke?
Mit Hjærte, fyldt af himmelsk Glans,
for jordisk Elskov skulde banke?
Jeg, som for frankers Land drog ud
og frelste det paa Himlens Bud,
for Frankrigs Sjende skulde gløde?
De mig, hvis ej af Skam jeg døde,
naar Solens kysse Lys det saa!

(Musiken bag Scenen gaar over til en blød, smeltende Melodi.)

De mig! De mig! Hvilke Toner!
Ak, hvi daares jeg af dem?

Alle minde om hans Stemme,
trylle sødt hans Billed frem!

Al, gid Slagets Stormvind bruste,
Dile om mit Hoved fuste,
gid jeg midt i Kampen stod!
Atter fandt jeg da mit Mod!

Disse Røster, disse Toner,
hvor de hilde dog mit Hjærte!
Længsel bliver al min Tanke,
sødt de mine Sanser daarer,
smelte mig med Demods Taarer.

(Efter en Pause, med større Liv.)

Var det min Pligt at dræbe? Kunde jeg
ham dræbe, da jeg saa ham ind i Øjet?
Al nej! Jeg heller havde Sværdet vendt
imod min egen Barm! Og skal jeg straffes,
fordi jeg følte, som en Kvinde føler?
Er Medynk Synd? — Al, Medynk, siger jeg!
Mon Medynk og Barmhjærtighed jeg ænsed,
den Gang de andre jeg med Sværdet vog?
Hvi tav da Medynks Røst, da hin Walliser,
den spæde Ungling trygled for sit Liv?
Al, denne Udflugt er kun ussel Trøst,
du falske lød ej Medynks fromme Røst!

Hvi stued jeg da ogsaa i hans Øje?
Hvi saa' jeg dette ædle Afsyns Træk?
Usalige, med dette Blik begyndte
din Synd! Gud kræver Blindhed af sit Redskab!

Suldbyrdes maatte det med blinde Øjne!
Saa snart du saa', var Gud ej mer dit Stjold,
og du blev hildet da i Helveds Løgne!

(Fløjterne lyde atter, hun synker hen i stille Demod.)

Fromme Stav, af gid for Sværdet
ej jeg havde sluppet dig!
Eg, gid dine Grenes Susen,
aldrig havde kaldet mig!
Himlens Dronning, hør min Klage,
lyt til Synderindens Bøn!
Tag din Krone nu tilbage,
jeg fortjener ej din Løn!

Åh, jeg saa' den aabne Himmel
med de frelstes lyse Vej;
men mit Haab er Jordens Drimmel,
og til Himlen staar det ej!
Hvi betynged du den svage
med det frygtelige Kald?
Gud, som skabte mig, han vidste,
at det førte til mit Fald!

Hvis din Magt du vil forkynde,
vælg da dem, som ej kan synde,
og som altid bo hos Gud;
send da dine Aander ud,
som er svøbt i Renheds Klæde,
som ej føle, som ej græde.
Ej Hyrdinden da du kaare;
hun har let ved Smil og Taare!

Hvad skal jeg i Kampens Bulder?
Ej jeg ænser Kongers Nød.
Skyldfri har min Hjord jeg vogtet
i de stille Dales Skjød.
Hvi har du da ud mig kaldet
paa de stolte Fyrsters Vej,
loftet mig til Syndefaldet?
Alf, mit Valg, det var det ej!

Anden Scene.

Agnes Sorel. Johanna.

Sorel

(kommer dybt bevæget; da hun faar Øje paa Jomfruen, iler hun hen til hende og falder hende om Halsen; pludselig fatter hun sig, slipper hende og kaster sig ned foran hende).

Nej, jeg vil knæle her i Støvet —

Johanna

(vil hjælpe hende op).

Rejs dig!

Du glemmer baade dig og mig! Hvad er der?

Sorel.

Alf nej, det er jo kun min Glædes Drift,
der voldter, at jeg knæler for din fod!
Mit alt for fulde Hjærte maa jeg aabne
for Gud, og ham tilbeder jeg i dig.
Du er den Engel, som har ført min Herre

til Reims og smykket ham med Kronens Guld.
Hvad aldrig jeg har drømt at se, fuldbyrdes!
Thi Kroningstoget gjør sig rede alt,
og Kongen staar i festlig Højtdragt,
mens alle Rigets Stormænd samle sig
og bære Kronjuvelerne og Sceptret.
Til Kathedralen strømmer hele folket,
og Sangen lyder, Klokker festligt kime.
Alf, denne Lyffens Fylde ej jeg taaler!

(Johanna løfter hende blidt op. Agnes Sorel standser et Øjeblik, idet hun betragter Jomfruen nærmere.)

Men du er altid stræng og alborsfuld,
kan stabe Lyffen, men ej dele den.
Dit Hjærte, det er koldt, og vore Glæder
du føler ikke. Himlens Herlighed
du stued en Gang, og dit rene Hjærte
kan ikke røres af en jordist Lyffe.

(Johanna griber heftigt hendes Haand, men slipper den hurtigt igjen.)

Alf, gid du kunde føle som en Kvinde!
Kast denne Rustning, Krigen er jo endt!
Og viis, at til det blide Kjøen du hører!
Mit ømme Hjærte flygter bange for dig,
saa længe du den strænge Pallas ligner.

Johanna.

Hvad fordrer du?

Sorel.

Læg dine Vaaben fra dig,
og stil dig ved din Rustning! Kjærligheden
tør ej sig nærme til et staaldækt Bryst.
Vær Kvinde, da vil Kjærlighed du føle!

Johanna.

Jeg skulde kaste mine Vaaben! Ja!
 for Døden vil i Kamp mit Bryst jeg blotte!
 Men ikke nu — gid mangedobbelt Malm
 imod mig selv og eders fest mig stærmed!

Sorel.

Bastarden elsker dig. Hans ædle Hjærte,
 for Hæder og for Heltedyd kun aabent,
 med hellig Æmhed gløder nu for dig.
 O, det er skjønt at elstes af en Helt —
 men mere skjønt endnu at elske ham!

(Johanna vender sig bort med Afsty.)

Du hader ham! Nej, nej det kan du ikke!
 Du elsker ej, men hader heller ej;
 thi Had man føler kun til den, der river
 den elskte fra os; men du elsker ingen.
 Dit Hjærte er saa roligt. — Hvis det følte —

Johanna.

Begræd mig da og ynfes ved min Lod!

Sorel.

Hvad kan der mangle endnu i din Lykke?
 Du har dit Løfte holdt, befriet Frankrig,
 og Kongen har du ført til Kroningsstaden,
 mens Ry du vandt ved dine stolte Sejre.
 Det glade Folk dig hylder med Begejstring;
 fra alle Tunger lyder højt din Pris;
 du er Gudinden jo ved denne fest;

selv Kongen med sin Krone straalere ikke
saa herligt —

Johanna.

Gid jeg kunde skjule mig
i Jordens dybe Skjød!

Sorel.

Hvad mener du?

Og hvilken selsom Byrde tynger paa dig?
Hvis du maa slaa dit Øje ned i Dag,
hvem kan da skue frit mod Himlens Lys?
Lad mig kun rødme, mig, som er saa lille,
saa ringe ved din Side, ej kan hæve
mig til din Højhed, til din Heltstyrke!
Siig, skal jeg tilstaa dig min hele Svaghed? —
Det er ej Fædrelandets Ry og Hæder,
ej Tronens nye Glans, ej Folkets Jubel,
som sysselfætter dette svage Hjærte.
Kun een det fylder helt, det har kun Plads
for denne ene Tanke: Det er ham,
som man tilbeder, ham, til hvem man jubler,
ham signer Folket, Blomster strøs for ham,
og han er min, det er den Mand, jeg elsker.

Johanna.

Jeg priser salig dig, du lykkelige!
Thi den, hvem alle elske, elsker du!
Dit Hjærte kan du aabne; du kan tale
og vise alle stolt din Salighed!
Din Elffovs Fæst er Rigets Fæst tillige;

Schiller.

og alle disse folkefærd, som fylle
lig stærke Bølger ind mod Stadens Mure,
de dele, hvad du føler, gør det helligt;
til dig de juble, flette dig en Krans,
de kalde dig til fest og glad du lyder,
du elsker Solen, som al Verden fryder,
og hvad du ser, det er din Elstors Glans!

Sorel

(idet hun omfavner hende).

O du henrykker mig, forstaar mig helt!
Ja, jeg mistkjendte dig, du kjender Elstov,
og hvad jeg føler, siger du med Vælde.
Mit Hjærte mister al sin frygt og Blusel
og tillidsfuldt det bølger dig i Møde —.

Johanna

(river sig med Hefstighed ud af hendes Arme).

forlad mig! Vend dig fra mig! Og besmit
dig ikke med min pestopfyldte Nærhed!
Vær lyffelig og gaa. I Nattens Mørke
jeg vil min Rædsel og min Skjændsel skjule —

Sorel.

Jeg ræddes for dig, jeg forstaar dig ikke,
men aldrig har jeg helt forstaaet dig —
en Gaade var dit mørke, dybe Væsen.
Ja, hvem kan fatte, hvad et helligt Hjærte,
og hvad den rene Sjæl kan stræmmes af!

Jomfruen fra Orleans.

Johanna.

Du er den rene! Du er Helgeninden!
Hvis du mit Indre saa, med Gysen stødte
du da forræderfsken og Sjenden fra dig!

Tredje Scene.

Dunois. Du Chatel og La Hire med Johanne's fane.

Dunois.

Vi søge dig, Johanna. Alt er rede;
vi sendes hid af Kongen; thi han ønsker,
at foran ham du skal din fane bære;
du slutter dig til fyrsters høje Række,
og nærmest ved ham selv du vandre skal;
thi han fornægter ej, og hele Verden
skal højt bevidne, at han dig alene
kan takke for den hæderfulde Dag.

La Hire.

Tag fanen, ædle Jomfru! Folket venter!

Johanna.

Skal jeg gaa med? Skal jeg min fane bære?

Dunois.

Hvem skulde ellers? Hvilken anden Haand
er ren, saa den slikt helligt Værk kan øve?

Du svang den jo i Kampens Hede! Bær
den nu som Pryd paa denne Glædens Vej.

(La Hire vil give hende fanen; hun viger gyfende tilbage.)

Johanna.

Nej bort! Nej gaa!

La Hire.

Hvad er der? Du forfærdes
ved Synet af din egen fane! — Sel

(Han ruller fanen op.)

Det er den samme, som du sejrrigt svang!
Se Himlens Dronning er baldyret paa den;
med Jesus svæver højt hun over Jorden,
saalunde dig Guds Moder den betegned!

Johanna

(ser forfærdet paa fanen).

Ja, det er hende selv, som hun sig viste!
Hun stirrer paa mig! Se, hun rynker Brynet,
og Vredens Rødme farver hendes Kind!

Sorel.

Hun er som ganste ude af sig selv! —
Saa fat dig dog! Det er ej virkeligt!
Det er jo kun en jordist Efterligning,
selv vandrer hun blandt Himlens lyse Engle!

Johanna.

Du frygtelige, vil du straffe mig?
Tilintetgør og straf mig, tag dit Søn

og slyng det mod mit skyldbevidste Hoved!
Thi jeg har brudt min Pagt, dit høje Navn
har jeg bespottet og besudlet!

Dunois.

De os!

Hvad skal slig ulykkelig Tale sige?

La Hire

(forbavset til Du Chatel).

Kan I en saadan sælsom Gaade fatte?

Du Chatel.

Jeg ser jo, hvad jeg ser. For længst jeg frygted —

Dunois.

Hvad har I frygtet da?

Du Chatel.

Nej, hvad jeg tænker,

det tør jeg ikke sige. Giv Gud,

det var forbi, at Kongen alt var kronet!

La Hire.

Er selv du bleven grebet af den Rædsel,
som denne fane voldte vore Fjender?

Lad Briten skjælv for det høje Tegn,
thi det er frygteligt for Frankrigs Fjender,
men det er naadigt mod hver trofast Franker!

Schiller.

Johanna.

Ja, du har Ret! Det naadigt er mod Venner,
og Sjenden bringer Rædsel det og Død!

(Man hører Kroningsmarschen.)

Dunois.

Saa tag da fanen! Toget alt sig nærmer,
og der er intet Øjeblik at spille!

(De paanøder hende fanen, hun griber den modstræbende og gaar de andre følge.)

Fjerde Scene.

Scenen forvandles til en aaben Plads ved Kathedralkirken.

Tilskuere fylde Baggrunden; frem blandt dem træder Bertrand, Claude Marie og Etienne og gaa fremad, senere følger Margot og Louison.
Kroningsmarschen lyder dæmpet i det fjerne.

Bertrand.

Der kommer de! Musikken nærmer sig!
Hvorledes skal vi bedst faa alt at se?
Skal en Tribune vi bestige, eller
os trænge gennem Mængden?

Etienne.

Nej, umuligt!

Man kan ej komme frem; thi overalt
der Trængsel er af Folk til Hest og Vogns.
Nej, lad os stille os ved disse Huse.
Her kan vi Toget se i Ro og Mag.

Jomfruen fra Orleans.

Claude Marie.

Det er, som om det halve Frankrig havde
sig samlet her, og Strømmen er almægtig,
selv os den greb jo i vort fjærne Land
og fyllend os herhid!

Bertrand.

Ja, hvem kan sidde
i Lediggang ved Ovnen, naar der times
hans Fædreland en saadan Dag som denne?
Det kosted meget Blod og meget Arbejd,
før den fik Kronen, hvem den lovligt tilkom!
Vor Konge, hvem vi nu vil Kronen give,
han er den sande Konge og skal hædres
saa højt af os, som folket i Paris
den Konge hædred, hvem i Saint Denis
de kroned! — Alle brave Franskmænd møde
til denne Fest. Forræder er enhver,
som ej med Jubel raaber: „Kongen leve!“

Femte Scene.

Margot og Louise komme hen til dem.

Louise.

I Dag vor Søster stuer vi, Margot!
mit Hjærte banker!

Schiller.

Margot.

Ja, vi skue hende
i Glans og Pragt og sige til os selv:
Det er Johanna, er vor kjære Søster!

Louison.

Jeg tror det ikke, før med egne Øjne
jeg stuet har, at denne høje Pige,
som Jomfruen fra Orleans man kalder,
vor Søster er — Johanna, som vi savner.

(Musikken kommer nærmere og nærmere.)

Margot.

Du tvivler end? Du snart skal selv det se
med egne Øjne!

Bertrand.

Pas nu paa! De kommer!

Sjette Scene.

Sløjtespillere og Oboister aabne Toget. Derefter følge hvidklædte Børn med Grene i Haanden. Efter dem to Herolder. Derpaa et Tog af Hellebardister. Øvrighedspersoner i Kaaber følge. Herpaa to Marskalker med Stave, Hertugen af Burgund, som bærer Sværdet, Dunois med Scepret, andre Stormænd med Kronen, Rigsæblet og Dommerflaven; bag disse Riddere i deres Ordensdragt; Kordrenge med Røgelsekar, derpaa to Biskopper med St. Ampoule*), Werkebiskoppen med Krucifiket; efter ham følger Johanna med Fanen. Hun gaar med sænket Hoved og usikre Skridt; ved Synet af hende vise Søstrene Tegn paa forbavselse og Glæde. Efter

*) Sancta Ampulla, den hellige flaske, der indeholdt den Olie, med hvilken de franske Konger blev salvede.

Jomfruen fra Orleans.

hende kommer Kongen under en Tronhimmel, som bæres af fire Baroner.
Hoffolk følge efter. Soldater slutte Toget. Naar dette er kommet ind
i Kirken, holder Musiken op.

Syvende Scene.

Louison. Margot. Claude Marie. Etienne. Bertrand.

Margot.

O saa du hende?

Claude Marie.

Ja, i gyldent Harniss
hun foran Kongen bar den hvide Fane!

Margot.

Vor Søster var det! Ja, det var Johanna!

Louison.

Men os hun kjendte ej! Hun aned ikke,
hvor nær ved hende Søsterhjærtet banked.
Mod Jorden stirred hun med blege Kinder,
hun bæved, medens Fanen højt hun holdt —
ej Glæde kunde dette Skue volde!

Margot.

Vor Søster har jeg set i Glans og Prag.
Hvem skulde have anet det i Drømme,
da hun paa vore Bjerge vogted Hjorden,
at hun var født til slig en Herlighed?

Louison.

Vor faders Drøm er opfyldt, at i Reims
vi for vor Søster skulde dybt os høje.
Ved Kirken staar vi, som vor fader saa
i Drømme, og det hele er fuldbyrdet.
Men slemme Syner har han ogsaa haft.
Af, hendes Storhed fylder mig med Rædsel!

Bertrand.

Men hvorfor staa vi her? Kom ind i Kirken
og lad den høje Handling selv os skue!

Margot.

Ja, kom! Maaſte vi mødes med vor Søster.

Louison.

Vi har jo skuet hende! Lad os vende
tilbage til vor By.

Margot.

Hvad? Vende hjem?

Skal vi da ikke se og hilse hende?

Louison.

Hun hører ej til os! Blandt fyrster, Konger
er hendes rette Plads! — Det er kun Pral,
naar vi vil nærme os til hendes Glans!
Hun var os fremmed, selv da hun var vor!

Margot.

Vil hun fornægte og foragte os?

Jomfruen fra Orleans.

Bertrand.

Nej, Kongen selv ej viser os foragt.
Han hilste venligt selv den ringe Mand.
Lad hende være steget nok saa højt,
vor Konge er dog mer.

(Der lyder Trompeter og Pavfer i Kirken.)

Claude Marie.

Kom hen til Kirken!

(De ile hen i Baggrunden og forsvinde i Trængslen.)

Ottende Scene.

Thibaut kommer, flædt i Sort; Raimond følger ham og vil holde ham tilbage.

Raimond.

Nej, kjære fader, lad os holde os
fra Stimlen! Her er lutter glade folk,
og eders Sorg kun frænker denne fest.
Lad hurtigt os fra Staden flygte bort!

Thibaut.

Siig, har du ret mit arme Barn betragtet?

Raimond.

O kom, jeg beder jer!

Thibaut.

Og saa' du ej,
hvordan hun vafled, og hvor bleg hun var?

Usalig føler selv hun, hvad hun er.
Mit Barn kan reddes; nu er Tiden kommet;
jeg vil benytte den.

(Hun vil gaa.)

Raimond.

Nej bliv! Hvad vil I?

Thibaut.

Jeg vil — ja, jeg vil overraske hende
og stille hende ved den tomme Lykke;
med Magt min Datter jeg tilbage fører
til Himlens høje Gud, som hun fornægter.

Raimond.

O overvej det vel! Vil I jert Barn
da ødelægge?

Thibaut.

Naar blot Sjælen lever,
maa hendes Legem gjerne dø! — Hun kommer!
(Johanna styrter ud af Kirken uden sin fane. Mængden stoffes om hende
knæler for hende, kysker hendes Klædning; hun bliver opholdt af Trængselen
i Baggrunden.)

Se der! Hun styrter ligbleg ud af Kirken!
Fra Herrens Tempel Angsten hende jog!
Guds Dom det er, som her sig aabenbarer!

Raimond.

Lev vel! Jeg kan ej følge eder længer!
Jeg kom med Haab og gaar herfra med Smerte;

Jomfruen fra Orleans.

thi eders Datter har jeg atter set
og føler, at paa ny jeg hende mister!

(Han gaar; Chibaut fjærner sig i den modsatte Retning.)

Tiende Scene.

Johanna. Folketob. Senere hendes Søstre.

Johanna

(har frigjort sig for Mængden og kommer frem).

Jeg kan ej blive. — Mander jage mig,
som Tordnen larmer Orglets skønne Toner,
og Kirkens tunge Hvælving styrter ned —
jeg skue maa den frie aabne Himmel!
I Helligdommen lod jeg Fanen staa,
min Haand skal aldrig mere den berøre! —
Det var, som saa jeg mine elskte Søstre,
Margot og Louise; forbi de svæved,
som om jeg skued dem i Drømme. — Af!
Jeg blev kun daaret af et Gjøglebilled!
De er saa langt herfra, saa fjærnt fra mig,
af! som min Barndoms og min Ustylds Lykke!

Margot

(træder frem).

Der er hun jo! — Johanna!

Louise.

Kjære Søster!

Johanna.

Saa var det ej en Drøm! — Jeg favner dig,
min kjære Louison, og dig, Margot!
I denne tomme, folkerige Ørken
jeg hviler trygt ved mine Søstres Barm!

Margot.

Hun kjender os, hun er vor gode Søster!

Johanna.

Og eders Kjærlighed har ført jer hid
saa langvejs, langvejs fra! I er ej vrede,
fordi jeg uden Afshed jer forlod!

Louison.

Du droges bort af Herrens dunkle Stæbne.

Margot.

Dit Ry, som bringer Verden til at undres
og bærer ud dit Navn paa alle Tunger,
var ogsaa naaet til vor stille By
og loffed os herhid til denne Højtid.
Vi kommer for at se din Herlighed.
Vi kom ej ene!

Johanna

(hurtigt).

Er min fader med?

Hvor er han? Siig mig, hvor han skjuler sig!

Margot.

Han er ej med os.

Jomfruen fra Orleans.

Johanna.

Er han ikke med jer?

Vil han ej se sin Datter? Har I ikke
en kjærlig Hilsen til mig?

Louison.

Ej han veed,

at vi er her.

Johanna.

Hvorledes? Ej han veed det?

Hvorfor dog ikke? — Hvorfor tier I
og stirrer ned mod Jorden? Hvor er fader?

Margot.

Da du drog bort —

Louison

(gjør Tegn til hende).

Margot!

Margot.

Der fader blev

tungfindig.

Johanna.

Hvad? — Tungfindig?

Louison.

Vær kun rolig!

Du kender jo hans tanketunge Sjæl!

Men han vil sikkert atter blive glad,
naar vi kan melde ham, du har det godt.

Margot.

Du er da lykkelig? — Det maa du være,
naar alle hædre dig!

Johanna.

Jeg er det nu;

jeg ser jo atter eder, hører atter
jer Røst, den elste Klang, som minder mig
om Hjemmet! — Da jeg vogted vore Hjorder,
da var jeg salig som i Paradis!

Alf, kan jeg aldrig blive det igjen?

(Hun skjuler sit Ansyn ved Louisons Bryst. Claude Marie, Etienne og Ber-
trand vise sig og blive forlegne staaende i Afstand.)

Margot.

Kom, Etienne! Bertrand og Claude Marie!
Vor Søster er ej stolt; hun er saa blid,
saa venligt taler hun som aldrig fordum,
da sammen hun med os i Hjemmet leved.

(De træde nærmere og vil ræffe hende Haanden; Johanna stirrer paa dem
med stive Blikke og falder i dybe Tanker.)

Johanna.

Hvor har jeg været? Siig mig, var det hele
en Drøm, og er først nu jeg vaagnet op?

Jeg er endnu i Dom Remi, ej sandt?

Jeg har vel slumret under Trylle-Egen
og vaagner lige nu, mens rundt omkring mig
de fjære, fjendte Skikkelser jeg ser!

Jeg har kun drømt om disse Slag og Konger
og Krigsbedrifter — Skygger var det kun,

som svæved mig forbi; thi let man drømmer,
naar her man hviler! Hvordan skulde I
til Reims vel komme! Hvordan kom jeg selv
herhid? Nej, nej! Jeg er i Dom Remi!
O tilstaa det, saa glæder I mit Hjærte!

Louison.

Vi er i Reims. Du ikke blot har drømt
om Heltægjerninger, — du øved dem!
Saa kom dog til dig selv og se dig om!
Og søl paa denne blanke, gyldne Brynje!
(Johanna farer med Haanden op til sit Bryst, tænker sig om og ræddes.)

Bertrand.

Se, Hjælmen her, den fik I jo af mig!

Claude Marie.

Jeg undres ej, at det en Drøm jer tyffes;
thi større Underværker I fuldbyrded,
end selv i Drømme man kan tænke sig.

Johanna

(hurtigt).

O, lad os fly! O kom, jeg gaar med eder
tilbage til vor Landsby og til fader.

Louison.

Ja, kom! Kom med os!

Johanna.

Alle disse folk
gjør mig langt større, end jeg har fortjent!

Schiller.

J har jo set mig lille og barnagtig.
J elsker mig, men J tilbeder ej!

Margot.

Du vil forlade denne Glans og Pragt?

Johanna.

Jeg bort vil kaste det forhadte flitter,
som eders Hjærte stiller fra min Sjæl,
og Hyrdepige vil jeg atter være;
som simpel Tærne vil jeg tjene jer,
og jeg vil bøde med den største Bod,
fordi jeg frækt mig hæved over eder!

(Der lyder Trompeter.)

Tiende Scene.

Kongen træder ud af Kirken; han er i Kroningsdragt. Agnes Sorel,
Burgund, Dunois, La Hire, Du Chatel, Riddere, Hoffolk
og folkemængde.

Alle Stemmer

(raabe gjentagne Gange, medens Kongen strider fremad).

Vor Konge leve! Hil vor gode Konge!

(Trompetstød. Paa et Tegn, som Kongen giver, paabyde Herolderne Tavs-
hed, idet de hæve deres Stav.)

Kongen.

Mit kjære Folk! Hav Tak for eders Trostøb!
Vor Krone, som os Himlens Herre stænkede,
med Sværdet er nu rundet og erobret;

Jomfruen fra Orleans.

med ædelt Borgerblod den vædet blev;
men fredens Oljegren skal sno sig om den!
Jeg takker alle, som har kæmpet for os;
og alle dem, som ikke faldt til føje,
tilgiver jeg; thi Gud har vist os Naade,
og Naade er vort første Kongeord!

Mængden.

Vor Konge leve! Karl den gode leve!

Kongen.

Al Gud, for hvem vi alle maa os bøje,
har Frankrigs Konger faaet deres Krone.
Men os han skjænkede den paa synlig Vis.

(Idet han henvender sig til Jomfruen.)

Her staar den Jomfru, som blev sendt af Gud;
hun gjengav eder Landets rette Konge
og knuste fremmedtyranniets Nag!
Som St. Denis, vor Helgen, skal hun hædres,
et Alter rejse vi til hendes Ære!

Mængden.

Hil Jomfruen! Hil, hil vor frelserinde!

Kongen

(til Johanna).

Hvis dødelige fostred dig som os,
saa siig, ved hvilken Lykke du kan glædes.
Men hvis dit fædreland er oppe hist,
og hvis du skjuler Himlens lyse Straaler

Schiller.

i dette Jomfru-Legem, fjærn da hurtigt
den Taage, som formørker vore Sanser,
og lad os se dig i den Lysets Dragt,
i hvilken Himlen ser dig, saa vi dybt
kan høje os!

(Allmindelig Tavshed; alle se paa Jomfruen.)

Johanna

(udstøder pludselig et Skrig).

O store Gud! Min fader!

Elleve Scene.

Thibaut træder frem blandt Mængden og stiller sig lige over for hende.

Flere Stemmer.

Hvorledes? Hendes fader?

Thibaut.

Ja, i Sandhed,
den stakkels fader, som har fostret hende;
jeg drives nu af Herrens Dom her hid
at føre Klage mod min egen Datter.

Burgund.

Men hvad er det?

Du Chatel.

forfærdeligt det dages!

Jomfruen fra Orleans.

Thibaut

(til Kongen).

Du tror, at du er frelst ved Himlens Magt!
Bedragne fyrste! Blinde frankerfolk!
Det var ved Djævlens Kunster, du blev reddet!

(Alle træde forfærdede tilbage.)

Dunois.

Han raser, denne Mand!

Thibaut.

Nej, ikke jeg!

Men du og alle disse, denne Biskop,
som tror, at Himlens Herre aabenbarer
sig i en simpel Pige! Lad os se,
om hun tør vove for sin faders Afsyn
at hævde Løgnens frække Gjøglespil,
med hvilket folk og Konge hun bedrog.
Saa svar mig i Treenighedens Navn,
om du tør kalde hellig dig og ren!

(Almindelig Tavshed; alle tagttage hende med Spænding; hun staar
ubevægelig.)

Sorel.

Hun tier!

Thibaut.

Ja! Thi Navnet hende stræmmer.
Det frygtes jo i selve Helveds Dyb!
Hun skulde være sendt af Gud? En Helgen?
Nej, det blev udtænkt under Trylle-Egen,
et djævelst Sted, hvor alt i gammel Tid

Schiller.

Sabbathen fejret blev af onde Aander.
Til Satan selv hun solgte der sin Sjæl;
han skulde skjænke hende jordist Ære!
Diis Armen frem, og lad os se de Tegn,
med hvilke Helveds fyrste mærked dig!

Burgund.

forfærdeligt! — Men man maa tro en fader,
der vidner aabent mod sit eget Barn.

Dunois.

O Galmandsværk! Hvor kan man tro en fader,
som skjænder med sit eget Barn sig selv!

Sorel

(til Johanna).

O bryd dog denne stræffelige Tavshed!
Vi tror dig jo! Om dig vi ej kan tvivle!
Et Ord fra dine Læber! Siig et Ord,
og det er nok. — Men tal! Tilintetgør
en saa forfærdelig Bestyldning! — Siig,
du er ustyldig, og vi tror dig gjerne.
(Johanna staar ubevægelig; Agnes Sorel træder forfærdet bort fra hende.)

La Hire.

Hun ræddes jo! forbavselse og Gru
har lukket hendes Mund. for slig en Klage
Ustyldigheden maa af Rædsel bæve!

(Han nærmer sig til hende.)

Johanna, fat dig! Tvivl ej om dig selv!
Thi Ustyld har et Sprog, et sejrrikt Blif,

Jomfruen fra Orleans.

der som et Lyn Bagvaskelsen maa fælde!
Rejs dig i ædel Vrede! Løst dit Blik,
bestæm og straf den stammelige Tviol,
som haaner frækt din høje, fromme Dyd!

(Johanna staar ubevægelig. Ea Hire træder forstræffet tilbage. Bevægelsen
tager til.)

Dunois.

Hvi hæver folket, hæver endog fyrster?
Ustyldig er hun! — Med min fyrsteære
jeg selv i Borgen gaar for hendes Dyd!
Min Ridderhandske slynger her jeg ned;
hvem vover nu at kalde hende styldig?

(Et stærkt Tordenbrag; alle staa rædselslagne.)

Thibaut.

Saa svar ved Herren, som hist oppe taler,
at du er styldfri! Gjør mit Ord til Løgn
og nægt, at Satan i dit Hjærte bor!

(Et andet, stærkere Tordenbrag; Mængden flygter til alle Sider.)

Burgund.

Gud skjærme os mod disse Rædselstegn!

Du Chatel

(til Kongen).

Min Konge, kom! flygt bort fra dette Sted!

Erkebiskoppen.

I Herrens Navn jeg spørger: Denne Tavshed,
er den et Tegn paa Ustyld eller Brøde?

Schiller.

Hvis Himlens høje Røst skal vidne for dig,
saa rør ved dette Kors og giv et Tegn!

(Johanna bliver ubevægelig staaende. Utter heftige Tordenbrag. Kongen,
Agnes Sorel, Verbeistoppen, Burgund, La Hire Du Chatel gaa.)

Tolste Scene.

Dunois. Johanna.

Dunois.

Du er min Hustru. — Jeg har troet paa dig
ved første Øjeblik og tror dig nu.

Dig tror jeg mer end alle disse Tegn,
end selve denne Tordenrøst fra oven.

J ædel Vrede tier du, og svøbt
i hellig Ustylds Kaabe du foragter
at kæmpe mod saa flammelig en Tvivl.

— foragt det; men betro dig trygt til mig;
thi jeg har aldrig tvivlet om din Ustyld.

Jeg kræver intet Svar, men ræk mig Haanden,
som Tegn jeg det betragter paa, at trøstigt
paa mig og paa din gode Sag du stoler.

(Han rækker hende Haanden; hun vender sig bort fra ham med en framp-
agtig Bevægelse. Han bliver forfærdet staaende.)

Trettende Scene.

Johanna. Du Chatel. Dunois. Tilfaldt Raimond.

Du Chatel

(idet han kommer tilbage).

Johanna d'Arc, vor Konge vil tillade,
J drager bort fra Staden uden Men.

Dens Port er aaben, nær ej nogen Frygt.
Vor høje Konges Fred beskytter eder.
Kom med, Grev Dunois! — Alt døøle længer
er ej til Vre for jer. — Hvillet Udfald!

(Han gaar. Dunois farer op af sin bedøvede Tilstand, faster endnu et Blik paa Johanna og gaar. Hun faar et Øjeblik ganske alene. Endelig viser Raimond sig, bliver en Stund staaende i Afstand og betragter hende med lille Smerte. Saa træder han hen til hende og griber hendes Haand.)

Raimond.

O kom! End er det Tid; thi alle Gader
er tomme. Eders Haand! Jeg fører eder.

(Da hun ser ham, giver hun det første Tegn paa føøelse igjen, betragter ham stift og ser derpaa op mod Himlen. Saa griber hun heftigt hans Haand og gaar med ham.)

Femte Akt.

En vild Skov. I det fjærne Kulspierhytter. Det er ganske mørkt; de tordner og lyner stærkt; af og til høres der Stød.

Første Scene.

En Kulspier og en Kulspierkone.

Kulspieren.

Saa rædselsfuldt et Vejr jeg aldrig skued!
Det er, som vilde Himlen styrte ned
i flammestrømme, og den lyse Dag
er mørk som Natten, saa man skulde vente

at se de klare Stjærner! Stormen raser,
 som slap et Helved løs, mens Jorden bæver,
 og Skovens Kæmper høje deres Kroner.
 Men denne frygtelige Krig hist oppe,
 som lærer vilde Dyr at være blide,
 saa tamt de gjemme sig i deres Huler,
 kan ikke stifte Fred blandt Mandens Æt.
 Trods Vindens Hyl og Stormens Raseri
 kan man dog stadig høre Skytsjets Bragen!
 De tvende Hære er hinanden nær,
 kun Skoven stiller dem, og hver en Time
 kan føre til et blodigt, rædsomt Udbrud.

Kulspierkonen.

Gud hjælpe os! — Men Sjenden var jo slaaet
 og splittet ad. Hvorledes gaar det til,
 at Fædrelandet atter er i Fare?

Kulspieren.

Jo, Kongen kan ej mere Sjenden stræmme.
 fra den Tid Pigen blev en Her i Reims,
 og Djævlén ikke længer hjælper os,
 gaar alt tilbage.

Kulspieren.

Tys! Hvem kommer der?

Jomfruen fra Orleans.

Anden Scene.

Raimond og Johanna. De forrige.

Raimond.

Hist ser jeg Hytter. Kom, vi finde sikkert
et Ly for Stormens Rasen. Længer kan
I ej det holde ud. I trende Dage
I slakked om og undgik alles Øje,
mens Skovens Planter ene var jer føde.

(Stormen lægger sig; det bliver lysere.)

Kulsvieren.

I trænger vist til Hvile. Følg med os!
Vi gjerne yde, hvad vort Hus formaar.

Kulsvierkonen.

Men hvorfor er den spæde Jomfru væbnet?
Af jo! Vi har jo tunge Tider nu,
selv Kvinden klæder sig jo nu i Staal!
Ja, Dronningen, fru Isabeau, man siger,
i Rustning viser sig i Sjendens Lejr,
og for vor Konge har en Jomfru kæmpet,
en ringe Hyrdes Datter.

Kulsvieren.

Spar jer Tale!

Af Sted til Hytten strax og hent et Bæger,
saa vi kan kvæge denne ædle Jomfru.

(Kulsvierkonen gaar ind i en af Hytterne.)

Schiller.

Raimond

(til Johanna).

J ser, ej alle Menneſter er grumme;
ſelv i en Ørk kan blide Hjerter ſlaa.
ſat Mod! Nu har jo Stormen rafet ud.
Den lyſe Sol med Fred gaar ſnart til Hvile.

Kulſvieren.

J ſkal vel ſtøde til vor Konges Hær?
Jer Ruſtning vidner om det. Se jer for!
Thi Britens Lejr er ikke langt herfra;
hans Skarer ſtrejfe ſtadig gjennem Skoven.

Raimond.

Hvorledes ſlipper vi da bort?

Kulſvieren.

Bliv her!

Min Dreng fra Staden vender ſnart tilbage.
Ud ſkjulte Stier ſkal han føre eder.
Vær ikke bange, vi ſkal narre dem.

Raimond

(til Johanna).

Hvorfor vil J ej lægge Hjælm og Ruſtning?
De gavne ej! De vil forraade eder!

(Johanna ryſter paa Hovedet.)

Kulſvieren.

J er ſørgmodig! Tys! Hvem kommer der?

Jomfruen fra Orleans.

Tredje Scene.

Kulsvierkonen kommer ud af Hytten med et Bæger. Kulsvierdrengen.
De forrige.

Kulsvierkonen.

Vor Dreng det er, hvem vi saa længe ventede.

(Til Johanna.)

Min ædle Jomfru, drif! Gud signe jer!

Kulsvieren

(til sin Søn).

God Dag, Anet! Hvad nyt?

Kulsvierdrengen

(har faaet Øje paa Jomfruen, som i dette Øjeblik fører Bægeret til sine
Læber; han gjenkjender hende, træder hen til hende og river Bægeret fra
hendes Mund).

Men Moder! Moder!

Hvad er det dog, I gjør? Det er jo Heren
fra Orleans!

Kulsvieren og Kulsvierkonen.

Vor Herre vær os naadig!

(De slaa Kors for sig og flygte.)

Fjerde Scene.

Raimond. Johanna.

Johanna

(fattet og blidt).

Forbandelsen mig følger, alle fly mig!

Forlad mig! Tænk dog ogsaa paa dig selv!

Raimond.

forlade eder? Nu? Hvem skulde da
jer føre?

Johanna.

Jeg er ikke uden fører.

Du har jo Himlens Røst hist oppe hørt.
Min Skæbne er min fører. Vær kun rolig!
Jeg naar mit Maal endogsaa uden Søgen.

Raimond.

Hvor vil I hen? Her staar jo Engelfftmanden,
som svoret har at tage blodig Hævn;
og hist er vore egne, som forstødte
og landsforviste jer. —

Johanna.

Jeg rammes ikke
af andet end, hvad Skæbnen mig bestikker.

Raimond.

Hvor faar I føde fra? Hvem stjærmer jer
mod Skovens Dyr og vilde Svendes Vold?
Hvem plejer eder, hvis I bliver syg?

Johanna.

Jeg kjender alle Urter, alle Rødder,
og mine faar har lært mig at bedømme,
hvad der er sundt og hvad der volder Skade.
Jeg kjender Stjærners Løb og Skyers Drag,
de skjulte Kilder kan jeg høre risle.

Jomfruen fra Orleans.

Kun lidet er fornødent, og Naturen
er rig paa Liv.

Raimond

(tager hendes Haand).

Åh, gaa dog i jer selv!
forson med Herren jer, og vend tilbage
med Anger til vor høje Kirkes Skjød!

Johanna.

Tror ogsaa du da paa min tunge Brøde?

Raimond.

Hvor kan jeg andet? Eders Tavsshed taler —

Johanna.

Du var den eneste, som fulgte mig
i min Elendighed, og som var tro,
du sluttet dig til mig, da hele Verden
forstødte mig, og dog, du holder mig
for en forvorpen Kvinde, der fornægter
sin Herre og sin Gud —

(Raimond tier.)

Åh, det er haardt!

Raimond

(forbavset).

Er I ej skyldig da i Trolddomskunster?

Johanna.

I Trolddomskunster?

Raimond.

Disse Underværker,
blev de fuldbyrdet da ved Herrens Kraft
og ved hans Helgeners?

Johanna.

Hvorledes ellers?

Raimond.

Og hvorfor tav J til den rædselsfulde
Befrysning, den Gang J for Kongen stod?
Nu taler J; men da J skulde tale,
da var J stum!

Johanna.

Jeg underkasted mig
i Tavshed Skæbnens Dom, lod Herren raade.

Raimond.

J kunde ikke svare eders fader!

Johanna.

Gud talte jo, idet min fader talte,
og Prøvelsen vil være faderlig!

Raimond.

Har Himlen selv ej eders Synd bevidnet?

Johanna.

Jeg tav, fordi den talte.

Jomfruen fra Orleans.

Raimond.

Hvad? Et Ord
jer kunde have renset, og I taalte,
at Verden tog saa ulykksaligt fejl!

Johanna.

Den tog jo ikke fejl; det var en Skæbne.

Raimond.

Og al den Skjændsel led I uden Skyld,
og ingen Klage lød fra eders Læber!
Jeg undres over eder, jeg er rystet,
og Hjertet krymper dybt sig i mit Bryst!
Hvor gjerne tror jeg ikke eders Ord;
thi haardt det faldt at tro paa eders Brøde.
Jeg kunde ikke ane, at et Hjerte
i Tavshed slig en Byrde vilde bære!

Johanna.

Fortjente jeg at blive sendt af Herren,
hvis ej hans Vilje blindt jeg kunde ære?
Saa ussel er jeg ikke, som du tror.
Jeg lider Savn; men dette kan jo bæres,
naar man som jeg er født i ringe Stand.
Og jeg er landsforvist; men jeg har lært
i Ensomheden først mig selv at kjende.
Da Vrens Glans omstraaled mig, da var
der Tvedragt i mit Bryst; ulykkeligst
af alle var jeg, da jeg tyktes Verden
at være størst. Men nu, nu er jeg helbredt;

og denne Storm, som rased i Naturen
og varsled Undergang, den var min Ven.
Den rensed Verden, og den rensed mig,
saa fred jeg fandt. — Og hvad der nu end sker,
jeg er ej nogen Svaghed mig bevidst!

Raimond.

O kom, saa lad os ile og forkynde
for hele Verden, at I er uskyldig!

Johanna.

Den, som har Knuden bundet, løser den
Naar Skæbnens frugt er moden, vil den falde!
Der kommer snart en Dag, som renser mig!
Da ville de, som nu har mig fordømt,
med bitter Anger se, at de tog fejl,
og der vil flyde Taarer for min Skæbne.

Raimond.

Men jeg vil ej taalmodigt vente, til —

Johanna

(tager blidt hans Haand).

Du ser kun, hvad Naturen viser alle;
thi jordist Taage slører dine Blikke.
Men jeg har set med mine egne Øjne
de Magter, som kan aldrig gaa til Grunde.
Og vide maa du, uden deres Vilje
kan ej et Haar til Jorden falde! Se!
Hist daler Dagens Stjerne, og saa sandt

Jomfruen fra Orleans.

som du i Morgen ser dens klare Lue,
vil ogsaa Sandheds Dag en Gang du skue.

Femte Scene.

Dronning Isabeau med Soldater vifer sig i Baggrunden.

Isabeau

(endnu bag Scenen).

Vi er paa Vejen her til Britens Lejr!

Raimond.

En fjendtlig Skare!

(Soldaterne træde frem, opdage Johanna og tumle forfærdede tilbage).

Isabeau.

Au! Hvi standser I?

Soldaterne.

Gud staa os bi!

Isabeau.

Er det en Mand, I ser?

Er I Soldater? I er fejge Karle!

(Hun trænger ind imellem dem, træder frem og farer tilbage, da hun faar
Øje paa Jomfruen.)

Hvad ser jeg?

(Fatter sig hurtigt og træder hende i Møde.)

Overgiv dig! Du er fange!

Johanna.

Det er jeg.

(Raimond flygter med Tegn paa fortvivlelse.)

Schiller.

Isabeau

(til Soldaterne).

Hurtigt! Hurtigt! Lænker hende!

(Soldaterne nærme sig frygtomt Jomfruen; hun ræffer Armen frem og bliver lænket.)

Er det den rædselsfulde, høje Jomfru,
som gjorde stærke Mænd til fejge Saar
og kan nu ej en Gang sig selv bestjærme?
Gjør hun kun Underværker, naar man tror,
og er hun Kvinde, naar en Mand hun møder?
(Til Jomfruen.)

Hvorfor har du din Hær forladt? Hvor færdes
Grev Dunois, din Ridder og Bestytter?

Johanna.

Jeg er forvist.

Isabeau

(træder forbauset tilbage).

Hvorledes? Du forvist?

Dauphinen har forvist dig?

Johanna.

Spørg mig ikke!

Du raader over mig; bestem min Skæbne!

Isabeau.

Forvist, fordi du frelst ham i Nøden,
fordi du Kronen stjænkede ham i Reims,
fordi du gjorde ham til Frankrigs Konge!
Forvist! Ja, derpaa kjender jeg min Søn!
— Af Sted til Lejren! Og lad Hæren se

Jomfruen fra Orleans.

det Stræmmebilled, som den bæved for!
En Troldsvind hun! Nej, hendes hele Trolddom
Er eders Fantasi og eders fejghed!
En Taabe er hun kun, som for sin Konge
sig ofred og nu Kongelønnen høster!
Af Sted til Lionel! Og siig, jeg sender
ham Frankrigs Lykke her i Vast og Vaand.
Jeg følger selv!

Johanna.

Til Lionel! Nej, myrd mig
paa Stedet, før du sender mig til ham!

Isabeau

(til Soldaterne).

Før hende bort og gjør, som jeg har sagt!
(Gaar.)

Sjette Scene.

Johanna. Soldaterne.

Johanna

(til Soldaterne).

J Briter, lad mig ikke slippe bort
i Live! Brug jer Magt og hævner eder!
O drag jert Sværd og sænk det i mit Hjærte,
og kast mig død for eders førers fod!
Hust paa, jeg dræbte eders bedste Mænd;
for eder har jeg aldrig Medynk næret.

Schiller.

Jeg udgød britisk Blod i Strømmevis
og røved eders tapre Heltesønner
det glade Gjensyns Dag! Saa dræb mig da
og tag en blodig Hævn! Nu har J mig!
Maaske J ikke altid finder mig
saa svag —

Soldaternes fører.
J gjør, hvad Dronningen befalede!

Johanna.
Af, skal jeg blive endnu mer usalig
end før? Du stræffelige Helgeninde!
Har du forstødt mig helt? Din Haand er grum!
Kan jeg da aldrig mer din Naade vinde?
Der sker ej Undre, Himlens Røst er stum!
(Hun følger med Soldaterne.)

Den franske Lejr.

Syvende Scene.

Dunois. Erkebiskoppen. Du Chatel.

Erkebiskoppen.
Betving jer mørke Vrede, ædle Prins!
Kom med og vend tilbage til jer Konge!
J maa ej svigte Fædrelandets Sag
i dette Øjeblik, da Nøden truer
paa ny, og vi jer Heltearm behøve!

Dunois.

Hvorfor er vi i Nød? Hvorfor har Sjenden
sig atter rejst? Det hele var fuldbyrdet!
Vi havde sejret, Krigen var jo endt!
Men I — I landsforviste Frelserinden!
Nu kan jer selv I frelse! Jeg vil ikke
i Lejren færdes mer, naar hun ej er der.

Du Chatel.

Betænk jer, Prins, og send os ikke bort
med sligt et Svar!

Dunois.

I tier, Du Chatel!

Jeg hader jer, foragter eders Ord!
I tvivlede først om hendes høje Kald!

Erkebiskoppen.

Men hvem tog ikke fejl? Vi alle vaskede
hin skæbnesvangre Dag, da alle Tegn
uheldig varslede og os overrumpled!
Uforberedt os alle Slaget ramte!
I slig en Stund var Overlæg umuligt!
Men vor Befindighed er vendt tilbage;
vi se, hvørlunde hun iblandt os vandrede,
og ingen Plet og Lyde kan vi finde.
Forvirring griber os; nu frygte vi,
at den Gang vi har øvet stændig Uret.
Burgund og Kongen angrer, hvad der skete,

Schiller.

La Hire er trøstesløs, og alle Hjærter
af Sorg formørkes!

Dunois.

Hun en Løgnens Datter!

J fald den høje Sandhed vilde vise
sig her paa Jorden som en dødelig,
den maatte bære hendes ædle Træk!
Hvis Ustyld, Trofasthed og Hjerterenhed
paa Jorden dvæle — ja, da maa de bo
paa hendes Læber og i hendes Øjne!

Erkebiskoppen.

Gud Herren vise naadig os et Under
og bringe Lys i denne mørke Gaade,
som vore Øjne ikke gennemskuer!
Men hvordan end en Gang den vorder løst,
en Brøde har vi gjort os skyldig i;
hvis ej med Helveds Daaben vi har kæmpet,
da har en Helgeninde vi forvist;
og hvad vi end har gjort, vort skæffels Land
vil sikkert blive ramt af Himlens Straf!

Ottende Scene.

En Adelsmand. De forrige. Senere Raimond.

Adelsmanden.

Min Prins, en Hyrde spørger efter dig
og paastaar, han maa tale med dig selv,
da fra den høje Jomfru Bud han bringer —

Jomfruen fra Orleans.

Dunois.

Saa skynd dig lad ham komme!

(Adelsmanden aabner Døren for Raimond. Dunois iler ham i Møde.)

Siig, hvor er hun?

Raimond.

Jeg hilser eder, ædle Prins, og eder,
min fromme Biskop! Lykken maa jeg prise!
Jeg træffer dig, de undertryktes Stjærmer
og de forladtes Fader her hos Prinsen!

Dunois.

Hvor er hun?

Erkebiskoppen.

Siig os det, min kjære Søn!

Raimond.

Ved Gud og alt, hvad helligt er, jeg vidner,
at hun er skyldfri! J har taget fejl!
Hun er ej nogen Høj! J landsforviste
Uskyldigheden selv, som Gud os sendte!

Dunois.

Hvor er hun? Tal dog!

Raimond.

J Ardennerstoven
paa Flugten har jeg troligt hende fulgt,
og der hun strifted mig sit Hjertes Lødom.

Er hun ej ren for hver en Brøde, Herre,
saa gid min Sjæl maa aldrig frelse finde,
og lad mit Legem under Pinsler dø!

Dunois.

Hun er saa ren som selve Himlens Sol!
Hvor er hun? Tal dog!

Raimond.

Al! Hvis Gud i Himlen
forvandlede eders Hjærte, il til Hjælp!
Som fange førtes hun til Britens Lejr!

Dunois.

Som fange? Hun?

Erkebiskoppen.

Hvorlunde gif det til?

Raimond.

Da Ey vi søgte i Ardennerfloben,
hun grebet blev af Dronning Isabeau,
som sendte hende slug til Englands Lejr.
Hun frelst eder, frels nu ogsaa hende
fra en forsmædelig og grusom Død!

Dunois.

Til Vaaben! Slaa Alarm! Lad Trommen lyde!
Før alle folk i Kampen! Hele Frankrig
skal væbne sig! Vor Væ staar paa Spil!

Jomfruen fra Orleans.

Vor Krone, vort Palladium er røvet!
Vort Liv, vort Blod vi alle vove vil,
hvis ej, vor Ære styrtet er i Støvet!
(De gaa.)

Et Udkigstaarn. En Nabning foroven.

Niende Scene.

Johanna. Lionel.

Fastolf

(idet han hurtigt træder ind).

Vor Hær er ikke længer til at styre,
med Raseri den fordrer Pigens Død.
forsøg ej Modstand! I maa dræbe hende.
Kast hendes Hoved ned fra Taarnets Tinde;
alene hendes Blod forsoner Hæren.

Isabeau

(kommer).

De sætte Stiger til, de løbe Storm!
I maa forsoner dem! Hvi tøver I?
De vender op og ned paa hele Taarnet
i deres Raseri! Vi gaar til Grunde!
Stil dem tilfreds! I kan ej stjærme hende!

Lionel.

Lad dem kun rase! Lad dem storme løs
paa Slottet! Det er fast, og jeg begraver

mig under dets Ruiner, før jeg viger
 for Tvang! — Men I maa svare mig, Johanna!
 Vil min I være, jeg bestræber eder
 mod hele Verden!

Isabeau.
 I er ingen Mand!

Lionel.
 Uværdigt har dit Fædreland forstødt dig,
 ej Pligten længer kan dig binde til det!
 De fejge Mænd, som bejled til dig, svigtede,
 de voved ikke Kampen for din Ære!
 Men jeg forsvarer dig imod mit Folk,
 mod dit tillige! Fordum syntes det,
 som var mit Liv dig kjær, og den Gang traadte
 jeg under Kamp som Fjende dig i Møde,
 nu har du ingen anden Ven end mig.

Johanna.
 for mig er du mit Folks forhadte Fjende!
 Imellem os er Fællesskab umuligt!
 Jeg kan ej elske dig; men hvis dit Hjærte
 dig drager til mig, lad det bringe Gavn
 for vore Folk. Drag bort med dine Hære
 fra Frankrigs Jord, og udlever de Byer,
 som I betvang, erstat os, hvad I røved,
 giv vore Fanger fri, og send os Gisler;
 viis, at I ønske et forlig, saa byder
 forlig og Fred jeg i min Konges Navn!

Jomfruen fra Orleans.

Isabeau.

Vil lænkebunden du os Love give?

Johanna.

Gjør det i Tide, da det dog skal ske!
Thi aldrig bærer Frankrig Englands Lænker!
Nej, før til en uhyre Grav det bliver,
som aabner vidt sit Gab og sluger jer!
Betænk, at eders bedste Mænd er faldne;
I maa i Tide drage bort; jer Hæder
er dog forspildt, jer Magt er dog til Ende.

Isabeau.

Hvor længe vil I taale hendes Trods?

Tiende Scene.

En Hovedsmand kommer ilende.

Hovedsmanden.

Min fører, il at ordne alt til Kamp;
thi Fjenden nærmer sig med Spil og faner,
og hele Dalen funkler af hans Vaaben.

Johanna

(begejstret).

Nu kommer Frankrigs Sønner! Stolte England,
Marken ud! En blodig Kamp det gjælder!

Schiller.

Fastolf.

Du sanseløse, tæm din vilde Glæde!
Du stuer aldrig mere Morgenrøden!

Johanna.

Jeg gjerne dør, naar mine Landsmænd sejre;
de trænger ikke mere til min Arm.

Lionel.

Jeg lader haant om denne bløde Slægt!
I type Slag vi jog dem fra hinanden,
før denne Heltepike kæmped for dem.
Af hele Folket agter jeg kun een,
og hende har de landsforvist! — Af Sted!
Lad os berede dem saa flæbnesvanger
en Dag, som ved Crecy og Poitiers!
I bliver med halvtredsfindstve Mand
i Taarnet her, min Dronning, indtil Slaget
er afgjort, og bevogter denne Jomfru!

Fastolf.

Hvorledes? Skal vi drage ud mod Fjenden
og have denne Hærfvind i Ryggen?

Johanna.

En lænket Kvinde skræmmer dig!

Lionel.

Johanna,

du vil ej undsky, vel? Det lover du!

Jomfruen fra Orleans.

Johanna.

O nej! Thi dette ene kun jeg ønsker.

Isabeau.

Saa kom med flere Lænker! Med mit Liv
jeg gaar i Borgen for, hun ej kan flygte!

(De lægge tunge Lænker om hendes Lægene og Arme.)

Lionel

(til Johanna).

Du vil det saa! — Men endnu har du Valget!
Til England slut dig, bær i Kamp dets Sane,
saa er du fri, og disse vilde Stridsmænd,
som nu dit Blod forlange, tjene dig!

Fastolf

(indtrængende).

Uf Sted, min fører!

Johanna.

Spar kun dine Ord!

Forsvar dig, thi de Franske rykke frem!

(Der lyder Trompetstød. Lionel iler bort.)

Fastolf.

J fjender eders Pligt, min høje Dronning!
Hvis Lykken er imod os, hvis J ser,
at Briten flygter —

Isabeau

(idet hun drager en Dolk).

Vær kun ubekymret!

Hun skal ej leve, saa vort Fald hun fluer!

Schiller.

Fastolf

(til Johanna).

Du veed nu, hvad der venter dig! Saa bed
om Lykke for dit folk!

(Han gaar.)

Ellevte Scene.

Isabeau. Johanna. Soldater.

Johanna.

Det vil jeg gjøre!

Hvem skulde hindre det? — Ø hør Musikken!
Mit Hjærte svulmer ved de franske Toner,
saa kjæft de klinger, og de varsle Sejr!
Ja, Sejr for Frankrig, Undergang for England!
Til Kamp, I tapre! Jomfruen er nær!
Hun kan ej nu som før i Spidsen gaa
og bære eders fane! — Hun er lænket!
Men Sjælen svinger op sig fra sit fængsel,
den laaner Dinger af jer Sejerssang!

Isabeau

(til en Soldat).

Stig op paa Taarnet, som mod Valen vender,
og siig os, hvilket Udfald Slaget faar.

(Soldaten stiger op.)

Johanna.

Det er den sidste Kamp, mit folk! Vær frejdigt!
Een Sejer end, og Fjenden bukker under!

Isabeau

Hvad ser du?

Soldaten

Alt de mødes nu i Kampen.

Jeg ser en fører paa en Berberhingst
med Tigerkind — han farer borte af Sted!

Johanna

Grev Dunois! Grib Mod, min brave Mand!
Med dig er Sejren

Soldaten

Nu mod Broen, Drager

Burgund!

Isabeau

Gid type kan set vilde ramme
i Hjærtet ham, den fjæmdige forræder!

Soldaten

Lord fastolf møder mandigt ham i Kamp!
De staar af Hesten, kæmper Mand mod Mand,
Burgunderne og vore

Hvad ser jeg? Der fører borte

Isabeau.

Se, du lille

Dauphinen? Paa de kongelige Tegn
han fjendes let!

Soldaten

Med Støv er alt bedæftet,
jeg skjælnet intet.

Schiller.

Johanna.

Havde han mit Øje,
stod selv deroppe jeg, den mindste Ting
jeg kunde stjæle med mit skarpe Blik!
De vilde fugle jeg i Flugten tæller,
og Falken kjender jeg i fjærne Skyer!

Soldaten.

Ved Graven hersker der en rædsom Trængsel,
det synes, alle Stormænd kæmpe der.

Isabeau.

Ser du vor Fane?

Soldaten.

Ja, den vajer højt!

Johanna.

Åh, saa' jeg blot igjennem Murens Revne,
jeg vilde Slaget styre med mit Blik!

Soldaten.

Hvad ser jeg? Ve! Vor Fører bliver fanget!

Isabeau

(retter Dolken imod Johanna).

Saa dø, usalige!

Soldaten

(hurtigt).

Nej, han er fri!

Jomfruen fra Orleans.

I Ryggen falder fastolf vore fjender
og bryder gennem deres tætte Skarer.

Isabeau

(tager Dolken tilbage).

Din Engel sagde det!

Soldaten.

De flygte! Sejer!

Isabeau.

Hvem flygter?

Soldaten.

Franke og Burgunder flygte,
de spredes overalt paa hele Valen!

Johanna.

O Himlens Gud! Vil du mig helt forlade?

Soldaten.

Hist bringer man en saaret fører bort;
man sprænger ham til Hjælp, det er en Fyrste.

Isabeau.

Er det en Franke?

Soldaten.

Nu hans Hjælm de løser!
Det er Grev Dunois!

Johanna

(tager med en frampagtig Anstrængelse fat i sine Lænker).

Alf Gud! Og jeg,
jeg er jo kun en svag og lænket Kvinde!

Soldaten.

Men se! Hvem bærer denne skjønne Kappe,
guldbræmmet, himmelblaa —

! 191

Johanna

(med Liv).

Det er min Konge!

Soldaten.

Hans Hest er sty — den snubler — se, den styrter —
og med Besvær kun slider han sig løs —

(Johanna ledsager disse Ord med lidenskabelige Bevægelser.)

Nu fare vore Folf der hen — de naar ham —
fra alle Sider samle de sig om ham —

Johanna.

O har da Himlen ikke flere Engle?

Isabeau

(med Haanlatter).

Nu Tiden er! Nu, frelserinde, frels!

Johanna

(styrter sig paa Knæ og beder med lydelig, heftig Røst).

O hør mig, Herre, i min største Nød!
Jeg vender mig til dig med hede Bønner,

til dine Himle sender jeg min Sjæl!
Thi du kan gjøre Spindelvævets Traad
saa stærkt som Ankertovet paa et Skib,
og let din Almagt Jærnbånd kan forvandle
til tynde Spindelvæv! — I fald du vil,
saa falder disse Lænker af, og Muren
skaar Revner! — Du har fordum Samson hjulpet,
da blind og hjælpeløs han maatte taale
den stolte Fjendes Spot! — Med Tro paa dig
han mægtigt greb sit fængsels stærke Piller
og bøjed sig og styrted det i Grus —

Soldaten.

Triumf! Triumf!

Isabeau.
Hvad er der?

Soldaten.

Kongen! Kongen!

Nu har de ham!

Johanna

(springer op).

Saa være Gud mig naadig!

(Hun har kraftigt grebet sine Lænker med begge Hænder og sønderrevet dem.
I samme Øjeblik styrter hun hen til den nærmeste Soldat, river hans Sværd
fra ham og iler ud. Alle se forfærdede og forbavsede efter hende.)

Tolste Scene.

De forrige uden Johanna.

Isabeau

(efter en lang Pause).

Hvad var det? Drømte jeg? Hvor blev hun af?
Hvorledes brød hun disse svære Lænker?
Om hele Verden sagde det, jeg tvivled,
hvis ikke mine Øjne havde set det!

Soldaten

(oppe i Taarnet).

Hvorledes? Har hun Vinger? Blev af Stormen
hun revet med?

Isabeau.

Hvor er hun?

Soldaten.

Midt i Kampen!

Uf Sted hun farer! Ej mit Øje følger
det raske Løb! Snart er hun hist, snart her!
Paa een Gang ser jeg hende flere Steder!
— Hun stiller Hobe ad! — De viger alle!
De franske standser, stiller sig til Kamp!
— Hvad ser jeg? De mig! Vore faner synke,
og vore Tropper kaste deres Vaaben. —

Isabeau.

Hvad? River hun os Sejren ud af Haanden?

Jomfruen fra Orleans.

Soldaten.

Hun nærmer sig til Kongen! — Nu hun naar ham! —
Med Vælde river hun ham ud af Kampen.
— Lord Fastolf styrter! — Lionel er fange!

Isabeau.

Jeg vil ej høre mere! Kom kun ned!

Soldaten.

Min Dronning, flygt! I bliver overrumplet!
En væbnet flok til Taarnet alt sig nærmer!
(Han stiger ned.)

Isabeau

(drager sit Sværd).

Saa kæmp, I fejge Karle!

Trettende Scene.

La Hire med Soldater. Da han træder ind, stræffe Dronningens folk
Vaaben.

La Hire

(nærmer sig hende ærbødig).

Høje Dronning,
bøj jer for Himlens Vilje! — Eders folk
er splittet ad, al Modstand er forgjæves!
— Jeg staar til eders Tjeneste! Hvorhen
vil I begive jer?

Schiller.

Isabeau.
Hvert Sted er godt,
naar blot Dauphinen ej jeg møder der.
(Giver ham sit Sværd og følger ham med Soldaterne.)

Scenen forvandles til Valpladsen.

Sjortende Scene.

Soldater med flyvende Faner opfyldte Baggrunden. Foran dem Kongen og Hertugen af Burgund; i de to fyrsters Arme hviler Johanna, dødelig saaret, uden at give noget Kivstegn. De træde langsomt frem. Agnes Sorel styrter ind.

Sorel

(idet hun kaster sig til Kongens Bryst).

Du lever! — Du er fri! — Jeg har dig atter!

Kongen.

Ja, jeg er fri — men fri for denne Pris!

(Peger paa Johanna.)

Sorel.

Johanna! O hun dør!

Burgund.

Hun kan ej leve!

O se en Engel dø! Se, hvor hun ligger,
saa smertefri og rolig som et Barn,
der sover sødt! Se, Himlens fred sig spejler
i hendes milde Træk, ej Brystet hæves

Jomfruen fra Orleans.

af noget Aandedrag; men Livet spores
endnu i hendes varme Haand.

Kongen.

Al nej!

Hun vaagner ikke mer, og hendes Oje
skal aldrig mere skue denne Jord.
Hift oppe svæver alt hun i forklaring
og ser ej mer vor Smerte og vor Anger.

Sorel.

Hun aabner Øjet! Se! Hun lever!

Burgund.

Vender

fra Graven hun tilbage? Overvinder
hun Døden selv? Hun rejser sig! Hun staar!

Johanna

(Staar helt oprejst og ser sig om).

Hvor er jeg?

Burgund.

Hos dit folk! Hos dine fjære!

Kongen.

I dine Venners, i din Konges Arme!

Johanna

(efter at hun længe har stirret paa ham).

Du troede, at jeg var en Høj! Al nej,
det er jeg ikke! Nej, i Sandhed ikke!

Schiller.

Kongen.

Nej, du er hellig som en Himlens Engel;
men Nattens Mørke fløred vore Øjne.

Johanna

(ser sig muntert smilende om).

Og jeg er virkelig blandt mine fjære
og er ej mer foragtet og forstødt?
Man smiler til mig og forbander ikke!
— Jeg kjender alt saa tydeligt igjen!
Her er min Konge! Der er Frankrigs faner!
Min fane ser jeg ikke! — Hvor er den?
Foruden den jeg tør slet ikke komme;
min Mester har betroet den i min Haand,
og ved hans Trones fod jeg skal den lægge.
Nu tør jeg vise den! Jeg har den trol!

Kongen

(med bortvendt Ansigt).

Ræk hende fanen!

(Hun faar fanen. Hun staar oprejst uden Støtte, med fanen i Haanden. —
Himlen er belyst af et rosenrødt Stjær.)

Johanna.

O kan I se de klare Regnbustraaler?
Nu aabner Himlen sine gyldne Porte.
I Engles Kor saa straalende hun staar
og trykker Sønnen til sit milde Bryst!
Med Smil hun strækker Armen mig i Møde!
Jeg flyver — svæver bort paa lette Skyer,

Jomfruen fra Orleans.

og Brynjen bliver til et vinget Klæde!
O opad! opad! Jorden fra mig flyer!
Kort Smerten er mod Evighedens Glæde!

(Fanen falder ud af hendes Haand, hun synker død om paa den. — Alle
staa længe i maalløs Rørelse. — Paa et sagte Vink af Kongen bliver alle
faner blidt sænkede ned over hende, saa hun er helt bedækket af dem.)

